

అమృతాంజనము

31/7/27 వ్రతిదినము ప్రకటింపబడును

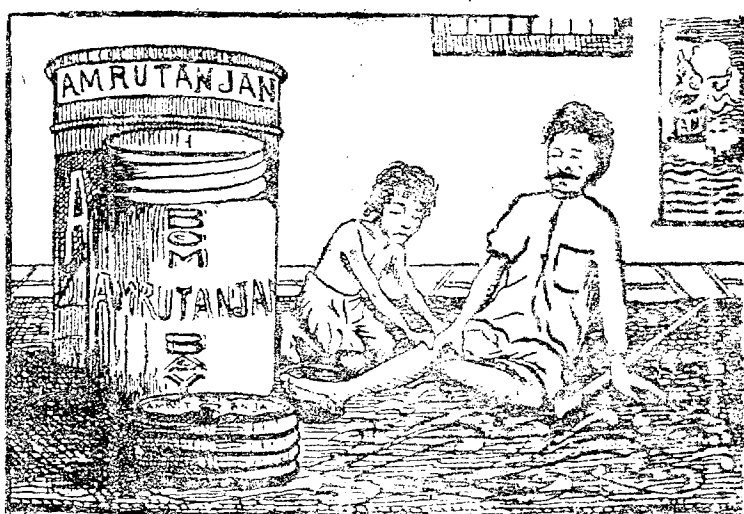
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } యొక్క పట్టణము 1927-వ సం॥ జూన్ నెల 10-వ తేది శుక్రవారము } No. 60
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనందనర జ్యేష్ఠమాన శుద్ధ దశమి. } సంచిక ౬౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వాతే శేలకు శేలు
యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్లు
బావును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెగుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుహూపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో నూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సినా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతాంజనం షిపో
శి, 7 లంబు కెట్టివిధి, మద్రాసు
శిక్
249, ప్రేరిబోడ్డు, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువా, నట్లే నీశరీరస్సునూడ మరకగాకుంట్లే పరి
శుభ్రపరచ ప్రయత్నించవలసి యుండును. నీ శరీరస్సుపైగల రంధ్రములందు మందు మున్నగు కల్లువపదార్థములుకూడి
యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈమందు
వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవుపేతు విహించిన అతిత్వరలో నీతలయంతయు కరువుల
మయము గాగలదు. గనుక నీశరీరస్సు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన
వలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డు)

నుపయోగించి తీరవలెను.
ఈ నూనె ముందును చేరనీయుదు. ఒకవేళ నీతలయందు నాచుండినకే ప్రవేశించి
యుండిన రెండుమూడుసార్లు లీనూ నూనె రాచుటతో నది అంతరింపవలెను. వెండుకల
వదుల్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమృతాంజనమును దివ్యమనకే మిందు
చేర్చబడినది. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూర్తీలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెద
చెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000
వందకి-పైగా దీని నుపయోగించి దీని ప్రేమత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లాసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు
సీసా రు 1-0-0 తపాలాచార్జి 0-6-0 3 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలా చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుదు.
నువాసన నొద్దవ్యములకు రాజు
ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డు)

అతిచివుకయు, ఎందుకు పసికీమాలినవియు నగు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు
నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి సువాస
నను అచ్చెరువందక తీరవు. మల్లె మున్నగు అతిదల కేవిధముగను తీసిపోదు.
నేడే ఆర్డరును పంపుడు.

1/2 బొమ్మ ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/2 " " "	" 1-4-0
1 డ్రామ్ " "	" 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండవాల పోస్టు చీట్లు పంపిన వందబడును.
వాసనకార్డులు, డబ్బా 0-10-0 తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము

పోలు విజయం:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
285, జమ్మామకేదు మార్కెట్టు, బాంబాయి. నెం 2.

WANTED 3108

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
DELHI.

అయ్యప్పదేవాలయ కర్తవ్యము

చరక చికిత్సాస్థానము శి
ఆంధ్రజైవజ్యోతిషావళి రు. 2, భన్మవకాశిక డి. 1
2045) చార్జరు శ్రీహర కృష్ణమూర్తిగారి, తెలంగాణ

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు
రు. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. కర్నూలు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1273
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, శివప్రసాద్.

1204 5 అభి క భక్తము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 300 పుటములు వేయబడి
నది. బహుమూలము, వేడి, దగ్గు, క్షయ, పీట్టును పోనొట్టును.
కథమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మరలతో పంప
బడును. అనేకులు వాడి మెచ్చినారు. కేలబాగు ఉచితము
2126 ఆర్డరనాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా

శ్రీకృష్ణావతార తత్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతమున
వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వ్రాసినగా నుండు
తెలిసి వననరూపమున వ్రాయబడును. సంకలుములు తొలగిన
నట్లు కాశ్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. ప్రశ్నలకు శ్రీ
ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కవగానుండె ఒక్కని
తెంతుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు నందారాడ
లకు వీటిగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోస్టు
లుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1, 5 సంపుటములు సిద్ధముగా
నున్నవి. 2208-1221

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
ప్రధానపండితులు మునిసిపల్, కైరతాబాద్, కడప.

బంగాళా నిర్బంధితులు విచారణలేకుండా కట్టిపెట్టబడుటకు గారాము నిరంకుశపరిపాలనమే. ప్రజాంగికారము లేకుండా చేయుట నిరంకుశత్వము. స్వరాజ్యపార్టీ బలపడుచుండెనన్న యుద్దేశముతో, దానిని అణచివేయువలెనను నుద్దేశముతో అడ్డి నాన్నను స్పష్టించి, అప్పటి నాయకుడైన దేశబంధు దాసుగారికి బలము లేకుండా చేయునుద్దేశముతో, దీనినిపెట్టి స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులనే నిర్బంధించిరి. కాని కుట్ర రాజద్రోహము ఇవి అన్నియు వేఱు. ఇందువిషయమై గాంధీగారుకూడ స్పష్టముగా అడిగినారు. దేశబంధు దాసుగారినికూడ అరెస్టుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు సంకల్పించుచున్నప్పుడు, అప్పటి గాంధీగారు దాసుగారు పాట్లుచేసికొని కాంగ్రెసుయొక్క బలము స్వరాజ్యపార్టీకిచ్చినామని గాంధీగారు ప్రకటించగా, నింక దేశమంత అల్లకల్లోలము వస్తుందని ఇంక అరెస్టులను మానివేసిరి. దాసుగారిని పట్టుకొనకుండా చల్లగా ఊరకున్నారు. గాంధీగారిని అందరూ స్వరాజ్యపార్టీ వారికి కాంగ్రెసు బలమును యివ్వడమేమని చర్చింపగా, శాసనోల్లంఘనము చేస్తామని నీమములలోవ్రాసి కొన్ని స్వరాజ్యపార్టీ గనుక ఆ పార్టీనే బలపరచవలసియున్నదని గాంధీగారు కాంగ్రెసును స్వరాజ్యపార్టీకి నశపరచిరి. దాసుగారు పోయినపిదప పండిత హోతీలాల్ బ్రహ్మగారు స్వరాజ్యపార్టీలో అగ్రగణ్యుడని ఆయనతో పాట్లు జరిగినది. కాన్పూరు కాంగ్రెసులో సంపూర్ణముగా స్వరాజ్యపార్టీ వారి వశమగుటయు, కాంగ్రెసు పేరున శాసనసభలనున్నవి జరుగవలసినదని తీర్మానము జరుగుటయు కలిగినది. అందుమూలముననే యీ జరిగినయెన్నికలలో మనవారందరూ వచ్చుటకు కారణమైనది. బంగాళానిర్బంధితులమూలమున కాంగ్రెసు కాన్సిల్ల పార్టీకి కాంగ్రెసు వశపరచబడినది. ఆయెన్నికలలో వచ్చినవారు అస్సెంబ్లీలో నిర్బంధితుల విడుదలచేయవలసినదని తీర్మానమును పెట్టిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు విడుదలచేయలేదు. ఎన్ని మహాప్రయత్నములైనను జరిగినవి. కాని నిష్ఫలమయ్యెను. వింటర్చక్రప్రభువు విడుదలచేయమని స్పష్టముగా చెప్పియుండెను కాబట్టి యిప్పుడు శాసనసభలలోనున్న స్వరాజ్యపార్టీ వాళ్లే యీనూతన ఉద్యమమునందు బాధ్యతవహించవలసియున్నది. దేశమంతయు నిద్రపోవుచుండగా, ఏ బంగాళానిర్బంధితులపట్ల తమకు కాంగ్రెసు బలమొనంగి కాన్సిల్లకు వెళ్లడము తటస్థించినదో, కాంగ్రెసుకు ముందుగనే శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించి చూపించుటకు అలాగేగారు చేసినారు. ఆయనదీక్షను త్యాగమును పురస్కరించుకొని అందరూ చేసినట్లయితే ప్రభుత్వము లొంగుబాటునకు వచ్చును. బ్రిటిషుప్రభుత్వముయొక్క బెదిరింపులను మనత్యాగ

మే సమాధానమగును. కాబట్టి శాసనసభలోనున్న కాంగ్రెసు వారందరూ బయటికివచ్చి అవారీగారి యుద్ధమును ప్రతి రాష్ట్రములోను బయలుదేరతీసి నడిపించవలెను. అట్లు ప్రతి రాష్ట్రములోను వీలపడనిచో వీలుకాదని నిశ్చయమైనచో ఒక నాగపురములోనే తీవ్రముగా జరిపించుటకు పూనుకొను బాధ్యత వారియందు గలదు.

కాంగ్రెసుయొక్క ఆమోదమును పొందలేదనుప్రక్కకు చెప్పవలసినదేమన, ముందుగానే కాంగ్రెసుయొక్క ఆమోదము కలుగదు నాగపురములో జేండానుగరించి సత్యాగ్రహము వచ్చినప్పుడు ముందుగా కాంగ్రెసుయొక్క శాంక్షను వచ్చినదా? దేశములో పరితాపము వచ్చినప్పుడు సాంక్షను ఉన్నదా లేదా అను విచక్షణలేకుండనే అంతయు జరుగును. సాంక్షను నిమిత్తము ఏదిఅగదు. అవారీగారికి పరితాపము అగకనే సత్యాగ్రహమును నడిపించినారు. ప్రతివారును చేయుటకు సందేహములేదు నాగపురం జేండాసత్యాగ్రహము వచ్చినప్పుడు అన్ని రాష్ట్రములనుండియు శాసనసభ్యులను పిలిచిరి. మన ఆంధ్రదేశమునుండి 80 మంది వెళ్లిరి. తుదకు గవర్నరు మెంటువారు లొంగిపోయిరి. ఇది మహాత్యాగసిద్ధాంతము.

గాంధీగారు Violent suicidal disobedience అని చెప్పివారని అందుమీద అవారీగారికి శిక్ష నిరూపణము చేయుట పొరపాటుఅని తోచుచున్నది. గాంధీగారి యుద్దేశ మేమనిన, హిందువులు మహమ్మదీయులు చంపుకుంటున్నప్పుడు శాసనసభ్యులము చేయుటకు తగిన వాతావరణములేదని ఆయన నూచించియుండెనని ఆరము. ఆయనదృష్టి అభిలభారత దేశము దానినిబట్టి ఆయనచెప్పుచు అట్టిపరిస్థితులలో శాంతి యుతముగా శాంతియుద్ధమును నడిపించగలమా అని ఆయన చెప్పినారుగాని వేరుగాదు. తగినస్థితి వచ్చేదియోప్పుడు? మనము శాంతిగా ఉండవలెనంటే నిజముగా ప్రభుత్వము వారు తెలుసుకొంటే మతసంఘములకును మితవాద అతివాదులకును ఒక ప్రజకు మరియొకరికి గందరగోళములు అల్లరులను కల్పించుచునే యుండురు. ఎప్పుడును ప్రజలను చీల్చి కలహములను పెంపుచేయుదురు. మోక్షాల యుద్ధములో హిందువులు మహమ్మదీయులు కత్తులతోను తుపాకులతోను ఘోరమైన యుద్ధముచేసి నారు హింసాపూరితమైన యుద్ధము జరుగుచుండినప్పటికిని శాంతియుద్ధమును గాంధీగారు నడిపించిరి. రాజకీయ విషయములో అందరూ బ్రిటిష్వారికి దాసులే. సాంఘికవిషయములో భేదములు లేవు. మతసంబంధమైనవానిలో లక్ష్యము లేకుండ దేశస్వాతంత్ర్యమునందే లక్ష్యముంచి త్యాగపూరితులై పనిచేయవలసియున్నది. దేశమాతకు సమర్పించవలసినదిగాన ఎంత త్యాగమైనను చేయవలెను. దేశమునుకూడ అర్పించే బలము కలిగియుంజూనేవరకు ప్రయత్నములు చేయవలెను.

అవారీగారి యుద్ధమును శాంతియుతము గర్హబద్ధము. కత్తి పుచ్చుకొన్నంతమాత్రముచేత శాంతియుతము కాదని చెప్ప వీలులేదు. 1878 వ సం॥ లో ఈ ఆయుధ శాసనము ప్రవేశపెట్టబడెను. ప్రతిదినము ఇది అమలులో నుండుటచేత క్షత్రియశిక్షణలేక క్షాత్రధర్మము నశించి బానిసలై యున్నారని ఆయుధశిక్షణ దేశసంరక్షణకు క్షత్రియుడు నేర్చుకొనవలెనను సిద్ధాంతము మనకు గలదు. ప్రతివారును తనదేశసంరక్షణకు తోడు ధర్మసంరక్షణకు ఆయుధశిక్షణను పొందవలెను వసిష్ఠుడు తనధర్మమును నెలకొల్పుటకు శ్రీరాముని సహాయము తీసికొనెను. అత్యంత చాలినప్పుడు క్షాత్రబలమును వసిష్ఠుడు తీసికొన్నాడు. ధర్మమును సంరక్షించువాడు. క్షత్రియుడుగాని కసాయివానివలె తెగనరుకుట క్షత్రియధర్మము గాదు. మనము మనదేశమును సంరక్షించుకొనలేము. మనకు క్షత్రియబలము లేదు. అందుచేత మనము స్వరాజ్యమునకు అర్హులముకాము అని బర్మిక్ హెడు ప్రభువు చెప్పుచున్నాడు. ఇప్పుడీని రాయధులను చేసినదానికి కారణ మెవరు? బ్రిటిషు ప్రభుత్వము విక్టోరియా రాణిగారు యాదేశముయొక్క పరిపాలనను స్వీకరించినప్పుడు యా ఆయుధశాసనము ప్రవేశపెట్టబడెను. అప్పటినుండియు యా శాసనమే యా దేశమునందు క్షాత్రమును పోగొట్టినది. బర్మిక్ హెడు ప్రభువుపై జెప్పినచోప్పునకు చాల అవమానకరము. భారతీయసంవరకు ఏ ఆయుధమును అవమానము కల్పించినదో, బలహీనతను చేకూర్చినదో, సుజబలమును పోగొట్టినదో, దానిని తిరస్కరించుట కర్హినది. కాని యీ నాగపుర సత్యాగ్రహోద్ధమును అట్లుమును రద్దు చేయుటకు నుద్దేశపబడినదని శే. జెప్పుటలేదు. ఈ చట్ట తిరస్కారము బహిరంగపరచబడుచున్నది కాని రహస్యముగా గాదు రహస్యముగా చేయునట్టి విప్లవకారుల ఉద్ధమును వేరు. దానికిని దీనికిని సంబంధములేదు. దానికి బాధ్యతకూడ బ్రిటి

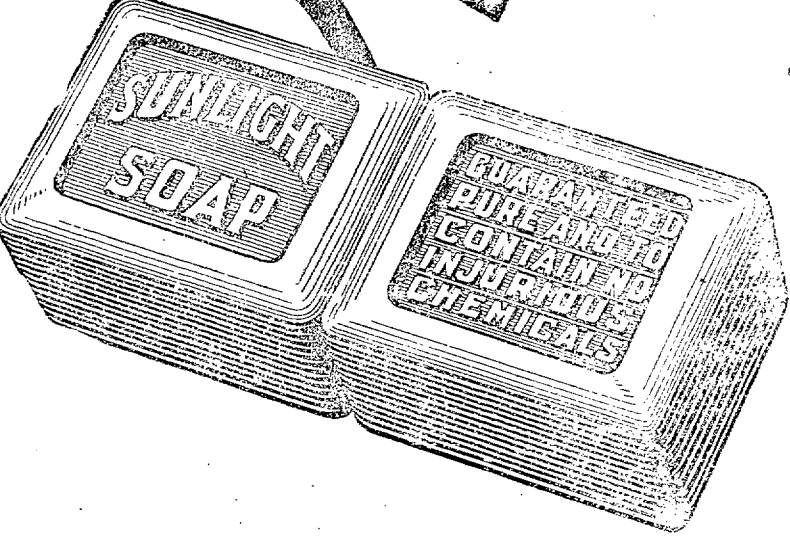
సన్ లైట్ సబ్బు

శ్రేష్ఠమైన సబ్బునే ఉపయోగింపుడు.
రానురాను ఇది మిక్కిలి చౌకయైనది.

ఋతుద్ధమైన వస్తువుల నుండి తయారు చేయబడినది. ప్రపంచమందు అంతటను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన దని పేరుపొందినది.

(2)

LEVER BROTHERS LTD., PORT SUNLIGHT, ENGLAND

షుప్రభుత్వమేకాని వేరుకాదు. అవారీగారియుద్ధములో ఆ యుద్ధమును పట్టుబట్టేకాని ఉపయోగించరాదు. లై సెన్సు లేకుండా పట్టుటకు ప్రతిదేశములోను ప్రతివానికిని జన్మహక్కుగా నున్నది. ఈ దేశములోనే యిట్టి దౌర్భాగ్యస్థితి. ఏదో ఒక శాసనమును ధిక్కరించవలసియున్నదిగావున మూలకారణమైన యీ యాయుధశాసనమునే ధిక్కరించవలెనను నుద్దేశము కలిగియుండవచ్చును. రెండు ఉద్దేశముల నేరవేర్చు ఉద్ద్యమమనవచ్చును. గాంధీగారు ఏదో చెప్పినారని దానిమీద శిక్ష విధించుచున్నామను విష ఉన్నదే, అది గాంధీగారికి అవమానకరము. సత్యాగ్రహమును నడిపించవలసినదను బాధ్యతను సభాధ్యక్షుడు మరల పోషించెను. అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘ ప్రత్యేకసభను నాగపురములో పెట్టవలసినదని కాంగ్రెసు అధ్యక్షునకు ప్రాతినిధ్యము, దీనినిబట్టి ప్రత్యక్షముగా తత్సంఘసభ్యులు చూచి బలపరచుటకు అవకాశము గల్గి యుండుననియు చెప్పిరి.

కాంగ్రెసువారు తయారుచేయు సంస్కరణప్రణాళిక (కాన్ఫిట్యూషను) రాయల్ కమిషనువారి యెటుట పెట్టబడవలెననియు, అనుకూలముగా వా రాలోచింపని సందర్భములో సహాయనిరాకరణమును శాసనోల్లంఘనమును అవలంబించుటకు సమయమగును అని రామదాసుపంతులుగారు చెప్పినట్లు ప్రతికలలో ప్రచురింపబడెను. ఇండియన్ కాన్ఫిట్యూషనును తయారుచేయు సమయమే రాలేదు. దానిని అనుబంధం పెట్టగల్గినకత్తి భారతజాతికి కల్గినప్పుడే దానిని తయారుచేయవచ్చును. అంతవరకును అది నిల్చేదికాదు. ఇట్లు నిరర్థకముగా నాయకులు దేశకాలమును వ్యయపరచుటకంటే మారనవచ్చిగలిగి యుండుట శ్రేయము. దేశమునకు భైర్యమైన మార్గమునుమాపి ఎంత అటుంకముండినను సరే శాసనోల్లంఘనయుద్ధమును, అవసరమైతే తుదకు పన్నుల నిరాకరించుట కూడ, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యహక్కులను స్వయంనిర్ణయనూత్రపు హక్కులను జాతికివచ్చువరకును అమలులో పెట్టు తరుణము అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు కలిగినది అధ్యక్షుడు అభిప్రాయమును చెప్పుచు ఉపన్యాసమును పూర్తిచేసెను. సభరాత్రి 9 గంటలకు ముగిసెను.

* * *

కాకినాడ కో ఆపరేటివు బ్యాంకు

ఈ బ్యాంకునాల్గు సరిసభ 7 తేదీన జరిగినది. శేషు అయ్యరుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఆడిటర్ పోర్టు చదివి ఆమోదించడమైనది. బాంకులాభాధినిలోనే యున్నది. రానులసిన మొ

త్తములు చాల బాకీలుగానుండుటచేత దీనిచేందు స్వల్పముగాలే వినది. అందువల్ల భాగస్వాములకు లాభము పంచిపెట్టబడలేదు. బాకీదార్లందరూ సాధ్యమైనంతవరకు బాకీలను చెల్లించుటకు హెచ్చరింపబడుచున్నారు. కార్యదర్శి దుగ్గిరాల సూర్య ప్రకాశరావుగారును, సహాయ కార్యదర్శియును తమపదవులకు రాజీనామాల నొసంగిరి.

పారుపూడి సత్యనారాయణగారు బ్యాంకుకు సెక్రటరీగా ఎన్నుకొనబడిరి. బ్యాంకులో డైరెక్టరుగా కూడ నెన్నుకొనబడిరి. దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు సహాయకార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా మహాసభ

అధ్యక్షుని రాక

బొంబాయి, జూన్ 9:—అమలాపురములో 11, 12 తేదీలలో సమావేశముగానున్న తూర్పుగోదావరి జిల్లా మహాసభకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన బి. జి. హార్ని మొదలగు నన్నిరాత్రి బొంబాయిలో బయలుదేరిరి. 10 తేదీ మధ్యాహ్నమునకు వీరు అమలాపురము చేరి ఆ సాయంకాలమే 2వ రంగసభలో నుపస్థాపింతురు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

భారతీయ వైద్యప్రభుత్వ పాఠశాల

లోకల్ అడ్వైజరీకమిటీ నియామకము

ఉపకమండలము, జూన్ 9:—జిల్లా ముఖ్యపట్టణములలో నియమింపబడు కమిటీలకులనే భారతీయ వైద్యపాఠశాలకు నానికిసంబంధించిన ఆస్పత్రికిని లోకల్ అడ్వైజరీకమిటీని నియమింపవలెననువిషయమును మదరాసు ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. బహుశః ఆకమిటీకి హోంమెంబరుగాకే అధ్యక్షులుగా నుండురు (స్వకీయవిలేఖరి తం.)

పోలీసు దొంగ

బొంబాయి, జూన్ 9:—బొంబాయిలో పోలీసు కాన్స్టేబులు ఒకడు బంగారపు గోలనును అమ్ముటకై మార్కెట్ అంగడిపోయెను మార్కెట్కి సందేహముతోచి పోలీసులు దిగి విజననంపెను. ఆ గోలును దొంగిలించబడెనని తెలియుటచేత పోలీసువాడు మరెవలెవురు నిర్బంధింపబడిరి.

వైశ్యరాజు సూరయ్యరాజుగారు
చతుర్థ వైశ్యమహాసభాధ్యక్షులు, హీరమండలం.

సర్ విండ్హాము చైల్డుగారు

మేజరు జనరలు సర్ బి. విండ్హాము చైల్డుగారు సి. బి. సి. ఎం. కె. లండనులో సోవియటు మందిరమును ఆర్కాసుభవనమును కొల్లగొట్టిన ఉద్యోగి. భవనమును పరిశీలించుటకుబోవుచున్నారు

ఆర్కాసు మందిరమునందు ఒక గదిగోడను అతికష్టముపై యంత్రసహాయమున పగులగొట్టి అందలి రహస్యపత్రములను పోలీసువారు స్వీకరించిరి.

‘ఆర్కాసు’ భవనము

రషియా వర్తకప్రతినిధుల కార్యాలయ మగు ఆర్కాసు మందిరమును లండను పోలీసువారు కొల్లగొట్టినపిదప అచ్చట చేరిన జనసమూహము. అందు సోవియటు ప్రచారపు కరపత్రములను అనేక రహస్యపత్రములనుండి త్రవ్వితీసిరి. భవనములోనికి బోయి వచ్చెడివారినింజరిని పూర్తిగ వెదకి చూచుచున్నారు.

నెల్లూరు పురపాలకసంఘము

తీర్మానములు

(8) “త్రాగుడుతనము, జనసాహస్యముయొక్క నైతిక ఆధిక్యమును తగ్గించి దేశమును దుర్గతిపాలుచేయు నని ఈ సంఘమువారు పూర్తిగా అభిప్రాయపడుచు సర్కారువారు చేయు సంపూర్ణ బహిష్కారప్రయత్నమునందు నెల్లూరు మునిసిపాలిటీని గమనించి, వారిచేత ఆకార్యమునందు పాల్గొను అవకాశము వందలవీడవనియు, సర్కారువారిని కోరుచున్నామ.”

(9) “నెల్లూరుజిల్లా ప్రతినిధులుగా కాసనభయందుండు వారు ఇంచుమించుమై ప్రయత్నించి కాసనభయలో ఈ విషయము తెలిపి, నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి, అట్టి బహిష్కారప్ర

యత్నమున కవకాశ మొసగునట్లు చేయవలసినదిగా ఈ సభ వారు అభిప్రాయపడుచు, వారిని కోరుచున్నారు.”

(10) “నెల్లూరు మహాపానవిషయిక సంఘమువారు మునిసిపాలిటీలోని కల్లు అంగళ్లను మునిసిపాలిటీ హద్దులను దాటి యూదులను తీర్మానించుకొనినందుకు వారు ఈసంఘమువారు తమస్వచ్ఛతను తెలుపుచు సారాయి అంగళ్ల విషయమై కూడ జిల్లా జరుపవలయునని శ్రీ కలెక్టరువారిని కోరుచున్నారు.”

(11) “నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ ప్రజలలో త్రాగుడుతనము వలన కలిగిన దాసవలను గురించి విచారించి రిపోర్టుచేయుటకు ఒక ఉపసంఘమును, పట్టాములో మరి యిరువురు ప్రముఖులతో చేర్చి కలకత్తానెలసినదిగా ఈసంఘమువారు రభిప్రాయపడుచున్నారు.”

(ప్రత్యేక విలేఖరినుండి)

(నెల్లూరు న్యూస్)

ప్రఖ్యాతనటి రాకొమరునిభార్య యగుట సినిమా నాట్యరంగముందు సుప్రసిద్ధి విహించిన పోలానెగ్రీ యను పాశ్చాత్యయువతి పారిస్ పట్టణము సమీపమున సెరిన్ కోర్టునంద స్పెషివాని రాకొమరుని పెండ్లాడెను. రషియాదేశమందలి శ్రీమంతులు, సినిమా నటులు వివాహమున కతివలనగ బిచ్చేసిరి.

భార్య చిరునవ్వుతో రాచబిడ్డ సమ్మోహితుడాయెను. ఆ యనుభరించిన అపూర్వ వస్త్రాలంకారములను మా చిత్రపటము చూపెట్టుచున్నది.

చతుర్థ వైశ్యమహాసభ

హిరమండలంలో (గంజాంజిల్లా)

జూన్ 4 తేదీని సమావేశమగుట

వైశ్యరాజు సూరయ్యరాజుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము.

నేటి యీ మహాసభను నాల్గవదానిగా మనము గణించుచున్నాము. మన ఉద్యమము 16 సంవత్సరముల క్రిందట 1911 వ సంవత్సరములో తెలంగాణలో జరిగిన వైశ్యమహాసభతో ప్రారంభమైనది. అంతకు పూర్వమే యీ హిరమండల నివాసులు క్షిత్తిలాడె సుందరనారాయణగారు మనజాతిలో కర్మ సంస్కారబీజములను నాటియొందిరి కాని 1925 వ సం॥ రము వరకు చలనరహితమై నిదురించుచుండిన ఉద్యమము సుమారు 25 సంవత్సరములనుండి గంజాంజిల్లాను కలవరపరచుచున్న ఆంధ్రోత్సాహసమస్య పరిష్కారముకొరకు నియమింపబడిన ఫీల్డ్, డెప్యూ కమిషన్ విచారణతో తిరిగి తలనూపినది. నేటివరకు అభిప్రాయప్రకటనముతోడనే మనకాలము గడచుచున్నది. కాని కార్యోత్సాహము మాత్రము మనము చూపియుండలేదు. నాటికంటె నేడు సంఘము అభివృద్ధి నొందుటకు మారుగా వెనుకబడుచున్నదని చెప్పుటకు సిగ్గుచున్నది. బాహ్య డెంబరములు కొన్ని అభివృద్ధి నూడకములు అని కొందరు భ్రమ పడవచ్చును. ఆ బాహ్య డెంబరములు సంఘమునకు మోస్త్రహేతువులుగా పరిణమించుచున్నవి అని దూరదృష్టిగలవారు గుర్తింపకపోరు. స్వతంత్రభావములు అపార్థముచేయబడి కుల కట్టుబాట్లను నిర్మూలించి సంఘపతనమునకు హేతు వగుచున్న విషయము అనుభవసిద్ధము. కాల కర్మణముచే మన సంఘముందు జొరబడినదోషములను బారదోలి లోపించిన సంస్కారాదులను తిరిగి యవలంబించియు సంఘక్రమోదాయకము లగు క్రొత్తరీతులను అనుసరించియు సంఘాభివృద్ధికై పాటుపడుటయే మన యీ యుద్యమమునకు ఫలమని తమ చెరుగనిది కాదు. ఇట్లుండ దినదినము క్రొత్తదోషములు సంఘమున జొరబడుచుండుటయు సంస్కరణాభిలాష కొరవడియుండుటయు మన కార్యభారమును నృద్ధిచేయుచున్నవి. కావున అసాధారణ ధీక్షలను గాని మనకు ఎట్టి ప్రత్యక్ష ఫలితమును గలుగ నీరదు.

సంఘసంస్కరణావశ్యకత

వైశ్యులలో నేడు ఆ నేకశాఖలు అగపడుచున్నవి. అన్ని శాఖలకును వాణిజ్యము సామాన్యవృత్తిగా నున్నను కర్మ విశేషములును, ఆచారములును, వేషభాషలులును, ఆయా దేశపు నాగరకాగ్రజాతులను అనుసరించి మార్పుల నంది పరస్పర భేదములను గలుగజేయుచున్నవి. హిందూజాతి మహావృక్షమునకు వర్షములు, అవాంతరవర్షములు, అంగోపాంగములుగా నున్నవి. ఏ యంగము, ఏ యుపాంగము దుష్టమైనను అంగికి క్రేయము చేయరాదు. ఆయాశాఖలవారు తమతమ శాఖలను సంస్కరించుకొనుచున్నచో ఆచరకాలముననే జాతి మహావృక్షము ఫలపుష్పవిరాజితము కాగలదు. ఏ యొకశాఖ పుష్కలించినను వృక్షశోభ కొరవడును. ఈ యాశయముతోడనే కాఖాసంస్కారము అవశ్యకమయ్యున్నది.

విద్య

సంఘసంస్కారమునకు ప్రధానసాధనములు అగు విద్య యును, సంఘభావమును మనలో కొరవడియున్నది. ఉన్నత విద్యా వ్యాప్తివలనగాని సంస్కారావశ్యకతను గుర్తింపలేము. సంఘభావమువలన గాని కార్యాచరణము సాధ్యముకాదు. విద్య యనుటచే ప్రకృతమున ఆంగ్లవిద్యయందే నృప్తిమరలును. పరిపాలకుల స్వప్రయోజనమునకై కల్పింపబడిన విద్యావిధానము దేశభాషలను, దేశీయకళలను, వృత్తులను వెనకకు నెట్టినది. వృత్తి నాశనముచే ఉదరపోషణసమస్య యొక్కవయ్యె అన్ని కులముల వారును ఆంగ్లవిద్యావ్యాపాహితులు కావలసి వచ్చినది. మనవర్ణమునకు విహితమును విశ్వరసంధాయకమును అగు వాణిజ్య వృత్తివలన మనకు ఆంగ్లవిద్యావశ్యకత దృఢముగా కలుగలేదు. పూర్వకాలమున మనవైశ్యులు పరదేశీయులతో నాకావ్యాపారమును జరిగించెడివారు. వివాహములలో పడవలను విడుచు ఆచారమే మన కిందులకు ప్రబలతార్కాణము. నే దానిదేశ వ్యాపారము అన్య హస్తగత మగుటచే అట్టివ్యాపారము సాగించుట కిప్పుడు అవశ్యకమును ఆంగ్లవిద్యయందు మనదృష్టి మరలలేదు. కాని ఆంగ్లవిద్యాభ్యాసకులగు ఇతరులను చూచి మనవారు ఇటీవల బాలురను ఆంగ్లబడులకు బంపిన ను మనలో ఆంగ్లవిద్య విశేషవ్యాప్తిని గాంచలేదు. మన ప్రస్తుతావసరములకు అది ఉపకరింపకపోవుటయే అందులకు కారణమైయున్నది. విద్య కేవలము

విహితప్రయోజనమే కాక, విహితముష్టిక ప్రయోజనసాధకమై యుండవలెను. అట్టి విద్యయే పూర్వము మన దేశమందు వ్యాప్తిచెంది యుండెను. నేడుగూడ అట్టిపరిణామములను ననే మనదేశము అభివృద్ధి గాంచగలుగును, ఆంగ్లవిద్య కేవలము నిరసింపదగిన దని నా అభిప్రాయముగాదు. స్వచ్ఛత్తితో నిమిత్తములేని అధికధనవంతుల బాలురు ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించిన నభ్యసించవచ్చునుగాని, ఉదరపోషణార్థమై ఉద్యోగవాంఛా పరులై యాంగ్లవిద్యను నేర్వవలసినవారు ఉన్నత ఆంగ్లవిద్య యందు ఉత్తీర్ణులై ఫలములేక తల్లడిల్లుచున్నవారిని జూచి గుణపాఠమును నేర్చుకొనదగును. ప్రస్తుత విద్యావిధానము మన దేశ ప్రయోజనములకు ఎంతమాత్రము ఉపయోగింపవచ్చును దగుటచే పూర్తిగా మార్పు జేందవలయును. అనుసూల పరిస్థితులు సంప్రప్తమగువరకు ప్రస్తుత విధానమే తరణ్యముకాక తప్పదు. విద్యావ్యాప్తివలన గాని మన స్వచ్ఛత్తిని ఉచితరీతుల నడిపించి దేశైశ్వర్యమునకు తోడ్పడజాలము. విద్యావ్యాప్తివలన గాని దోషములను బారద్రోలి గుణముల గ్రహింపజాలము. విద్యావ్యాప్తివలనగాని సాదరసంఘములందు గౌరవస్థానముల నొందలేము. విద్యావ్యాప్తివలన గాని ఆముష్టిక సాధనసంపత్తిని గడింపలేము. విద్య సకలార్థసాధకము అని పర్యలోక విదితము. అట్టి విద్యావ్యాప్తికై మన మొంత ప్రయత్నించినను మన ప్రయత్నము చాల తక్కువ అయియు యుండును.

సంఘభావము

విద్యావ్యాప్తిచే సంఘభావము తనంతట తానే కలుగ గలదు. విద్యావంతులుకూడ ఒకప్పుడు అభిప్రాయభేదములతో తగవులాడినను సమష్టిప్రయోజనకార్యములందు వారు తమ బాధ్యతను విమవజాలరు. విద్యావంతులు కానివారు సామాన్యముగ అట్టిమారదృష్టిని వినియోగింప జాలకుండురు. ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి మనజాతిని రెండుభాగములుగ విభజింపవచ్చును. ఉత్కృష్టప్రాంతములందు నివసించువా లొకభాగము. ఆంధ్రప్రాంతములనా రింకొకభాగము. ఆంధ్రదేశమువారియందు వైకమత్యము జాతిగా రూపుమాసినదని మనవిచేయవలసి వచ్చినది. లకు సహృదయులు మన్నింతురుగాక. ఉత్కృష్టప్రాంతములలో నేటికిని కులకట్టులు మిక్కిలి స్థావరముతో నెరవేరుచున్నవి. ఆకారణముచేతనే ఉత్కృష్టప్రాంతములందు అనాచారము లంతగా కానరావు. అచ్చట కులములో అగౌరవము జరుగునను భీతి కలదు. అచ్చటివారు కట్టుబాటులకు లొంగి ప్రవర్తింతురు. ఎట్టి కార్యమైనను వారు సులభసాధ్యముగ నిర్వర్తింతురు. అచ్చట కులభిక్తార్థము లేదు. అట్లని ఉత్కృష్టప్రాంతము కేవల దోషరహితముఅని మనవిచేయుటకాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్దేశమున నట్టికుల కట్టులు ఇటీవలఅంతరించినవి. అందునల్ల నే ఆంధ్రదేశమున కులాచార విరుద్ధములైన లోపము లగపడుచున్నవి. ఇట్టిసభాసమావేశములు ఒకరియందు గలగుణముల నొకరుగ్రహించి దోషముల నిర్మూలించుటకును పరస్పరసౌభ్రాత్రము నృద్ధినిండుటకును ఉపయుక్తము లై యు న్నవి. అట్టిఫలితము మనము పొందగలిగినపుడే మనకు మనకులమునకు అర్హ గౌరవము సంప్రాప్తింపగలదు. ఉత్కృష్టప్రాంతములందువలె ఆంధ్రప్రాంతములందును మరల కులకట్టులు ఏర్పడవలయును. కులమువారెల్ల సమష్టిఅభిప్రాయములకును సమష్టిఅజ్ఞలకును బుద్ధులై ప్రవర్తించవలయును. (నేను మొదట మనవిచేసినటులు స్వాతంత్ర్యము అనగా కులకట్టుబాటులను కులాచారములను కులమర్యాదలను ఉల్లంఘించి ప్రవర్తించుట కాదు. బుద్ధిని నియమబద్ధముగా జేసి సద్విషయములందు ప్రవర్తించుచేయుటయే స్వాతంత్ర్యము అని నిర్వచింపవలయును.) కొలదికాలము క్రిందట నరసన్నపేటలో నొకసంఘము బయలుదేరి కులాభివృద్ధికరములను గౌరవప్రథములను అగు ఘనకార్యములను నిర్వహించియుండెను. ఆసంఘము మనకులమునకే మార్గదర్శకము అగునని యాశ జన్మించెను. పెద్దలలో వనోద్ధార్యము చాలక ఆసంఘము అంతరించుట విచారకరము. అట్టిసంఘములు నెలకొల్పబడిననాడే మనము కులాభివృద్ధికరములకు కార్యములను నిర్వహింప గలుగుదుము. అందుకై కార్యసంఘమువారు నిరంతరకృషి సలుపవలసియున్నది. ఆయాగ్రామములందలి పెద్దలను పలుకుబడిగల యువకులను కులకార్యములందు సంపూర్ణసానుభూతి కలవాడై కార్యసంఘమునకు తోడ్పడవలయును.

కర్మలు

అర్హసంతతికి జేరిన త్రివిధద్విజులలో మన మొకరము. శ్రాస్త్రనిరసితములై ద్విజత్వాపాదకములగు పాదేశకర్మలు మనలో ప్రవర్తిల్లి యుండెను. మనయందు కొన్నికర్మలు లోపించిన ప్రధానకర్మలను మన మాచరించుచు నే యున్నాము. వైదిక కార్యచారమునకు మనకు అర్హతగలదను విషయము నిర్వివాదము. కాని వైదికవిధానము లోపించి పౌరాణికముగ మనయం

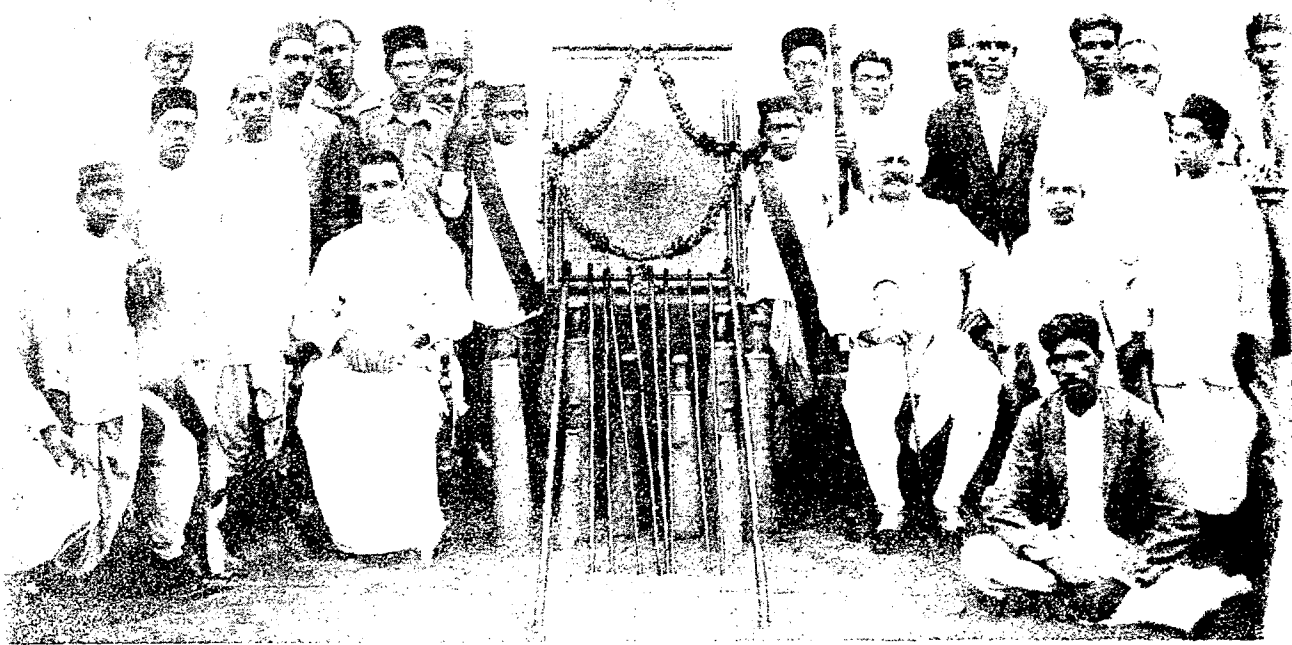
దివ్యుడు కర్మలు జరుగుచున్నవి వైదికవిధానలోపమునకు గారణములు అనేకులు అనేకవిధముల జెప్పుదురు. కర్మాచరణము నియమబద్ధమై ఆముష్టిక చింతకు తోడ్పడును. అట్టికర్మల యొక్క ఆవశ్యకత మనము మరువదగినది కాదు. లోపించిన కర్మలను తిరిగి అవలంబించుటకు అవకాశములు గలవని పండితులు శాస్త్రాధారములను జూపుచున్నారు. సంకుచితస్వభావులు కొందరు శాస్త్రములకు అపార్థములను కల్పించియో అమాయికులగువారికి "అచ్చిరా"దని భీతిని కల్పించియో మనలను నిరుత్సాహపరచుచున్నారు. అట్టివారు తమ దుస్వభావప్రకటనము జేసికొనుట తప్ప మనఉత్సాహ అభిలాషలను ప్రతిఘటించజాలరు. కర్మలలో ప్రాధాన్యము ఉపయోగమునకు గలదు. ఉపనయనముచే సంస్కరింపబడనివాడు ద్విజుడు కానేరడుగా! ద్విజుల మగు మనము సక్రమోపనయనమును విడిచియున్నాము. మనసోదర సంఘములందు ఉపనయనకర్మ బొత్తిగా లోపించలేదు. కాని వారీయందు అది నామమాత్రమై ఆచరణమునందు విధానలోపము పరిపూర్తి జేసియున్నది. స్వల్పలోపముల విడిచినయెడల మనలో కర్మాచరణమునందు ప్రధానవిషయములలో విధానలోపము అగపడదు. "ధీక్ష"యను పేరుతో ప్రవర్తిల్లుచున్న విధానము ఉపనయనావశ్యకములు అగు సర్వ చిహ్నములతో నొప్పియున్నది. కాని గాయత్రీ మంత్రమునకు బదులుగా మతసంబంధములు అగు మంత్రములు ఉపదేశింపబడుచున్నవి. మనలో సవ్యదయులు కొందరు ఉపనయనసంస్కారమును కార్యరూపమున జెట్టిరి. ఆయాప్రాంతములందు కొన్ని ఉపనయనములు జరిగినవి. సంఘముయొక్కసానుభూతి నలయునంతలేక ఆయాద్యమము విశేషముగ వ్యాపింపలేదు. ఆయాద్యమమే మనలో సంస్కారాభిలాష దృఢపడుటకు మార్గదర్శకమైనదని చెప్పవచ్చును. వైదికవిధానముననే మనము కర్మలను అనుసరింపవలయును అని కొందరుకు దృఢమైన అభిప్రాయములు గలవు. విహిత మగు వైదికవిధానావలంబనమే సర్వోత్కృష్టమైనదియగును. మన సంఘముందు కార్యోత్సాహము చాలదు. కార్యాచరణమునకు సంబంధ చూపకుండుటచే మనజన్మకృష్ణులనువిడిచి యింకను పెడమార్గములతో న్నిధియుండున్నారము. విహితకర్మశ్రేణి కలిగిననాడు మనకు సర్వక్రేయములు లభించును.

ఆచారములు

కొలదికాలము క్రిందటవరకును మనము ఉత్కృష్టముగా, ఆంధ్రులము, అను సంకేయము ప్రబలముగా నుండెను. మనము ఆంధ్రులమే యని రూఢిగా నిరూపింపబడినది. మనలో గల కొన్ని యాచారములు అట్టి సంకేయమునకు తావిచ్చును. ఉత్కృష్ట దేశసంపర్కముచే నొరబడిన ఆచారములు ప్రబలములైనవి కావుగాని, ఉత్కృష్టప్రాంతములందు నివసించుచున్న మనవారు మాతృభాషను ఆంధ్రసంప్రదాయములను మరచుటచే నట్టిభ్రమ తావుకొనినది. ఉత్కృష్టప్రదేశవాసులలో ఆంధ్రభాష వ్యాపించుటకు మన సంఘము ప్రయత్నింపవలయును. ఆంధ్ర వైశ్యులుగా పరిగణింపబడుచున్న అర్హవైశ్య (గవర్నమెంటు) లకును మనకును అనేకవిషయములందు సామ్యము గలదు.

మనలోగల మాంసాశనము మనకును ఇతర వైశ్యబాలకును నిమోన్నతభేదమును కల్పించుచున్నది, అని కొందరు భ్రమించు చుండురు. మాంసభక్షణము వేదమూషితము కాదు. మాంసభక్షణము చేయుచున్న బ్రాహ్మణశాఖలు దుష్టములుగా పరిగణింపబడనేరవు. మాంసాశనవిషయము మతప్రచారకాలములందు కొన్ని ప్రదేశములందు వ్యాపించినది. వర్ణింపబడిన మాంసభక్షణము తిరిగి మనలో అవలంబింపబడినది. అని కొందరుండురు. వారి యభిప్రాయము పరిశోధనలపైని గాని నిర్ధారణ చేయజాలము. ఏది యేమైనను మాంసభక్షణము మనకు ఎట్టి నిమ్నావస్థను అపాదింప నేరదు. మాంసాశనవిషయము భూతదయాప్రచోదితము అనుట నిర్వివాదము. మనలోనివస్థయే అనేకులు మాంసాశనమును వర్ణించుచున్నారు. కాలక్రమమున మాంసాశనము మనలోను అంతరింపగలదని నా విశ్వాసము.

మనలో మేనరికము సనాతనాచారమై వచ్చుచున్నది శ్రీకన్యకాపురాణమునందు మేనరికము విధింపబడినది. మేనరికము శాస్త్రమూషితమని కొందరు వచింతురు. రక్తసంబంధము దూరముగ నుండిన సత్సంతానము గలుగుననియు దగ్గరైన సంతానము దుర్బలముగ నుండుననియు కొందరిమతము. అనారోగ్యవంతులకు సంబంధము దూరమైనను దగ్గరైనను ఫలితము సమానమే. మన బాలురు బాలికలు ఆరోగ్యవంతు లయిననాడు మనకావాదముతోనిమిత్తమేయుండదు. మేనరికము పరస్పరానురాగదాయకమై కుటుంబసౌఖ్యమునకు తోడ్పడును. కావున మేనరికము మనకు అనుసరణీయ మగు సదాచారమైయున్నది.

శ్రీ శివాజీ వ్యామామండలి

(పె. షా. బి.)

ప్రాధానరు. కోడి రామమూర్తిగారిచే మొన్నటి సాయంత్రము చూలైలో ప్రారంభోత్సవము జరుపబడెను

సంఘసంస్కరణము.

నాగరిక జాతులయందు సంఘ సంస్కరణ మనేక రీతు లుప్రవర్తిల్లుచున్నది. అందు (1) స్త్రీవిద్య (2) అతిబాల్యవివాహ నిరసనము (3) కన్యావరశుల్కునిచ్చేములు (4) స్త్రీపునర్వివాహము (5) రజస్వలాసంతరవివాహము, మనకు ప్రస్తుతవిచారణీయములు.

(1) స్త్రీవిద్య

పురుషులకువలె స్త్రీలకును విద్య అవశ్యక మనువిషయము నిర్ణయదాంశము. పురుషులు విద్యావంతులై నంతమాత్రమున సంఘము అభివృద్ధి చెంద నేరదు. విద్యావంతులగు తల్లులు తమ బిడ్డల సత్వవర్తనమునకును, జ్ఞానాభివృద్ధికిని తోడ్పడుదురు. విద్యావిహీనులగు తల్లులు తమబిడ్డలను ఉచితమాగ్గుచున పోషించుగూడ నసమర్థులై యుండురు. కొలదికాలముక్రిందటివరకు స్త్రీవిద్య వివాదాంశమై యుండెను. మనబాలికలలో ఇప్పుడిప్పుడు ప్రాథమికవిద్య వ్యాపించుచున్నది. హైందవధర్మశాస్త్ర ప్రధమసతీదాయకముగు సర్వవిద్య మనబాలికకు గరవలయును. అట్టి విద్యావ్యాప్తిచే అదర్శప్రాయ మగు స్త్రీసంతతి పెరిగెలదు.

(2) అతిబాల్య వివాహనిరసనము

అతిబాల్యవివాహములు సర్వవిద్య భూయిష్టము లై యున్నవి. మనలోకొందరు మిక్కిలి చిన్నవయసునందే తమబిడ్డలకు వివాహములను జేయుచున్నారు. అట్టి వివాహములు కొన్ని కుటుంబములను దుర్గత మగుదుఃఖములవలన చేయుచున్నవి. వివాహములనిషయములో వయోనిర్ణయము గావించుట అత్యవసరము. బాలలకు 16 సంవత్సరములకును, బాలికలకు 10 సంవత్సరములకును పూర్వము వివాహము చేయకుండుట శ్రేయస్కరమని నాయభిప్రాయము. అట్టి నిర్ణయము స్త్రీపునర్వివాహసంస్కరణ కొంతవరకు సడలించగలుగును. మేనరికసంబంధములలో మనవారు వయోభేదమును బొత్తిగా పాటించకున్నారు. మేనరికములలో పై 16, 10 సంవత్సరములనిర్ణయము కొంతవరకు మార్పుచేయుట అవశ్యకము కావచ్చును. ప్రత్యేక సంబంధపరిశీలన బట్టి కలసంఘములు మేనరికపు వయోనిర్ణయము గావించుట యధాక్రమగ నుండును.

(3) కన్యావరశుల్కుములు

దుర్గతము! లగువివాహకల్పములు మనలో వ్యాపించుచున్నవి. ఈకల్పములు దక్షిణాపకములు. వీరినే వరశుల్కుములనుచున్నారు. దక్షిణ యథాశక్తిగా నుండవలయును. నిర్బంధముతో కూడిన విషయచే దక్షిణము శుల్కుములై నవి. శుల్కునిర్ణయము లేనివివాహములు ప్రేమపూరితములై యుండును. శుల్కునిర్బంధము అనేకకుటుంబములను కష్టములపాలు చేయుచున్నది. కావున నీవరశుల్కుములు సర్వవిద్యముల విరుద్ధ హాపరుపదగినవి. కేవలము సభాతీర్థాశ్రమములు ఈ ఆచారమును మాన్పింపగలవని నమ్ముచున్నాము. సంస్కారాభిలాషులు తమ కూతులకు ఈయవలసినచ్చినపుడు ఇచ్చి కొడుకులవిషయములలో

కల్పములను స్వీకరింపకుండ మాగ్గువర్తకులుగావలయును. కన్యా శుల్కుము వరవిక్రయముక్రింద లెక్కింపవచ్చును. కన్యాశుల్కుము మనలో వ్యాపించుటకు అవకాశములు లేకుండుట శుభావహము.

(4) స్త్రీపునర్వివాహము (5) రజస్వలాసంతరవివాహము

కొందరు అగ్రజాతివారలు బ్రాహ్మణులయందు ఈ సంస్కారములు ఆచరింపబడుచున్నవి. కాని ఈ సంస్కారములు వివాహసంబంధ సమస్యను సాధించినట్లు అగపడదు. సంఘముయొక్క పరిస్థితులను అనుభవపూర్వకముగ గ్రహించియే పూర్వము జీవితనిర్ణయములను గావించివారు. మనకులము పూర్వచారిత్రాచారము మైనది. పూర్వచారిత్రాచారములకు ఈ సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుటకు అవసరములగు క్రొత్త పరిస్థితులు మనసంఘముందు ఉదయింపలేదు. ఏదేనికొన్నిలోపములు సంభవించిన నవి ఇతరవిధముల నివారించదగినవి గావు. పూర్వచారిత్రాచారము ప్రవర్తించుచున్న మనకంటె నీ సంస్కారవలంబకులు నిష్టిప్రయోజనమును గూడ సాధింప గోగిరని నేను నమ్మును. మనకులముయొక్క ప్రస్తుతపరిస్థితులలో నీ సంస్కార విషయాలలోచన మనకు అవరణీయము గానేరదు.

వివాహములు

వివాహముల విషయములలో మనలో రెండు ప్రధాన లోపములు అగపడుచున్నవి. వివాహములు ప్రతిగ్రహీత యింట జరుగుట ఆచారమై నాయనది. వివాహము కన్యాదాన ప్రయోక్తమై యున్నది. దానమును దానశాంతిపరమును అన్నప్రదానమును దాతయింటనే జరుగుట శాస్త్ర విహితము. శాస్త్రవిరుద్ధముగా ప్రస్తుతము జరుగుచున్న ఈ ఆచారము సంస్కరింపదగియున్నది.

రెండవది గుత్త పెండ్లిండ్రవిషయము. గుత్త పెండ్లిండ్లు ఆంధ్ర ప్రాంతములో కొన్ని ప్రదేశములందు వ్యాపించియున్నవి. గుత్త పెండ్లిండ్లలో కర్మవిధానము బొత్తిగా లోపించుచున్నది. బంధుమర్యాద లేదు. పెండ్లి చేతుకయే యగపడదు. మానవుని జీవితములో సర్వదుఃఖములను విడనాడి పరమానందమును అనుభవించవలసిన కాలము వివాహసమయ మొక్కటియే. అట్టి వివాహము సంతోషపరిణతిమై యుండుట శోచనీయము కులకల్పబాటలలో పెండ్లి కొలమందు దుర్గతముగు సంతర్పణములు చేయవలసిన నిర్బంధ ముండియుండెను. అనిర్బంధమే గుత్త పెండ్లిండ్లను దారిజాపెనని చెప్పుదురు. ఇప్పుడట్టి నిర్బంధములంత మొందినను గుత్త పెండ్లిండ్లు సాగుచునే యున్నవి. గుత్త పెండ్లిండ్లు మనకు అపనాదులను దెచ్చి పెట్టుచున్నవి. గుత్త పెండ్లిండ్లకంటె మనము తక్షణము మరలట ప్రథమోద్దేశ్యము. అక్కడ గొంద రీపికాచమునుండి విడివడుచున్నారనివలకుశావహము. ఉత్కృష్టప్రాంతముల దీదురాచారము వ్యాపింపనందులకు వారభినందనీయులు.

దురభ్యాసములు

మలాచార విగ్రహములు మలగౌరవవిధ్వంసహేతువులు నగు కొన్ని దురభ్యాసములు మనలో నిటీవల వ్యాపించి

యున్నవి. పూర్వపుకట్టుబాటులు నశించుటయే దీనికి కారణమని మనవిచేయుట అనవసరము. దురభ్యాసప్రవర్తనమందొక గ్రామముకంటె మరియొక గ్రామము మిరియుండునని వినుచున్నాము. ఈ దురభ్యాసము లింకను విజృంభించుచుండి తమనమారకుండుట తగదు. మనయుపేక్ష కొంతకాలమునకు తర్వాత మనసంఘ నిర్మూలనహేతువు కావచ్చునని భయము గుచున్నది. దురభ్యాసములకు లోనై నామమాత్రావస్థములైన కొన్ని సంఘములను మనము జామకొనుచున్నాము మనమెంత కీడుకాలములో దురభ్యాసములను తొలగింపగలిగిన మనసంఘమున కంత మేలుజేకూడదు. మనసంఘములో వ్యాపించియున్న దురభ్యాసముల నిటవలించుట అసంగతముగ నుండును. కులకట్టులు ఏర్పడినగాని దురభ్యాసము లంతరింప నేరవు. దురభ్యాస భూయిష్టమైయున్నంతకాలము సంఘమునకు వృద్ధియు చేకూరదు.

వైశ్యనిధి

సంఘకార్యములను నిర్వర్తించుటకు ధనము అవశ్యకము ను విషయము వేరుగ జెప్పట అనవసరము. అధమము ఒకలక్ష రూప్యములైన మూలధనమును మనము చేకూర్చవలయును. సంఘకార్యములందు వలయునంత ఉత్సాహభిమానములుండిన ఈ మొత్తమును సమకూర్చుట చునకు దుర్బలముకాదు. కొందరు ఉదారులు కొంతవరకు వాదానమును గావించియున్నారు. వైశ్యమహాజను లెల్లరు పూనికితో నిధిని సమకూర్చవలయునని విన్నవించుచున్నారు.

ఉపన్యాసములు- సభలు

కేవల మిట్టి ఉపన్యాసములు ప్రయోజనకారులు గానే రవు. విశేష ధన వ్యయప్రయాసములకు లోనైన ఈసభలు గూడ అంతగా ప్రయోజనములు గాకుండును. సభల ప్రయోజనము కేవలము శూన్యమని నాయభిప్రాయము గాదు. సభలు ఒండ్రులు అభిప్రాయప్రకటనము సమష్టికార్యనిర్వహణము వికమత్యాభివృద్ధి ఏకాశయబంధము ననువానికి ప్రధాన సాధనములగుట నిర్ణయదము. కాని కార్యాచరణము లేనిసభలు నిట్లుప్రయోజకరములగు? మహాసభయొక్క నిర్ణయములకు కులము వేచియుండును. సభ్యులు పురోభివృద్ధికరములగు విషయములను చర్చించి నిర్ణయించుటకర్తవ్యము. మనలో వైశ్యసంఘములకును మహాదాతలకును లోటులేదు. ఆంధ్ర ఉత్కృష్ట గీర్వాణ ఆంగ్ల భాషావికారగులును గలరు. సాధనసంపత్తికి మనము వెదకికొన నవసరములేదు. ఉత్సాహ పేరికలు మైనను ఈస్థితిములు సులభ సాధ్యములగును. కులగౌరవాపాదకమును కార్యాచరణమునందు మనకు ఉత్సాహ, కార్యదీక్షలను ఈశ్వరు డొసంగుగాక

బొంబాయి జూను 9:—సెంట్రలు ఏజన్సీ కంపెనీ అసిస్టెంట్ జోసఫుకడుగారు 16 వేల రూప్యములు అవహరించి తమ నేరముపై పోలీసువారతనిని నిర్బంధించిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు కమిటీనభ

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ తీర్మానములను ఖండించుట

నాగపూరు సత్యాగ్రహము - అవారీ సభివందించు తీర్మానము గావించబడుట

మదరాసు కాంగ్రెసుకు ప్రకాశంగారి సభ్యునిగా ఎన్నుకొనుట

రాజమండ్రి, జూన్ 9:—ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు కమిటీవారు కేటిమధ్యహాము 3-30 నిమిషములకు రాజమండ్రి మల్లింహాల్ సమావేశమైరి. 35 మంది సభ్యులును చాలమంది ప్రేక్షకులును వచ్చిరి. శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారిగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

సుభాషచంద్రుని విడుదల

శ్రీయుత సుభాషచంద్రుని తదితర బెంగాలు నిర్బంధితులు కొందరును విడుదలచేయబడినందుకు కమిటీవారు సంతుష్టమునకులగుచు వారు మావించిన ధైర్యసాహసములకు వారి సభివందించిరి.

వర్కింగుకమిటీ చర్య

మదరాసు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు పార్టీవారి చర్యనుగూర్చి అఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు గావించిన తీర్మానమునుగూర్చిన విషయము అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రత్యేక సమావేశములో పరిష్కారము గావించబడ నున్నది గావున దాని నిష్పన్న విడిచిపెట్ట నగునని అధ్యక్షుడు నూచించెను. కాని పి. సత్యనారాయణగారు అందుల కంగీ కరింపక చాలమంది ఆ విషయమై చర్చింప కోరికతో నున్నారని చెప్పిరి.

తీర్మానము

పిమ్మట టంగరాజుగారి రిడిగ్గ తీర్మానమునుపాదించ గా రెండుగంటలసేపు చర్చజరిగి చివర కాతీర్మానము మోడింప బడెను. 19 మంది తీర్మానమున కనుకూలముగాను ఇద్దరుమాత్రము తీర్మానమునకు ప్రతిపక్షముగాను సమ్మతులను తెలిపిరి.

(1) గౌరవ తీర్మాన మావిధముగా ఒకవంక చెప్పుచున్న సత్తాగ్రహంత్రితమును నిలువబెట్టుటలో మదరాసు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసుపార్టీ వారలందించిన విధానమును వర్కింగు కమిటీవారు మోడించుట భావ్యముగాలేదని యీ కమిటీవారు తలంచుచున్నారు.

(2) అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు వారివద్దనుండి సంబంధిస్తే ప్రయ్యోగిని తమకు నివేదింపవలసినదని చెప్పియుండుటచేత మదరాసు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసుపార్టీ చర్యనుగూర్చియే విధముగాగని తీర్మానములకు వర్కింగు కమిటీవారు తలంచుచున్నారు.

(3) వర్కింగు కమిటీవారు కాంగ్రెసు పార్టీల కొసంగిన హితవోధలు గౌరవ తీర్మానము తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగా నున్నవనియు కాంగ్రెసును రిస్కానీవు విధానమునకు బద్ధమై యుండునట్లు గావించుచున్నవనియు నీకమిటీవారి యభిప్రాయము.

(4) కావున అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు జూన్ 31 తేదీలోగా సమావేశమై వర్కింగుకమిటీ తీర్మానమును రద్దుచేయునట్లుగా చూడవలెనని యీ కమిటీవారు అఖిల భారతకాంగ్రెసు కమిటీలోనున్న ఆంధ్రసభ్యులనందరిని కోరుచున్నారు.

వర్కింగు కమిటీవారి తీర్మానము నియమబద్ధమైనది కావనియు వారి కిట్టి తీర్మానములను గావించుట కధికారము గలవనియు మున్నగు విషయములపై తీర్మానమున కభ్యంతరము చెప్పబడెను.

సత్యాగ్రహ తీర్మానము-గోవిందాచారిగా

రుపపాదించుట

కాకినాడ, జూన్ 10:—బెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదలచేయుటకై కావనోల్లంఘన మువనరుగులచేత అహింసా సూత్రముల నహించి అంగ్రదేశములో నేదోయొకచోట ఒకశిబిరంగా ఆయుధకాసన సత్యాగ్రహమును నడుపవలెనని వర్కింగుకమిటీవారిని వేడుచు ఆవారిని తిర్చిన నాగపూరు సత్యాగ్రహులను అభినందించుచు నిన్న సాయంకాలమున ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు కమిటీలో ఆత్యుహాస గోవిందాచారిగా

రొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము నుపపాదించుటకు పూర్వము ఆయుధకాసన సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుట కంతయో జాగ్రత్తగా ఆలోచింపవలసిదనున్నది గావునను పలుభాయి బటేలుగారు నాగపూరునుంచి రిపోర్టు పంపవలసి యున్నదిగావునను యీ ప్రశ్నను కొంత గాలిమానరకు నిలిపి యుంచవలసినదని అధ్యక్షుడు నూచించెను.

ఆయుధకాసనమును ధిక్కరించుట మిక్కిలి అవసరమనియు, నాగపూరుకు కొందరు మనుష్యులను పంపుటకంటె ఆంధ్ర దేశములోనే యీయుద్ధమును నంతకంటె యెక్కువజయప్రదముగా నడుపవచ్చుననియు గోవిందాచారిగారు చెప్పిరి. దౌర్జన్యరాహిత్యమునైన అతడెక్కువగా నొక్కచెప్పి ముందుకుండునామానులతోగాని బాంబులతోగాని తమకేమియు సంబంధములేదనియు అట్టి యుద్ధశక్తులుగల ఉద్యమములో తాను పాల్గొన ననియు చెప్పెను.

అన్నపూర్ణయ్యగారి సవరణ ఆంగీకరింపబడుట

నాగపూరుపల్లి స్వయముగా ఉద్యమము చూచినప్పి న మధూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి రిడిగ్గ సవరణ నుపపాదించిరి. మూడు గంటలసేపు చర్చ జరిగిన పిమ్మట తీర్మానోపపాదనలు సవరణ నంగీకరించిరి. అంతట సవరణ అధిక సంఖ్యకులచే ఆంగీకరింపబడెను.

బెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదలచేయవలెననే తలంపుతో ఆయుధకాసన సత్యాగ్రహమును బయలుదేరదీసి నాలుగు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష ననుభవించుటకు జైలులుకుబోయినట్టి ఆవారీగారి నీ కమిటీవారు అభినందించుచున్నారు.

ఈ యుద్ధమును జయప్రదముగా జరుపుటకు తోడ్పడవలెనని యీ కమిటీవారు ఆంధ్రులను కోరుచున్నారు.

నాగపూరును వల్లి సంగతులను బాగుగా గ్రహించి నాగపూరు సత్యాగ్రహోద్యమమునకు తోడ్పడగలందులకై తగినమార్గముల నాంగ్రదేశమునకు మానించుటకు ఈ కమిటీ వారు శ్రీయుత బులును సాంబమూర్తిగారిని నాగపూరునకు పంపుచున్నారు.

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు ఆసలు తీర్మానమునే ఆమోదింపవలసినదని కోరిరి.

శ్రీ సాంబమూర్తిగారు కొన్నివిషయములకు జవాబుచెప్పి తమకు సత్యాగ్రహమున యిష్టముని చెప్పిరి.

వి. సత్యనారాయణగారు రెండింటికీ అభ్యంతరపెట్టిరి. దాక్టరు బ్రహ్మజోస్యుల ను బ్రహ్మజ్యోతిగారు ప్రజల విశ్వాసమును మార్గనిన శ్రీయుతులు ప్రకాశంగారి సాంబమూర్తిగారివంటి నాయకులు నిర్భాగకార్యక్రమముపై దృష్టిని కేంద్రీకరించి, తగిన వాతావరణమును కలుగజేసి, ప్రచారమును గావించి కొలదికాలములో సత్యాగ్రహోద్యమమును బయలుదేరదీయవలె నని చెప్పిరి.

సత్యాగ్రహోద్యమమును బయలుదేరదీయుటకు జనసామాన్యముయొక్క మానసికతేజస్సును బాగుగా గ్రహించిన మహాత్మా గాంధీగారి సమసర్థియవలెనని యం. యల్. సి. దండు నారాయణరాజుగారు అభిప్రాయమిచ్చిరి.

దేశబాంధవి ప్రతిజ్ఞ

దేశబాంధవి దుష్టాది ముబ్బమ్మగారు పనిలేకపోవుట నలన తమవారక వినుగుగా నున్నదనియు సత్యాగ్రహమును నడుపుటకై నలువదిమంది స్త్రీలను తీసికొని వచ్చెద ననియు ప్రతిజ్ఞ గైకొనెను.

చిట్టచివర కథ్యులు ఆవారీగారు కోర్టులో చెప్పిన స్టేటుమెంటు వైపునకును బాంబు ఘాతకరీలను సాపించుట బాంబులను తయారు చేయుట అపవృత్తము దౌర్జన్య రాహిత్యముగా చేయుట మున్నగు అవారీగారి కార్యక్రమము వైపునకును సభ్యుల దృష్టిని మరల్చెను. ఇట్టిది సాధ్యమగునో కాదో అధ్యక్షునికే సంశయముగా నుండెను. ఆసరయోగ్యములకాని తీర్మానములు గావించి ప్రయోజనములేదని చెప్పెను. ఆంధ్ర దేశమునందు ఉత్సాహ పూరితులగువా రెందరో యున్నారనియు కావసములను విక్రయించగలవారు వందలకొలదియున్నారని తమకు తెలుగుననియు

అన్నపూర్ణయ్యగారి సవరణ నామోదించుట మంచిదనియు చెప్పెను. సవరణ ఆమోదించబడెను.

కాంగ్రెసు అవ్యతత-ప్రకాశంగారి రెన్నుకొనుటకు పిమ్మట రానున్న మదరాసుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులను గూర్చి టేనామును నూచింపవలెనని తీర్మానింపబడెను. అంతట ప్రకాశంగారిపేరు నూచింపబడి డి. సీతారామనంధ్రం (విశాఖపట్నము) సాంబమూర్తిగారిచే బలపరచబడి ఏక ప్రముగా ఆమోదింపబడెను.

సభ రాత్రి 9 గంటలకు ముగింపబడెను. నాగపూరు సత్యాగ్రహచర్య జరుగునపుడు శ్రీయుత బసంతకుమార మూం డారుగారును వారిభార్యయు వచ్చియుండి అచ్చట కనుకూప బడిన ఉత్సాహమున కంతయో సంతసించిరి.

కార్యసంఘమువారి చర్య

చర్య వివరములు

కాకినాడ, జూన్ 10:—మద్రాసు కార్యసంఘముల చర్యపై కార్యసంఘమువారు గావించిన తీర్మానమును ఆత్మేంచుచు టంగరాజుగారి రుపపాదించిన తీర్మానమునుసంబర్ధించు జరిగిన చర్య ఈదిగువ ప్రకటింపబడుచున్నాము:—

చిత్తరంజను పత్రికా సంపాదకులగు వెన్నేటి సత్యనారాయణగారిట్లుచెప్పిరి:—కాంగ్రెసువిధానము ననుసరించి కార్యసంఘము అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకులోబడినదే కాదు. ఈరెండు సంస్థలను సమానముగ అధికారము లున్నవి. ఈ రెండును కాంగ్రెసు మహాసభకు లోబడినవి. కావున కార్యసంఘమువారి తీర్మానము క్రమవిరుద్ధమైనది కాదు.”

ఈ సందర్భమున ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘము వారు తమ అభిప్రాయమును ప్రకటింపవలయును ఉత్తర బెంజికోర్కాక నాగేశ్వరరావుగారు అభిప్రాయము తెలిపిరి.

సాంబమూర్తిగారు సత్యనారాయణగారివాదమునుండించుచు కార్యసంఘము అ. భా. కాం. సంఘమునను లోబడిన సంస్థలనియు, కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ కార్యసంఘమువారు ప్రవర్తించినదియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులను ప్రకాశంగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—మద్రాసు స్వరాజ్యవాదుల చర్యవిషయమై తీర్మానము గావించుటకు కార్యసంఘమువారికి అధికారము లేదనియే నా అభిప్రాయము. ఇది క్రమవిరుద్ధమగు చర్య యా కాదా అని నది ప్రధాన విషయము కాదు. మన మిష్టము మనభావివిధానమును నిర్ణయించుకొనుటకైన సయము పెట్టినది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారి కఠినతతో వాదించుటకును, భారత చాయకొని వేదియందుబడునా, తేక ఆర్యగౌరవముతో మనహక్కులను సాంధ్ర ప్రయత్నింపవలయునా? ఈ సమస్యను ఇప్పుడు పరిష్కరింపవలసియున్నది. రాయలకొమరవీరవంతుల పూర్వము ఈజిప్టుదేశమువారు తమస్వాతంత్ర్యముకై కాపాడుకొలక దేశమునందు ప్రచారమునడుపుట అవసరమని వాఅభిప్రాయము. (ప్రేమ)

కేల్కారుగారి ప్రతికూలత్వము బులును సాంబమూర్తిగారి నిర్వచనము

సాంబమూర్తిగారు గోక్తవోలులో యిచ్చిన యుద్ధసాధనము పత్రికలలో సరిగా ప్రచురింపబడలేదని సాంబమూర్తిగారు చెప్పుచున్నారు. కేల్కారుగారు వర్కింగు కమిటీవారు సోజరుకాలేదని తాము గోక్త వోలులో స్పష్టముగా చెప్పి నామనియు తాము సర్దారు గృహమునను వెళ్లగానే కేల్కారుగారు అప్పటికే వారు రైలును వెళ్లినయొ ద్వారమువారిగా మద్రాసు సోజరైలయొ సాంబమూర్తిగారు చెప్పిరి.

సమ్యక్సంజ్ఞాత్రిమును దాక్టరు మూలీగా రువలించిన తర్వాతి వర్కింగు కమిటీవారు సమాధానపూర్వముగ ఇప్పటి తీర్మానమును నిర్ధారణ చేసిరి. దాక్టరు మూలీగారు కేల్కారుగారు వారి యనుచరులును యీ సమాధాన పూర్వక తీర్మానమును ఆమోదించి రని సాంబమూర్తిగారు భావించిరి. కాని, కేల్కారుగారు తా మాతీర్మానమును ఆమోదించుటలేదని స్పష్టముగా ప్రకటించిరి. యచ్చితి సమాధాన వారుల యభిప్రాయములతో సాంబమూర్తిగారి కేల్కారుగారు యివను కేల్కారుగారు నిష్కల్మషముగా చర్యనిర్వహించి చారాధోర్యములు భాగ్య ప్రశంసనీయములు (ప్రేమ)

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులు

మణ్సుగం చెట్టిగారి విమర్శ

గోకి లేహలులో బహిరంగసభ

జాతీయ సంఘమువారి యాజమాన్యమున గోకి లేహలులో నిన్న సాయంత్రము జరిగిన బహిరంగసభలో భారత కానకసభ్యులలో నొకరగు ఆర్. కే. మణ్సుగం చెట్టిగారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల నుండి నిన్న సాయంత్రము పన్ను నియమంబుగా గల్లంతు జొరవము విశేషముగ ప్రబలెను. మణ్సుగం చెట్టిగారు మాట్లాడుచుండగా సభాపతికయం యన్నవారిలో టి. ఆర్. అనంతచారియనా లేమియో భిన్నాభిప్రాయమును వెల్లడిపరచుచుండగా సభ్యులలో కొందర పరిమితగ్రహణమునై అతని కొట్టబోయిరి. కొందరు కర్రలపూసి అతనిపైకి దుమికిరి, అధ్యక్షుడును ఉప న్యాయకులును ఆప్రక్కనే యుండుటచే వారు చాలవరకు వారిండుటకు ప్రయత్నించిరి, అప్పటికిని చాలమంది అతనిపై దుమికి చాల జొరవమును నెరసిరి. సభ్యులలో మరియొక రేడియో ప్రశ్న నడుగుమండగా చాలమంది గోలచేసి అతనిని సభనుండి వెడలగొట్టిరి. డాక్టరు టి. వరవిరాజులు నాయుడుగారు సభ కగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి.

మణ్సుగం చెట్టిగారు.

మణ్సుగం చెట్టిగారు ప్రసంగము నుపక్రమించుచు, శ్రీనివాసఅయ్యంగారిని వారు ప్రస్తుత మధిపపించియున్న ఉన్నతస్థితినుండి దిగివచ్చుటగాను తానును అధ్యక్షుడును ఇప్పుడు క్రొత్తగా నేకముగా లేదనియు తాము చిన్నప్పటినుండియు స్నేహితులమనియు నుడివెరి. ప్రస్తుతకాలమున భారత దేశమున ప్రతివారును తమస్థితిగతులను, కాంగ్రెసు ఏమిచేయుచున్నది, అని తెలిసికొనుట కాయత్నముతో నాలోచించుచున్నారు, విమర్శించుచున్నారు. అట్టి విమర్శలందర్భమున జాతీయ సభాధ్యక్షుని చర్యలనుండిగూడ విమర్శింపవలసివచ్చెను. ఇదియే మేమెనర్పినప్పుడే నేరము. ప్రస్తుతము భారతదేశ రాజకీయపరిస్థితులు చాల అల్లకల్లోలముగ నున్నవి. జాతీయమహాసభ చాల విషమదశయందున్నది. ఇట్టిస్థితికి, భారతజాతీయ సభాధ్యక్షునిచర్యయే కారణము. ఇదివరకెందరో మహాపురుషులు, స్త్రీలు, జాతీయమహాసభ కధ్యక్షులవహించిరి. కాని వారిలో నెవ్వరును కాంగ్రెసునందు ఇప్పుడు శ్రీనివాస అయ్యంగారు గలిగింపగలిగినంత కల్లోలమును, వివాదమును గల్గింపజాలకపోయిరి.

హిందూమహమ్మదీయ యొడంబడిక

ప్రస్తుత రాజకీయసమస్యలందు, హిందూమహమ్మదీయ యొడంబడిక అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. ఉత్తరదేశమున హిందూమహమ్మదీయ వివాదములయొక్క తీవ్రస్వభావమును, దక్షిణదేశమునందున్నవారికి ఉపహించుటకు గూడ అసాధ్యము. ఈవివాదములకు, కొందరు, హిందూమహమ్మదీయమత విజ్ఞానవిశేషములు కారణమని నుడివెడరు. సాంఘికనియోజక వర్గములు కారణమని కొందరు నెడరు. మరికొందరు రాజకీయ ఆధిపత్యములే కారణమని చెప్పెదరు. వీనియన్నిటియందును కొంతసత్యము గలదు. కాని అందులో నేటియు ప్రధానకారణముగారు. ఈవివాదములందు వత మొకమిషన్ కైకి దీసికొనబడుచున్న దేగాని వేరొకటిగాదని మహమ్మదీయులలోనే చాలమంది అంగీకరించిరి. ఈవివాదములకు రాజకీయకారణములే గాని వేరుగాదు. సంస్కరణలయంతరమే హిందూమహమ్మదీయ వివాదము లింత తీవ్రమైన దాల్చుటయు అంతకు పూర్వము విశేషముగ గమనింపకపోవుటయు ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. భారతదేశమున కికమీద స్వపరిపాలన వచ్చునని దెలిసినపుడు, స్వపరిపాలకప్రభుత్వనిర్మాణమందు తమస్థితి ఏమగునో యని, అసంఖ్యాకసంఘములవారి కాందోళనగలుగుట సహజము. సాంఘికనియోజకవర్గము లీ యాందోళనను విశేషములను మరింత బలపరచెను. అందుచేతనే, సాంఘికనియోజకవర్గములను తొలగించుటకు ఇటీవల నిరుపయోగము నాయకులు నిశ్చయించుకొనిరి. ఢిల్లీయందు సమావేశమై సంయుక్తనియోజకవర్గముల సిద్ధాంతము నంగీకరించిన మహమ్మదీయ నాయకులు, అఖిలభారతజాతీయసంఘమువారిని ఇందుకెంతయు ప్రశంసించినదగును.

ఇల్లు అలుకగనే పండుగ గాదు

హిందూ మహమ్మదీయ వివాద పరిష్కారమునకు సంయుక్త నియోజకవర్గ ప్రయత్నము, ప్రారంభం కాంక్ష మేగాని, దానితో హిందూమహమ్మదీయసమస్య పూర్తిగ పరిష్కారము గాజాలదు. ఇల్లు అ

గనే పండుగ గాదు. సంయుక్తనియోజకవర్గసిద్ధాంతము నాచరణలో పెట్టుటలో చాలచిన్నము సంభవించును. సంయుక్త నియోజకవర్గము ప్రకారము, కొన్నిస్థానములను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకింపవలసియుండును. అప్పుడు నాలుగైదు జిల్లాల కొక్క నియోజకవర్గము నేర్పరుచినచో, ప్రజలకు అభ్యర్థనకుగూడ కష్టమే. ఇప్పటికే నియోజకవర్గములు చాల విశాలముగ నున్నవని భయపడుచున్నారు. ఒక నియోజకవర్గము ఒకే ప్రతినిధిని పంపవలెనుగాని ఎక్కువమందిని పంపరాదని, ఆసనకప్రజాప్రభుత్వనిర్మాణాధాతులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. విశాలనియోజకవర్గములను నీసిద్ధాంతమును చరణలోపెట్టుట కవకాశముండదు. ఇట్టిచిక్కుల నన్నిటిని మన మాలోచించి పరిష్కరింపవలెను. సంయుక్తనియోజకవర్గము ప్రతిజయమునకు, జిన్నాగారును, మహమ్మదాళీగారును గావించిన ప్రయత్నములే ప్రధానసాధకము. ఇందుకు వారి నెంతయు నభినందింపదగును.

చెన్న శాసనసభ-కాంగ్రెసుపక్షము

ప్రస్తుత రాజకీయములందు మరొక ప్రధానాంశముగు మదరాసు కాంగ్రెసుపక్ష చర్యలనుండి ఇంకక నుడివెడెను. ఈ విషయమునుగురించి మాట్లాడవలసి వచ్చినందుల కెంతయు చింతించుచున్నాను. మదరాసు కాంగ్రెసుపక్షమువారి చర్యలను కాంగ్రెసువారి అఖిలభారత రాజకీయసిద్ధాంతములకు సంబంధించినసమస్యలు బయలుదేరెను. నేనీవిషయమై ప్రసంగించుట కదియేకారణము అంతయేగాని ఒకరిపై ప్రేమచేగాని మరియొకరిపై ద్వేషముచేగాని మాట్లాడుటలేదు. ఈసందర్భమున మూడుముఖ్యాంశములగురించి మనవి చేయదలచితిని. (1) మంత్రుల వేతనముల నిరాకరింపవలెనను బ్రతిపాదనము వచ్చినపుడు కాంగ్రెసుపక్షమువారు తటస్థముగనుండుట ఎంతవరకు న్యాయము, (2) జాతీయోపసంఘమునా రీతివిషయమును విచారణచేయుచుండగా కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కాంగ్రెసుపక్షమువారి చర్యను సమర్థించుచు తీర్మానముగావించుట న్యాయమా? ఈవ్యవహారమునందు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని కెట్టిపాలు గలదు అను విషయములగురించి ఇంకక విచారించుచున్నాను.

చెన్న పురి శాసనసభయందు కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రులమును పడనొట్టుట కెత్తినంపకపోవుట గౌహతీకాంగ్రెసు తీర్మానమునకును ప్రజలకు గావించిన వాగ్దానమునకును భిన్నమని అందరును అంగీకరించుచునే యున్నారు. అందుచే వారు గౌహతీ కాంగ్రెసునకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించిరా లేదాయను విషయమునుగురించి తర్కింపనక్కరలేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రులనెదుర్చుక తటస్థముగనుండుటకు కారణములుగలవా యనువిషయమునే మన మిప్పుడు ఆలోచింపవలెను. ద్వంద్వపరిపాలనను భగ్న మొనర్పవలెనను సిద్ధాంతము నాచరణలో పెట్టుటలో నూతనవిషయ మెద్దియులేదు. ఇదివరకు బెంగాలు, మధ్యపరగణాలయం దీ కార్యక్రమ ముచరణలో నుంచబడినది. ఎన్నికలం దధికసంఖ్యాకులుగవచ్చిన కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రులవరకు నిరాకరించుటచే గవర్నరుగారు మరొకరిని మంత్రులుగ నియమించిరి. అట్టి సందర్భమునందు కాంగ్రెసుపక్షమువారి విధిఏమి? స్వతంత్రపక్ష నిర్మాణము నందును వారిని మంత్రులుగ జేయుటయందును, శ్రీనివాసఅయ్యంగారు చాలవిశేషము పాల్గొనిరిన చెప్పి నేను బొంబయియందు సవాలచేసితిని. నావాక్యము సత్యముగాదనిమాత్రము అయ్యంగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. కానివారెంతకాదనినను, నాయారోపణ నేమాత్రము నుపసంహరించుకొనజాలను. ఇండికెండ్రిటుపక్షమునందు చాలగౌరవముగల సభ్యుడొకడు నాకీవిషయములదెలిసిరి. స్వతంత్రపక్షమునందు జేరవలసినదని అయ్యంగారు తన నెంతయో బలపరచిరి అతడే నాకుచెప్పెను. అతనిపేరు నుబయిలపెట్టి, ఇతరులనుగూడ నీవివాదములోనికి లాగుట నా కిష్టములేదు. మాయ్యర్లలో ఎవరిమాటల విశ్వసింపదగినో ప్రజలకే వదిలివేసెదను. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు రెంథ కాదనుచున్న ఇండికెండ్రిటు మంత్రుల నిర్మాణమునందు శ్రీనివాస అయ్యంగారు చాలప్రధానపాత్ర పాత్రనుగైనిరి తిరిగి ఆరోపించుచున్నాను. ఈ విషయము ప్రస్తుతవిషయమున కెక్కువ సంబంధించినదిగాదు. అందుచే దాని నంతటితో వదిలి, అసలు విషయమునకు మరలెదను. శ్రీ గవర్నరుగారు మంత్రులను నియమించినపిమ్మట మొట్టమొదటి ఆసకాశమును గైకొని మంత్రుల నోడించుటయే కాంగ్రెసుపక్షమువారి కర్తవ్యము. అట్టి ఆసకాశము-అయ్యవ్యయంబట్టికయందుమంత్రులవేతనముల చర్చ సమయముననే వచ్చినదని అనుకొనుదు. మంత్రుల వేతనముల పూర్తిగ నిరాకరించుటయో లేకపానిని నామమాత్రపు మొత్తములకు తగ్గించుటయో కాంగ్రెసుపక్షమువారు చేయరలసియుండెను, కాని నారల్లు చేయలేదు. సరిగదా జప్తికు

పక్ష సభ్యులగు మునుస్వామినాయుడు గారట్టి ప్రతిపాదనను తెచ్చినపుడుగూడ తటస్థముగ నుండిరి. మంత్రులవ్యవహారమున చేతులేత్తి బహిరంగముగ బలపరచుట యెట్లో ప్రతిపక్షముగ సమ్యకుల నొసగకుండ తటస్థముగనుండుటగూడ మంత్రులవ్యవహారము బలపరిచి, ద్వంద్వపరిపాలనను సాగించుటకుతోడ్పడుటయే.

కారణముల విమర్శ.

ఇట్టి విమర్శవైఖరి నవలంబించుటకు కాంగ్రెసు పక్షము వారు రెండు కారణముల దెలిసిరి. జప్తికు పక్ష నాయకుడు తాను మంత్రులను నేర్పరుచవని పూచీనియ్యలేదట. ఇది యొకటి. ప్రస్తుత మంత్రులను నోడించినపిమ్మట తిరిగి ఎన్నికలు జరుపుటకు పానుగల్లు రాజాగారుగవర్నరు యొచించుకొని రట. ఇది రెండవకారణము ఈ ఆరోపణలు నిజమేననుకొందము. జప్తికుపక్షము వారుల పూచీనియ్యకుండుట యందాక్షేపణీయమైన దెద్దియునులేదు. మంత్రులవరకు నంగీకరించి ద్వంద్వపరిపాలనను సాగించెదమని ప్రజలకు వాగ్దానమొనర్చిన వారు కాననసభల కెన్నుకొనబడిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారికి రాజకీయములందు వారు ప్రతిక్షులు. అట్టి సందర్భమున కాంగ్రెసు పక్షమువారి కార్యక్రమము నాచరణలో పెట్టుటకు జప్తికుపక్షమువారు రెండును తోడ్పడెదరు? (ఇనుడువినుడు) వారు తోడ్పడుటకు వాగ్దాన మొనర్పలేదను కారణముచే కాంగ్రెసు వారు తమధర్మమును, వాగ్దానములను సిద్ధాంతములను ఎట్లు వదలుకొంటిమని చెప్పుటయం చర్చయలేదు.

ప్రస్తుత మంత్రులమును తొలగించిన తరువాత తిరిగి ఎన్నికలు జరుపుటకు పానుగల్లు రాజాగారు గవర్నరుగారు అంగీకరించినయే అనుకొనుదు. ఎన్నికలను కాంగ్రెసు పక్షమువారు రప్పించుతానందముతో నాహ్వనింపవలసినది. (వినుడు వినుడు) కాంగ్రెసువారికి కావలసినదే అది. బెంగాలు నందును మధ్యపరగణాలయందును కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రులముల భగ్న మొనర్చినపుడు ప్రభుత్వమువారు తిరిగి ఎన్నికల జరుపుటకు భయపడినదే అది. మదరాసు రాష్ట్రమున తిరిగి ఎన్నికల జరపుటకు గవర్నరుగారిని బలవంత మొనర్చగలిగినయెడల వంగదేశమున దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు గారు సాధింప జాలకపోయిన విజయమును మదరాసు రాష్ట్రమున కాంగ్రెసు పక్షమువారు సాధించినవారయ్యెడివారు. (వినుడువినుడు) తిరిగి ఎన్నికలు జరపెదరనుభయముచే మంత్రుల నోడించలేదని చెప్పువారు తమమాటలలోని సంపూర్ణార్థమును గ్రహించిరా? ఏవో తప్పిజారి, క్రిందటిఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పక్షమువారు అధికసంఖ్యాకులుగ విజయమందిరి. తిరిగి ఎన్నికలు జరుగుచో ఇంతవిజయముండదు అనియేగదా వారిమాటల కర్థము. (వినుడువినుడు) భారతజాతీయమహాసభపై నింతకంటె అవమానకరముగ ఆరోపణయ్యుండజాలదు. కాంగ్రెసును ఇంతకంటె పరిహాసాస్పదముగ నొనర్చుచర్య యుండజాలదు. ఉత్తమ భారతజాతీయసంస్థ యగు కాంగ్రెసు మహాసభ నీవిధముగ చెన్న పురి కాంగ్రెసుపక్షమువారు దుర్గంధపూరితముగ నీట్రొంపి లోకక్షిద్దుట కాంగ్రెసు అనుచరుల కాగ్రహము జనింపజేయుచున్నది. కాంగ్రెసు మహాసభ ఎప్పుడును ఎన్నికలకు ఏమాత్రమును వెరచునదిగాదు. కాంగ్రెసువాదల అభిప్రాయములు ప్రజలకు నచ్చనియెడల వారు వెలుపలనే యుండెదరు. శాసనసభలవెలుపల వారు చేయగల ప్రజాసేవ యెంతయోగలదు.

గవర్నరుగారు ప్రస్తుత శాసనసభను రద్దుచేసి క్రొత్త ఎన్నికల జరుపునెడల గలుగు మరియొక విధమును గమనించుదు. ప్రస్తుతశాసనసభను రద్దుచేసి తిరిగి ఎన్నికల జరిపినయెడల అక్షుణముననే గవర్నరు, ప్రజానిర్ణయమును అంగీకరించి, ప్రజల ఆధిపత్యమునంగీకరించెనని యర్థము. అదినముననే మన దేశమున స్వపరిపాలనను స్థాపింపవలసినదనిమాట. ప్రజలు తిరిగి కాంగ్రెసుపక్షమువారినే అధికసంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొనుచోగవర్నరు రానిర్ణయము నంగీకరించి ద్వంద్వపరిపాలన నాటకమును కట్టిపెట్టవలెను. ఇట్టిపరిస్థితులనే కాంగ్రెసు పక్షము వారే కల్పింపవలసినది. అటులగాక, అట్టి పరిస్థితులు తమంతట తామే వచ్చినను వాని నుపయోగించుకొనజాలకపోయిరి.

వర్కింగుకమిటీ తీర్మానములు

చెన్న పురి కాంగ్రెసుపక్షమువారి చర్యను సమర్థించి ప్రశంసించుచు వర్కింగుకమిటీవారు తీర్మానముగావించుట చాల అశాస్త్రీయమని ప్రకాశముపంతులుగారు మొదలగువారు చాల మందివిమర్శించిరి. అట్టితీర్మానముగావించుటకు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి కధికారముగలదని, అ. భా. హ. సం. కార్యదర్శి సమర్థింపదొడగెను. సాధారణ పరిస్థితులందు ఇట్టితీర్మానములొనర్చుటకు వర్కింగుకమిటీవారి కధికారము గలదనియే అనుకొందము. కాని మదరాసు కాంగ్రెసు పక్షవర్గము భా

జా. సంఘమువారియెదుట విచారణయందున్నది. తనపై అధికారియగు జాతీయోపసంఘమువారి విచారణయందున్నప్పుడు, వర్గింపుకమిటీ కిదివరకున్న అధికారము తాత్కాలికముగ రద్దుగును. ఈమాత్రపు విషయము, అన్యతలు జేసరలు పదవిలంకరింపిన శ్రీనివాసయ్య గారికి దెలియకపోవుట విచారకరముగనున్నది. అంతయుగాక, వర్గింపు కమిటీ వారి ట్టి శ్రీరామమును గావించునపుడు, రెండు పక్షములవారిని అందు ముఖ్యముగా కాంగ్రెసుపక్షముపై ఫిర్యాదుగావించినవారు చెప్పుకొనుచున్నది విషయము తమ తీర్పుచెప్పుట న్యాయము. కాని వర్గింపుకమిటీవారు, ఫిర్యాదీనిగాని, తత్పక్షమువారినిగాని ఎవ్వరిని విచారించక తీర్పుచెప్పుట సంపూర్ణముగ అశాస్త్రీయము.

అధ్యక్షునిచర్య

చెన్నపురి కాంగ్రెసుపక్షమువారివలించిన వైఖరికంతకును కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడే కారణమని నేనాలోపించితిని. శ్రీనివాస అయ్యంగారిదికాదనలేదు. అందుచే ఆయాలోపణ సత్వమై యుండవలెను. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు పంపిన తంతి వార్తనుసరించి, చెన్నపురి కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రుల వేసముల సమన్వయ తలస్థముగనుండుటను నిశ్చయించుకొనిరి. కనుక, అ. భా. జా. సంఘసభలో కాంగ్రెసుపక్షమువారిపై దేబళిని అభిశంసన తీర్మానము నిజముగ కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిపై దేబళిడెను. (వినుడు, వినుడు) శ్రీనివాస అయ్యంగారసయమున ప్రకాశముగారును, తాను విచారించి సభవారికి దెలిపెనమరిచెప్పిరి. పాపము అప్పటివరకును తాను చెప్పి నడిపించుచున్న శ్రీనివాస అయ్యంగారు వెంటనే తనఅనుచరులను తోడ్కొని బారిచెచ్చి, నిజముగ తననేరములను తానే విచారించెదనని చెప్పి న్యాయమూర్తి పాత్రను గైకొనెను. శ్రీనివాస అయ్యంగారిచుల చెప్పుటలో అర్థమేమి అంతవరకు తనకీభరితము ఏమియు దెలియదని యనుటగాదా? ఇంతకంటె నీవరకు తాంత్రిక ముండబోను.

శ్రీనివాస అయ్యంగారి అసహనము

తాను జన్మ సుపక్షమువాడననియు అందుచేత అటు విమర్శించెననియు, శ్రీనివాస అయ్యంగారు గావించిన ఆలోపణనుగూర్చి, ఉపన్యాసములు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, ప్రస్తుతపు మదరాసు కాంగ్రెసువాదిగ నుండుటకంటె జన్మ సుపక్షము డగుటయే ఉత్తమమని నుడిచిరి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, తన తోడికీభరింపని వారినందరిని, జన్మ సుపక్షమువారని చెప్పి బెదిరిం జూచినంతటనే బెరువాచెప్పరును లేరు. ఇంతవరకు నేను జాతీయవాదిగనుండి, శ్రీనివాస అయ్యంగారితో భిన్నాభిప్రాయమును దెలుపగనే ఒక్కమారుగ జన్మ సుపక్షమువాడనై బోతింబ. నేను మొదటినుండియు ప్రత్యేక సాంఘికాభిమానమును సాంఘిక ద్వేషమును నిరసించుచు, జాతీయతనే ప్రచార మొనర్చుచున్నాను. వీరి వాక్యముల జూడగా శ్రీనివాస అయ్యంగారి యంతటి సస్సాంఘికాభిమాని మరియొకడులేడని స్పష్టపడగలదు. నేను నాయుపన్యాసముం చెప్పుటను బ్రాహ్మణుల గురించిగాని మరే ప్రత్యేక సంఘమువారి గురించిగాని ఒక్క వాక్యమైనను నుడవలేదు. అయినను నేను జన్మ సుపక్షమువాడనని శ్రీనివాస అయ్యంగారును చున్నారు. తాను బ్రాహ్మణులకు ప్రతినిధివనయు తన నెదిర్చినవారెల్ల జన్మ సుపక్షమువారనియు వారి అభిప్రాయముగాబోయి, ఇట్లునుటలో వారు పైకి జాతీయతను గురించి ఎంత మాటలాడుచున్నను లోపల సాంఘికాభిమాని యని వారే వెల్లడించుకొనుచున్నారు. ఇప్పుడిక నేనెవరి సాంఘికాభిమాన మతో పోరాడవలెనో దెలియకున్నది. శ్రీనివాస అయ్యంగారివంటి సాంఘికాభిమాని మరియొకడు లేడని ఉదాహరణ పూర్వముగ నేనీవిషయమును ఋజువుచేయగలను. క్రిందటి ఎన్నికలలో అభ్యర్థుల నిర్ణయించు నధికారము తమిళరాష్ట్రాధ్యక్షులకు శ్రీనివాస అయ్యంగారి చేతులందున్నది. భారత కాసనసభా ఎన్నికల కభ్యర్థుల నిలుపుటలో ఆర్థుల అభ్యర్థులలో అయిదుగురు అయ్యంగారు (బ్రాహ్మణుల నియమించిరి.

(ఒకరు: మిరపపూ డెండు కాతేపింపలేదు.)

కలకలము

ఈ సమయమున సభయం దన్ని వైపులనుండియు ప్రశ్నలు బదులుదేరెను. మరొకన్ని వైపులనుండి ప్రశ్నలడగువారిని "నోరుమూయుడు" "వెడలగొట్టుడు" అను కేకలు బయలుదేరెను. సభ యంతయు కేకలతో నిండిపోయెను. ఒక వనిసి సభనుండి వెడలగొట్టబడెను. పున్నులలో నొకరగు టి. వి. అనంతాచారిగారు అధ్యక్షుని యాహ్వానముపై సభాక్షేపకై కూర్చొనెను.

మణ్సుగంజెట్టి గారి కను మాటలాడుదు అది సాంఘికాభిమానము గానినో మరేమి అని ప్రశ్నించిరి. సభాక్షేపకై కూర్చొనిన టి.ఆర్. అనంతాచారిగారు మరేమియో ప్రశ్నయడుగుచుండెను. ఇంతలో అన్ని వైపులనుండియు సభ్యులొందరు కర్రలతీసుకొని కేకలువేయుచు, వేదికపై నా తని మట్టుమట్టి అనంతాచారిగారి నటునిటు పడద్రోయుచు చాల

దౌర్జన్యమొనర్చిరి. పిమ్మట నాతని నివేదికనుండి తొలగించి వార్తాపత్రికాప్రతినిధులసానుమతులకు గూర్చొనజేసిరి.

మణ్సుగంజెట్టిగారి కను మాటలాడుదు, మదరాసు కాంగ్రెసు పక్ష నాయకత్వమునకు సామి వెంట్రాచులెట్టిగారెమ్మ కొనబడినతరువాత, అతనిచే రాజీనామానిప్పించి సత్యమూర్తిగారి నాపదవికి నియమించుటకు యత్నములు జరిగెననియు అయ్యంగారి (బ్రాహ్మణాభిమానమున కిది మరియొక నిదర్శన మనియు నుడిచిరి.

కాంగ్రెసును వదలము

మణ్సుగంజెట్టిగారు ముగించుచు శ్రీనివాసయ్యంగారు తనను జన్మ సుపక్షమువాడని నిందించుటచే అత్యర్థకణ్డము తాను శ్రీనివాస అయ్యంగారిపై నీయాలోపణల గావించవలసినవై నేగాని మరియొకటిగాదనిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రతివారిని నీవు జన్మ సుపక్షమువాడవు. అని నిందించుచుండునెడల ప్రతివారు ను జన్మ సుపక్షము వాడగుటలో నాశ్చర్యములేదు. ఇట్టి వాక్యములవలన, ఇంతవరకును బ్రాహ్మణేతరాభిమానమును విడచి జాతీయభావముతో నుండువారు గూడ బ్రాహ్మణేతరాభిమానమును వహింపవలసివచ్చుచున్నది. అయ్యంగారిట్టి దురభిమానముతో ప్రవర్తించునెడల అభివృద్ధికరముగు విమర్శలే అవకాశముండదు. అయ్యంగారి కిదిగముగ ప్రసంగించినను నేను కాంగ్రెసును వదలిపోవువాడనుగాను. నేనట్టి పొరబాటు నెప్పుడు జేయను. ప్రతివారును కాంగ్రెసునందుజేరి అయ్యంగారివంటి మూర్ఖులు తలతిక్కి, స్వసంఘాభిమానులను కాంగ్రెసునుండి తొలగించి, కాంగ్రెసును శుద్ధిజేయుటను ప్రయత్నింపవలెను. అంతవరకు భారతదేశమునకు రాజకీయాభివృద్ధి యుండజాలదు. (హర్షధ్వనులు).

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షుడు : భను ముగించుచు, బ్రాహ్మణేతరులు ప్రతి గ్రామముందును కాంగ్రెసుసంఘముల నేర్పరచి, కాంగ్రెసునం ను కేరవాలెనని యుద్బోధించిరి. పిమ్మట : భ ముగిసెను.

బెంగళూరు మిల్లుల సమ్మె

బెంగళూరు, జూన్ 9:—పనివారు పనులుచేయనందునను యంత్రాలయములు వదలిపోవనందునను మిల్లులను మూయవలసినసీతి సంభవించినదని మిల్లు యజమానులు ప్రకటించుచున్నారు. నిన్నటిదినము మిల్లులు మూయబడెను. పోలీసువారు కాపలా కాయుచున్నారు.

నందలూరు డి॥ మునసబు కోర్టు

G. C. 280
వాదులు:—కోలపర్తి వెంకటసుబ్బయ్య, 2. కోలపర్తి నరసింహులు.

ప్రతివాదులు:—దే శాయి చెన్నారెడ్డిగారి గురుమూర్తి రెడ్డి

81-8-27 లేదిన వాదులు హాజరులేదని డిఫెండ్లుగా త్రోవజేసారు. సదరు డిఫెండ్లు ఆర్డరును రద్దుచేయకొరి పిటిషన్ డిఫెండ్లు 21-6-27 లేదిన వాయిదావేయబడినది. సదరు లేదిన హాజరుఅయి ఆక్షేపణ చెప్పుకోవచ్చును.

టి. కే. శ్రీనివాసాచార్యులు, వాదనకీలు.

నందలూరు డి॥ ము॥ కోర్టువారి

సముఖానకు
ఓ. సి. నెం 8/1927

పిటిషనరు:—అపధానం సుబ్రహ్మణ్య మయ్య.
రెస్పాండెంట్లు:—కోడూరు నరసమ్మ వనైరాలు.

ఈ నెంబరులో శిధనటం తాలూకా పరిమంట్ల గ్రామం కావరపురం కోడూరు గోపాలయ్య, యీ పిటిషనరు పేర 8-12-1918 లేదిన వీలు నామావ్రాయించి. ది 12-10-25 లేదిన ననిపోయినాడు. సదరు వీలునుబట్టి సదరు గోపాలయ్యకు రావలసిన బాకీలను రాబట్టుకొనుటకుగాను సక్సెషన్ సర్టిఫికేటునుగాను పిటిషన్ డిఫెండ్లు పట్టివున్నారు. సదరు పిటిషన్ 21-6-27 లేదిన వాయిదావుంటున్నది. అందుకుగాను రెండరిక్త నను ఆక్షేపణవున్న యెడల సదరు లేదినలోపల యీ కోర్టులో హాజరయి కోర్టువారితో మనవిచేసికోవలయునని యందులలో తెలియచేయడమయినది.

ఎ. గోపాలకృష్ణరావు. బి. ఎ. పక్షిలు
నందలూరు.

డిల్లీ బక్రీదు వంతుగ

హిందువులు శాంతియుట

డిల్లీ, జూన్ 10:—నిన్న డిల్లీలో కమిషనరు నల్ల మెంటరీగా గావించిన ప్రకటనవలన హిందువులు కొంతశాంతి చిరి. మహమ్మదీయులు కొంత గల్లంతుపడిరి. గాని బక్రీదుసమయమున అల్లరులుజరుగు అవకాశములులేవు. పట్టణమంతయు శాంతముగా నున్నది. బజారులు హేపులు మామూలుగా తెగనబడియున్నది.

భారతీయ ఆర్మికభటులు బకారుయందు తిరుగుచున్నారు. రోడ్లు కలిసిన చోట్లలో నల్ల పోలీసువారు నిలువబెట్టబడిరి. నేవాసమితి భటులుగూడ ఏటలలో తిరుగుచున్నారు.

పండుగసమయమున బహిరంగసభ లేవ్వయు జరుగకూడదని డిల్లీలో కమిషనరు నిషేధించినాడు. అందువలన క్రిస్చియన్లులో నేడు జరుగువలసిన బహిరంగసభ నిలిపివేయబడినది.

హాకింజీగారింటివద్ద హిందూ మహమ్మదీయులు నాయకులు ప్రయత్నము చేయు బకారునెయున్నది. (ప్రీవెను.)

డిల్లీలో కమిషనరు ప్రకటన

డిల్లీ, జూన్ 9:—క్రిమినలు ప్రాసీజరు 144 సెక్షను క్రింద డిల్లీలో కమిషనరు రిడినసవిధమున మరియొక ప్రకటనను గావించుచున్నాడు:—బక్రీదువంతుగ సమీపించుచున్నందున హిందూమహమ్మదీయసంబంధములపై బహుశాకరముగ నుండుటచేతను, శాంతిభంగముకలుగకుండ చేయవలసిన ప్రయత్నములన్నియు చేయుట ఆగత్యముకలుచేతను మామూలుగా గావించబడు ప్రకటనలనుగూర్చి సంశయములు బయలుదేరుట చేతను డిల్లీ జిల్లామేజిస్ట్రేటు నరు నేను అనగా టె. యస్. బి. జూన్ 9వ తేదీన పేరుగల వాడునగు నేను బయలిచ్చుటకు రిగిస్టర్డ్ ఆఫీసు నుండుటకుగాని గొంపోవుటకుగాని నియమింపబడిన ప్రదేశములు జూన్ 1 వ లేదిన ప్రకటించబడిన వాయుత్తరువులోని 7, 8, 9 పేరాలలో నే తెలుపబడినవి. పట్టణముగోడలు, ఫెయిరుబజారు, ఎస్టేషన్ రోడ్లు, గాలుయూహుండుండి ధూరి వాలాబజారుతో కలిసేవరకు అప్పటినుండి సరాసరిగా, భట్లా బానీఖానవరకు అప్పటినుండి టి. గు. మ. ను గేటు వరకు గల ప్రదేశములలోనున్న ప్రజలు ఆ మాప్రదేశములలో తమ కొంకును తమ స్నేహితులకొరకును పశువులను ప్రవేశపెట్టుకొని బయిచ్చుటకై గొంపోవురకు వాని నచ్చట నుండుకొన నచ్చును. మరియొక పట్టణపుగోడలు అత్యధురబజారు, బాబబజారు గట్టి, కాసింబాన, కచ్చారహామ్, చాండినీచావు, కర్రాబర్నీ, బజారు మస్జిద్, తావారుఖాన, కట్రాహిందువరకు గూడ దేవిధముగా పశువులను ప్రవేశపెట్టవచ్చును. తక్కిన ప్రదేశములన్నియు అదేవిధముగా సుపయోగించుటకు వీలులేదు. క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు 144 సెక్షను క్రింద యితరప్రదేశములనుండి బక్రీదుసమయమున బయిచ్చబడుటకై గోవులను ఆప్రదేశములకుగాని ఆప్రదేశముల నుండిగాని గొంపోవుటకు వీలులేదని తెలుపుచున్నాను. ఈపైన తెలుపబడిన ప్రదేశములుగాక యితరప్రదేశములలోనుండు గోవులు బయిచ్చబడుటకై యుద్దేశింపబడినను నిషేధించబడినవిగా యెంచబడుచున్నవి. (ప్రీవెను.)

కలకత్తా కార్పొరేషను

ప్రభుభారతీయ ఆరోగ్యశాఖాధికారి
కార్పొరేషను మజందారుగారు కలకత్తా కార్పొరేషను హెల్తుఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి. ఈ ఉద్యోగమునకు భారతీయుడు నియమింపబడుట కిదియే ప్రథమసర్వాయము.

ఆర్యవైశ్య మహాసభ

నేలములో జరుగును
వచ్చే జూలై నెలలో మొదటివారములో నేలములో ఆర్యవైశ్య మహాసభ జరుపుటకు ఆర్యవైశ్యప్రముఖులు ఈనెల 9 లేదిన నేలములో సభచేసి తీర్మానించిరి.
ఆహ్వానసన్మానసంఘముకూడా ఏర్పడినది. ఆహ్వానములలో నేలములోనే ఆర్యవైశ్య యువబసమహాసభయొక్క రెండవ సమావేశము జరుపబడును.

గ్రామములలో వైద్యసహాయము

గ్రామములలో బీదలగు ప్రజలు వ్యాధిగ్రస్తులైనప్పుడు వారికి తగిన వైద్య సహాయమును సమకూర్చు విషయమున భారత ప్రభుత్వ సంఘము రాష్ట్రములలోను మండలములలోను శ్రద్ధగా నాలోచించుచున్నారని యింత జాకు వివిధ రాష్ట్రములందు ప్రారంభింపబడిన విధానములలో బొంబాయి రాష్ట్రమునందు ప్రారంభింపబడిన విధానమువలననే పని బాగుగా జరుగుచున్నట్లు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంతివార్తవలన తెలియుచున్నది. వైద్యకళాశాలలో పరీక్షల నిచ్చిన వారు గ్రామములందు నివాస మేర్పరుచుకొని పని చేయునలెనని నచట వారికి లభించు నాదాయము సంతృప్తికరముగా నుండునీ కారణముచే వారు పునఃకొనుటలేదు. దానిని గ్రహించి వారికి ధన సహాయము చేసిన మని చెన్నపురి దొరతనము వారు ప్రోత్సాహపరుచుటచే కొంద రటుల చేయుచున్నారు గాని మొత్తముమీద చాలమంది వైద్యులు ఉత్సాహముతో నిందు లకు పూనుకొనుటలేదు. చెన్నపురిలో గ్రామవైద్యసహాయశాఖామంత్రి రెండేండ్లక్రితమీ ప్రస్తుతమువలన చాల మేలుకలుగునని సూచించె నుగాని క్రియలో నట్టి దేదియును కనబడలేదు. సబు అండ్ డివిజన్ సర్జనులు ఎల్. ఎ. పి లును గ్రామ మంత్రాధికారి వైద్యసహాయము చేయ నిష్ఠులుగైకొని కరణాస్థులను పంపవలెను. అట్టివారికి దొరతనమువారు ధనసహాయమునుగూడ చేయుదురని ప్రకటించుచున్నను ఆ ప్రకటనలు వైద్యపరీక్షల నిచ్చినవారినంతగా నాకర్షించుటలేదని విదితమగుచున్నది. బొంబాయిలో దొరతనమువారు దీనిని గ్రహించి వ్యయప్రదము కానట్టియు సదుపాయ కరమైనట్టియు మరియొక పద్ధతి నవలంబించిరి. ప్రతి గ్రామమునను ప్రాథమిక పాఠశాల సాధారణముగా నుండునుగాన ఆ పాఠశాలల యుపాధ్యాయులకు ప్రాథమిక వైద్యవిధానమును శాస్త్రచికిత్సా విధానమును ప్రారంభవైద్య సహాయ విధానమును నేర్పట ఉత్తమమని బొంబాయి దొరతనము వారు భావించి అటుల ముప్పదిమంది యుపాధ్యాయులకు నేర్పించిరి. 1000 మంది 1500 మంది జనసంఖ్యగల గ్రామములలో వారి నుపాధ్యాయులనుగా నియమించిరి. ఆ యుపాధ్యాయులు చికిత్సలో విద్యనేర్చుచుండుటయేగాక సామాన్య వ్యాధులకు చికిత్స గూడ చేయుచుందురు. తమ కంటిగాని వ్యాధులు గలవారు చికిత్సకు వచ్చినచో చేసిననున్న సక్రమవైద్యశాలకు పంపుచుండురు. ఈ యుపాధ్యాయులకు ఉపచారకులని పేరుపెట్టిరి. వీరి 120000 మందికి చికిత్స చేసియున్నారు. వారు చేసిన చికిత్స చాల శ్లాఘనీయముగా నున్నదని

సర్వజనరలు గారును స్థానికోద్యోగులును ప్రజా ప్రముఖులును గూడ ప్రశంసించియున్నారు. గ్రామ వాసులు అధికోత్సాహముతో ఈ యుపచారకుల వైద్యసహాయమును స్వీకరించి ఆరోగ్యవంతు లగుచున్నారు. ఉపచారకులు తమ విధిని సరిగా నెరవేర్చుచున్నా రనుటకు వారికి కలుగుచున్న పలుకుబడియే ముఖ్య నిదర్శనముగా నున్నది. వ్యయము మిక్కిలి తక్కువ లాభ మధికము గాన నింకను హెచ్చుమంది యుపాధ్యాయుల కిటుల ప్రారంభ వైద్యపద్ధతిని నేర్పి గ్రామములలో నియమింపవలె నను సభిప్రాయము ప్రబలమగుచున్నది. చెన్నపురి విధానము ననుసరించినచో ఒక్కొక్క వైద్యునకును దొరతనమువారు రొక్కముగా సాలుకు 600 రూపాయిల నిచ్చుటయే గాక ఔషధములకొరకు గూడ చాల ధనమును వ్యయ పరుపవలసి యుండును. బొంబాయి విధానమును బట్టి ఉపచారకులకు మామూలు ఉపాధ్యాయుల జీతముకంటె హెచ్చుజీతమే యియ్యబడును. వారికి వైద్యవిధానము నేర్పినందులకు గూడ వ్యయము విపరీతముగా నుండకపోయినను కొంతవ్యయము కాక మానదు గాని చెన్నపురి విధానమువలన నగు వ్యయముకంటె బొంబాయివిధానమున నగు వ్యయ మెటులును తక్కువగా నేయుండును. ఈరీతిగా విద్యాశాఖవారి సంగతుజీతమునకు తోడుగా వైద్య శాఖవారు మరికొంత జీతమునుగూడ నిచ్చుచుండురు గాన ఉపాధ్యాయవృత్తియందు దాదర మధికమగును. ఆకారణమున అన్ని గ్రామములలోను పాఠశాల లేర్పడుటకు గూడ నవకాళము కలుగగలదు. 500 జనసంఖ్యగల ప్రతి గ్రామమునను పాఠశాలల నేర్పరుపవచ్చును. ఈ ఉపచారకులు చికిత్సచేయుచు దురు. బలవద్వ్యాధులు కలిగినచో వెంటనే పెద్ద వైద్యశాలలకు పంపుచుండురు. అంటువ్యాధులు కనబడినచో తక్షణమే ఆవి వ్యాపించకుండుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయుచుండురు. సామాన్యముగా వైద్యశాలలకు చికిత్సకొరకు వచ్చువారిలో నూటికి తొంబదిమంది చిల్లర సామాన్యవ్యాధులు కలవారే యై యుండురు గాన వారి కి ఉపచార కులుసరిగా చికిత్స చేయగలుగుదురుగాన నీ పద్ధతిని చెన్నపురిలోగూడ నవలంబింపదగునని ఘోషిత ప్రతి కలు కొన్ని వ్రాయుచున్నవి. దేశమునందంతటను అఖిలభారతాయుర్వేద మండలివారు శాఖాసంఘములనేర్పరచియున్నారు. ప్రతివత్సరమునను పరీక్షల గావించి పట్టముల నొసగుచున్నారు. దేశమునందు చాలచోట్ల నాయుర్వేదకళాశాల లున్నవి. చెన్నపురిలో దొరతనమువారు గూడ దేశీయ వైద్య కళాశాల నేర్పరచియున్నారు. ఈరీతిగా శాస్త్రోక్తముగా నాయుర్వేదము నభ్యసించి వైద్యము చేయు రీతిని సక్రమముగాను ఆచరణపూర్వకముగాను నేర్చుకొని పరీక్షలలో కృతార్థులై న వారు చాలమంది కలర. కావున నిట్టిదేశీయ వైద్యశాస్త్ర పేర్లల నీ యుద్యోగములకు నియమించుట చాల లాభకరము. ఆయుర్వేద యునానీ సిద్ధాది వైద్య విధానములందు ప్రజల కాదరము మెండు. ఈ వైద్యులు ప్రజలతో కలిసిమెలిసి యుండురు. వీరికి అలోపతికు వైద్యుల కగునంతవ్యయ మనవసరము. వలయుచో వీరికి ప్రారంభచికిత్సావిధానమును గూడ నేర్పింపవచ్చును. ఈ వైద్యులనే పాఠశాలలో పాఠ్యాయులుగా గూడ నియమింపవచ్చును. కేవలము వైద్యశాస్త్రజ్ఞానకూన్యలై ఏ రెండుమూడు నెలలలో ప్రథమ చికిత్సా విధానమును మూత్ర మభ్యసించినవారు చికిత్స చేయుటవలన కలుగు లాభముకంటె కొన్ని యేండ్ల పాటు విధివిధాన పుస్తకముగా దేశీయ వైద్యవిధానము నభ్యసించినవారిని నియమించుటవలన అధికమగు లాభము కలుగుట నిశ్చయము. దేశీయములగు నౌషధములకు వ్యయము చాల కొద్దిగానే యుండును. ఈ రీతిగా నొసరించినచో మంత్రాలు దేశీయ వైద్యము పట్ల ఆదరణమును చూపి అందులకు ప్రోత్సాహమును గూడ నొసంగినవా రగుదురు గాన చెన్నపురి మంత్రాలు మిక్కిలి మిక్కిలిగా బొంబాయి మంత్రాల పద్ధతినే అనుసరించుటకంటె అయుర్వేద పరీక్షల నిచ్చిన వారిని గ్రామములలో నియమించు పద్ధతి నవలంబించుట చాలలాభకరమని సూచించుచున్నాము. ఆయుర్వేద వైద్యమండలాల వారి విషయమున శ్రద్ధతో పనిచేసెద రని కూడ నమ్మినము.

లము వైద్యశాస్త్రజ్ఞానకూన్యలై ఏ రెండుమూడు నెలలలో ప్రథమ చికిత్సా విధానమును మూత్ర మభ్యసించినవారు చికిత్స చేయుటవలన కలుగు లాభముకంటె కొన్ని యేండ్ల పాటు విధివిధాన పుస్తకముగా దేశీయ వైద్యవిధానము నభ్యసించినవారిని నియమించుటవలన అధికమగు లాభము కలుగుట నిశ్చయము. దేశీయములగు నౌషధములకు వ్యయము చాల కొద్దిగానే యుండును. ఈ రీతిగా నొసరించినచో మంత్రాలు దేశీయ వైద్యము పట్ల ఆదరణమును చూపి అందులకు ప్రోత్సాహమును గూడ నొసంగినవా రగుదురు గాన చెన్నపురి మంత్రాలు మిక్కిలి మిక్కిలిగా బొంబాయి మంత్రాల పద్ధతినే అనుసరించుటకంటె అయుర్వేద పరీక్షల నిచ్చిన వారిని గ్రామములలో నియమించు పద్ధతి నవలంబించుట చాలలాభకరమని సూచించుచున్నాము. ఆయుర్వేద వైద్యమండలాల వారి విషయమున శ్రద్ధతో పనిచేసెద రని కూడ నమ్మినము.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసుసంఘసభ

నిన్న మధ్యాహ్నము శ్రీ గంటలకు రాజమహేంద్రవరమున ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు (ఎం. ఎల్. ఏ) గారి అధ్యక్షకీంద జరిగిన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభలో ప్రధమమున సుభాషచంద్రబోసుగారు మున్నగు నాయకుల విడుదలనిమిత్తము సంఘమువారు సంతసమును వెల్లడించుచు వారికి స్వాగత మొసంగుట కడు శ్లాఘనీయమే. చెన్నపురి శాసనసభలోని కాంగ్రెసు వారి చర్యనుగూర్చి చర్చింపదలచినపుడు అధ్యక్షుడు చేసిన సూచన ననుసరించియుండిననే చాల బాగుండి యుండునని మేముగూడ నభిప్రాయపడుచున్నాము. త్వరలో భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభను జరుపవలె నని ముప్పదిమందీ సభ్యులు అన్యకుని కోరియుండిరి. ఆసభ జూలై నెలలో జరుగుననిగూడ కార్యనిర్వాహకులు ప్రకటించియున్నారు. భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు చేసిన తీర్మానములు అక్రమములుగా నున్నచో వానిని రద్దుపరుచుట కధికారము గల సంఘము భారతస్థాయిసంఘమే గాన యింతలో తొందరపడి సూచనలు చేయుట కంటె స్థాయిసంఘమునకే ఆనిషయమును వదలి యుండుట సమంజసమని తలంచుచున్నాము. కాని యుక్త యుక్త మగు ప్రకాశం గారి సూచనను సభ్యు లా మోదింప జాలక రోయినందుల కెంతయు చింతిల్చుచున్నాము.

“గౌహతిమహాసభలో జరిగిన తీర్మానములకు విరుద్ధముగా చెన్నపురి శాసనసభలోని కాంగ్రెసువారు స్వతంత్రపక్షమువారగు మంత్రుల పదవులకు భంగము కలుగకుండ ప్రవర్తించుట అక్రమమయి యుండగా, భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారు చెన్నపురి శాసనసభయందలి కాంగ్రెసువారవలంబించిన పద్ధతినే బలపరచుటచాల అక్రమము. చెన్నపురి శాసనసభ్యు లగు కాంగ్రెసువారివలన సమాధానమును గైకొని తమకు పంపవలె నని స్థాయిసంఘమువా రాజ్ఞాపించియుండగా నీరీతిగా పరిష్కరించుటకు కార్యసంఘమున కెట్టి అధికారమును లేదు. కార్యసంఘమువారు చేసిన సూచనలు గౌహతి తీర్మానములకు విరుద్ధముగా నుండు

టయే గాక యథానుకూలవాడల వద్దతిని కాంక్షింపగా రామోద్ధిచునటలు చేయుననిగా గూడ నున్నవి. కావున జూలై నెల 31 వ తేదిలోగా స్థాయిసంఘసభ సమావేశమయినది. ఆ సభలో కార్య సభ్యులుచేరి స్థాయిసంఘసభ్యులగు నాధ్యక్షములు శ్రద్ధ వహింపవలసినను తీర్మానమును లింగరాజుగారు పాదించినందును దానిపై టిట్లు పుచ్చుకొనగా 19 గురు అనుకూలముగాను యిద్దరు మాత్రమే ప్రతికూలముగాను సమ్మతము నిచ్చినందును ఈ తీర్మాన మామోదించబడె ననియును తెలియుచున్నది. సభకు వచ్చినవారిలో నిద్దరు తప్ప తక్కిన వారందరను గూడ నీ తీర్మానము నామోదించుట చే కాంగ్రెసు మహాసభ వారి తీర్మానముల కపార్థములను కల్పించుట కాంగ్రెసు లెత్తు ప్రముఖ సహకారులు కారని రాష్ట్రీయసభవారు స్పష్టపరిచినవారైరి. కార్యసంఘమువా రిట్టి సూచనలను చేయుటకు వారికి స్వార్థాత్మకము కలదా? కార్యసంఘమువారి విషయమున చెన్నపురి శాసనసభ్యుల సమాధానమును వైకొని తమకు తెలుపవలెనని స్థాయిసంఘమువారు రాజ్యాపింఛకపోయినను అట్లు స్వార్థాత్మకముగాను విచారణచేసి వారిచర్య సక్రమమనియో అక్రమమనియో నిర్ణయించుటకు కార్యసంఘమున కధికారము కలదనియే చాలమంది యభిప్రాయపడుచున్నారని స్థాయిసంఘమువారు ముందుగా నట్లు నాజ్ఞాపించియుండగా నట్లుపిమ్మట వెంటనే కార్యసంఘమువారు స్వార్థాత్మక తీర్మానములు చేయుటవలననే తీవ్రమగు చర్చ వెరుగుటకు కారణమైనది. ఎంతటివారికైనను లోపములు కలుగుట సహజము. అవి ప్రమాదజనితములనియే సాధారణముగా ఎల్లరును భావించవలసియుండును. గాంధీ మహాత్ముడు గూడ తా నెన్నియో లోపములను చేయుచుండునని యొప్పుకొనుచున్నాడు కాని లోపమును గ్రహించిన వెంటనే మహాత్ముడు దానిని నిస్సశయముగా ప్రకటించును. అంతటి త్యాగము నందరును చేయజాలరు. ఇది సామాన్యమానవుల కందరికిని సహజమగుదృశ్యమేయగును. మహాత్మునియందు భగవత్స్వభావమధికమగుటచే నతడిదార్బల్యమును నిర్జింపగలిగెను. గాన మన సోదరులలో నెవరివలన నైన నెట్టిలోపములు కలిగినపుడు వానిని చూపించుట సజ్జనధర్మమే యగునుగాని అంతటితో విరమింపక ఆ గ్రహవేళపరవశులై యుండుట మాత్రము కార్యనిర్మలకుచితమైనదిగాదు. త్వరలో స్థాయిసంఘమువారు సమావేశమై యీ విషయమును పూర్తిగా పరిష్కరించెదరుగాన నంతవరకును వాదప్రతివాదములను విరమించి సహనశాంతిలను బూని సద్భావమును వృద్ధి నొందించి అందరును కలసి నిర్మాణకార్యక్రమమును సరస్వతీలో నీ వివాదము నంతను వెల్లడింపదగునని విన్నవించుచున్నాము. ప్రస్తుతస్థితిలో మనము ముఖ్యముగా కోరదగినది యైకమత్యమే యగుటచే లోపాలోపములు గలిగినపుడు సహనముతోను సామరస్యముతోను మైత్రికి భంగము కలుగనట్టి సావరీతి నాలోపములను సరిదిద్దవలయుటయే ఉత్తమ సత్యమును విషయమును ఘరియొకసారి స్పష్టపరుచుచున్నాము.

జీవనసభలో భారతవ్యతినిధి నాకాదళమును తగ్గించు ఐదుయమున ఈ నె. 20 వ తేదీన జీవనసభలో జరుగనున్న సభయందు భారతదేశప్రతినిధిగా నియమింపబడినవా రెవరు? ఈవదనికి భారతీయు లెవరు? నియమింపబడలేదు. భారతదేశమునందలి ప్రభుత్వోద్యోగులలో నెవరునుగూడ నియమింపబడలేదు. ఇండియానుండి కార్యాలయమునకు నంబంధించినవా రెవరును గూడ నియమింపబడలేదు. బ్రిటను దేశమున బ్రిటను నాకాదళ ప్రధానాధికారి (ఫస్టులార్డు ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్) యగుబ్రిడ్జిమనుగారే జీవనసభలో భారత ప్రతినిధిగా నియమింపబడిరి. స్వరీపాలనముగల దేశములవారు తమతమ ప్రతినిధులను జీవనసభకు పంపుచున్నారు. భారతీయులకు స్వరీపాలనాధికారముండియున్నచో వాడుగూడనట్లులే చేసియుండురగాని యిప్పుడు మన కట్టి అధికారము లేనందున మనప్రతినిధిని చెన్నకొనుచు నాసభ కేసుచున్న బ్రిడ్జిమనుగారైతమాత్రమును మన ప్రతినిధి కాజాలడు. నిజము చూచిన, నితడు భారతప్రభుత్వ ప్రతినిధి గూడ కాజాలడు. బ్రిటను దొంతనమువారి తాబేదారుడగు నీ యుద్యోగిని రాయబారిగా నియమించు విషయమున బ్రిటను దొంతనమువారు ఇండియానుండియే ఇండియా దొంతనముతోను ఆలోచించుటయును వారు తలచుటయును జరిగియుండినను గూడ నితడు బ్రిటను దొంతనమునకు ప్రతినిధియేయగునుగాని భారతీయ ప్రభుత్వమున కెన్నటికిని ప్రతినిధి కాదు. ఇంతవరకును భారతదేశమున కెట్టి నాకాదళమును లేదు. భారతదేశరక్షణమున కిటుపై నేర్పరుపబడుచున్న నాకాదళముపైన గూడ భారతదేశమునకు వదిలి నాధికారము పూజ్యముగానే యుండును. కావున నాకాదళాధికారిగా భారతదేశమును గూర్చి యేమియు నెఱంగిన వాడును భారతదేశ గౌరవముపట్ల నెట్టి యభిమానమును లేనివాడు నగు బ్రిడ్జిమనుగారిని ప్రతినిధిగా నియమించుట వారి వద్దతి కనుగుణముగానే యున్నది గాని ఎంత మాత్రమును వివర్ధముగా లేదు. ఈ సభకుందు నాకాదళాధికారము గల రెండు ప్రధానరాజ్యములెట్టి ఆదరమును చూపుట లేదు. గాన నీ సభ వలన నెట్టి లాభమును కలుగబోదుగాని నూతన నాకాదళాధికారియను భాషికయును గట్టి భారతదేశప్రతినిధిగా కొక విదేశీయునిపు డ సభలో కూర్చుండబెట్టుచున్నారని సామాన్య నాకాదళరక్షణార్థము భారతదేశము చెల్లించవలసిన భనము మొత్త మధిక మైనను ఎవ్వరును ఆశ్చర్యపడ నవసరముండదు. రాజకీయరంగమున జరుగుచున్న అనంతవిచిత్ర ప్రహసనములం దిది యొక నూతనప్రహసనము.

నిరంకుశాధికారుల చిత్రవర్ణము

రాజకీయ సంస్కరణముల నిరంకుశ హేచ్చుగా బడయుటకు భారతదేశమున కర్హత కలదా లేదా యని విచారణ చేయుటకు నియమింపబడ నున్న రాయలు కమిషనువారు భారతదేశమునందడుగు పెట్టకమునుపే నిరంకుశులుగై తెల్ల యుద్యోగులు ముందరికాళ్లకు బంధముల వేయ సారంభించిరి. "మీకు భావలసిన సంచెనులో మీకు

ఉద్యోగము చేసిన కాలమునుబట్టి రాదగిన దానిని మీ కిచ్చివేయవలెదల మీయుద్యోగములకు రాజీనామాలు నిచ్చి వెడలిపోవు నుద్దేశ మైన మీకున్నచో రాయలు కమిషను విచారణ ప్రారంభము కాకముందే తెలియజేయుట అను ప్రశ్న గల ప్రశ్నములు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులగు పాశ్చాత్యుల కందరికిని పంపబడుచున్నవి." అని కలకత్తా టైటుమును ప్రతిక ప్రకటించినది. ఈ ప్రశ్నప్రశ్నముల నెవరు పంపుచున్నారో ఆప్రతిక వివరింపలేదు. రాయలు కమిషనునుగూర్చి తనకేమియును తెలియదని వింటున్న ప్రభువు అంగలార్చు చున్నను యీసంఘమువారి విచారణకొరకు ఇండియా దొంతనమువారు తగిన యేర్పాటుల నన్నిటిని చేయుచున్నారనియే తెలియుచున్నది. దొంతనమువారేర్పాటులను ప్రారంభించుటతోడనే నిరంకుశాధికారులుగూడ తమ ప్రతాపమును వెల్లడింప సాగిరి. "మీ మెప్పటికిని భారతదేశమున యజమానులుగానే యుండుముగాని నాకరులముగానుండము" అని కమిషనువారికి స్పష్టపరుచుటకు తగిన పటాటోప మొరంపవలెననునదియే సివిలు సర్వీసు పాశ్చాత్య నిరంకుశుల భావమని యీవార్తయే నిజమైనచో నూహింపవలసి వచ్చుచున్నది. కమిషనువారి విచారణ శాంతముగా జరుగుటకు విఘ్నకరము లగు కార్యముల నెవ్వరును చేయగూడదని దొంతనమువారు నిరంతరమును హెచ్చించుచునే యున్నారుగాని సివిలుసర్వీసువారు స్వగ్రసంజనితులగుటచే ఈ నియమములకు వారతీతులుగాన వారెటులచేసినను చెల్లుబడియగును. పాశ్చాత్యులగు నుద్యోగులందరును ఒక్కసారిగా రాజీనామాలు నిచ్చెద రని టైటుమును ప్రతిక ప్రకటించినవార్త వలన సూచనగా తేలుచున్నది. భారతదేశమునందలి తెల్లవా రాక్రందనమును ప్రారంభింపగానే బ్రిటనుదేశమునందలి భారతప్రతికూలు రందరును గూడ ప్రక్కపాటును పాడనారంభించెదరు. ఈ కర్కశగావశ్రవణమున విచారణ సంఘసభ్యులు విహ్వలచిత్తులగుదురు. నిజముగా నీయుద్యోగుల సంకల్పమిదియే యైనచో వారు సిద్ధసంకల్పులగుట కెట్టి అభ్యంతరము నుండదుగాని యిట్టివిచారణల వలన నేదో మహాఫలము కలుగునని పేరాశ పెట్టుకొనినవారు మాత్రమే యిందులకు చింతించెదరు. గాని తడితరులెంతమాత్రమును చింతింపరు. భారతీయులలో హెచ్చుమంది కిట్టి విచారణల ఫలితమునం దెట్టి నమ్మకమును లేదుగాన సివిలు సర్వీసు పాశ్చాత్యులు విలయతాండవమును ప్రారంభించినను దిక్కులేనివారికి దేవుడే దిక్కుని నమ్మియుండు భారతీయు లెంతమాత్రమును చలించరు.

డాక్టరు అన్నారీగారు

రాబోవు మద్రాసు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు

సామె కటావలం చెట్టి గొట్టు ప్రాయమున్నాడు. హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకు పునఁపెన్న రాజధానియై ఆర్యసామై హర్షరక్తమై నెలయునట్లు చేయుటకు మన మందరమును యీ విషయపరిస్థితులందు సర్వసన్నాహోతాత హములతో కృషిచేయుదము రండి.

ఈ హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకై నిరంతర కృషిచేయుచున్న దేశభక్తుడును కాంగ్రెసు వాయకుడును భారత హితవస్తువుడును అగు డాక్టరు అన్నారీగారి నే రాగలమద్రాసు కాంగ్రెసునకు అధ్యక్షునిగా రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘము వారు వికకంఠ్యముగా పట్టుకొనెదరుగాక. వారియధ్యక్షుని ప రెండువశములవారికిని శుభవ్యయభావము చేకూర్చుటను.

ఇండియాను సివిలు సర్వీసు విడు
సంఘము - "పాడిందే పాట"

"బ్రిటిషువారు ఇండియానుండి వెడలిపోయిన,
ఇండియాలో అల్లకల్లోలము"

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూన్ 9:—ఇండియాను సివిలు సర్వీసు విడు
సంఘమువారు సర్వీసు వార్షిక విడుదలను తీవ్రము వచ్చెను. సర్
ఎడ్వర్డు మాక్ గాగార్ రిట్లు జెప్పిరి:—నేటికిని బ్రిటీష్ ఇండియా
నున్న సివిలు సర్వీసును ఎంతయో తేడా యున్నది. అనేక
విషయాల ఈ సర్వీసు యభివృద్ధి గాంచినది. దానికి కారణములు
కొంతవరకు ఇండియాలో పరిస్థితులు యభివృద్ధియగుట, కొంత
వరకు సివిలు సర్వీసుల ప్రభుత్వ క్రి, వారి సామర్థ్యమును. ఇ
న్నిటికంటె ఇంకొక మూలకారణము యున్నది. సుపీరియరు
సివిలు సర్వీసు రాయలు కమిషను నివేదికము, దానిమీద దీని
కొన్ని చర్యలు అయియున్నది. ఈ కమిషనుకు లీగాకే అధ్య
క్షులు.

లీగా రిట్లు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి:—1923 కమిషను
వెన్నియో చిక్కు తెచ్చుకొనెను. నేను 1925-26 శతకాలము
ఇండియాలో నున్నపుడు ప్రకటించిన రాయలు కమిషను నివే
దికముమీద చర్యలు దీనికొన్నప్పటినుండి సివిలు సర్వీసులో
మంచి యభివృద్ధిగల్గినది. అది నిస్సంశయము. సివిలు సర్వీసు
సభ్యుల భావము బహు ఆశ్చర్యకరముగ మారిపోయినది. ముం
డెట్లున్న ఇండియాను సివిలు సర్వీసులు చాల సమర్థులుగ
నన్నా రిపుడని అందఱును యనుచున్నారు. బ్రిటిషు సివిలు
సర్వీసు సహాయముచేత ఇండియా భౌతికభాగ్యవైభవమును దని
నేను త్రికరణముగ జెప్పుచున్నాడను. బ్రిటిషు సైనిక సహాయ
ముచేతను భాగ్యవైభవము గల్గును.

ఇండియానుండి బ్రిటిషువారు వెడలిపోయినచో, ఇం
డియాను నడిపించుచున్న బ్రిటిషు సివిలు సర్వీసులు పోయి
నచో తక్షణము ఇండియాలో అల్లకల్లోలము బహుమదేరును.
వివాళము గల్గును. కాననము లన్నియు మంటగలియును. అతి
వాదులగు స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ లేదనజాలరు.

సోవియటు మంత్రి హత్య

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూన్ 9:—రషియా బారుపక్షమువారిని,
డెనికను, ర్యాంగిలు నైస్యములో పూర్వమున్న అధికారులను
అరస్తుజేసిరి. సోవియటు మంత్రి హత్యకై జరుపు సభలన్నియు
ఆక్షేపణ లన్నియు బ్రిటనుపై యుద్దేశించబడె ననియు పోలం
డుపై గావనమున్నార.

అధికారులు, పత్రికలు తత్తరబడుట

వార్సా, జూన్ 9:—సోవియటు మంత్రిహత్యను అధి
కారులు, పత్రికలు తీవ్రముగ ఖండించినవి. ఏమియు తోచకు
న్నది. ప్రభుత్వమువారు వెక్కుచుండిని అరస్తుజేయుట తత్తర
వుజేసిరి. రషియా బారు పక్షమువారి హత్యలో పాల్గొన్నారే
మో యని పరిశోధనలను జేయుచున్నారు (గ్యాంబు ద్యాయు
నికోలస్) పోలిషుప్రతినిధిగిగూడ అరస్తుజేయవలెననిరి. విల్సా
లో రషియా ప్రతికాసంపాదకుని నరస్తుజేసిరి. పాంతకుని తరపు
న వాదించుటకు నిధిని ప్రోగుజేయవలెనని ప్రకటించినందులకు.
ఇతడు పోలిషు రాష్ట్రములో బుట్టుటచే పోలండు పౌరసత్వ
మియబడెను.

పత్తుల సంచారము

లండన్, జూన్ 8:—పత్తుల ప్రతిసంవత్సరము గూర
ముగనున్న ఉత్తర ధ్రువ ప్రదేశములకు బోవుచుండుట జూని ఆ
ప్రదేశ మేదో కనుగొనుటకు వైమానికులు ప్రయత్నించి మం
చు గునీషనించుచే పీలులేక తిరిగి వచ్చివేసిరి.

జనీవా కార్మికసభ

భారతప్రతినిధులు

జనీవా, జూన్ 8:—నిన్న సాయంత్రము భారత రా
యబాదులు కార్మికసభవారికి అధికారరీత్యా విందుజేసిరి. ఇది
యే మొదటివిందు. సభకు చాలమంది ప్రముఖులు వచ్చిరి.
సర్ డూరాలు తాతాగారుగూడ వచ్చిరి. ఇంని భారత అంతర్జా
తీయ స్త్రీలసభలో ఇండియా ప్రతినిధిరాయగ వచ్చినది. విందైన
పిదప చట్టసభ గారి సతి అందరిని ఆదరించి సభచేసెను.

ఒకడేనిపు కమ్యూనిస్టు యువకుడు రాజద్రోహకరమును
కరపత్రము అంగములో అచ్చుత్తబడినవాటిని కోపేజా హేగ
నుకు జూడవచ్చిన మగ్గుకు బ్రిటిషుకాకాదళ సైనికుల కీడు,
వారా వ్యక్తిని గొట్టి ఆ కరపత్రమును జింపివేసిరి.

బాలికలు, స్త్రీలు

వ్యాపారము చేయరాదనుట

సర్ బెయిలీగారి యభిప్రాయము

లండన్, జూన్ 9:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలో గనులవర్తనల
లో ప్రముఖుడగు సర్ ఏ. బెయిలీగారి రిట్లు తెలిపిరి. నా కా
ర్యాలయములో నాప్రాణ మున్నంతవరకు ఎన్నటికిని బాలిక
లను (అడళ్లెలను) పనిచేయనీయను. వీరు పనిలో ప్రవేశించుట
చే యువకులను బాధించవలసినప్పుడు వారికి పని శిక్షపొవును.
అందుచే అధిక సంఖ్యాకులగు పురుషులకు పనిలేకపోవును. ఇది
వరలో నే నెవరికి పని ఇవ్వలేదు. ముం దివ్యతలమకొనలేదు.
అదంతయు తప్పు. స్త్రీలు వైమానికురాండ్రుగ నుడవచ్చువా
యని యడుగ (ఇతని భార్యకు వైమానికవిషయములో ఆసక్తి
మెండు) నిస్సంశయముగ స్త్రీలు ఇందు ప్రవేశమును గల్గిం
చుకొనరాదు. అది అంతయు పురుషుల పనే. తాను విమా
నములో పోవుటకు ఇష్టములేకున్న, బెయిలీసతి కిబ్బందియం
డదు విమానములో పోవుటకు నాకు ధైర్యము చాలదని సర్
బెయిలీగారి రిని.

లెనిన్ గ్రాడు క్లబ్బుపై బాంబులను వేయుట

మాస్కో, జూన్ 8:—లెనిన్ గ్రాడు క్లబ్బు హాలులో
నికి ఇద్దరు క్రొత్తవా రెవరో ఎవరికి కనబడకుండు వరుసగ వ
చ్చిరట. బాంబులను పడవేసి పారిపోవురు తమ వెనుక ఎవరను
రాకుండు తుపాకులను గాల్చి తప్పించుకుపోయిరి. నిప్పును చల్లా
ర్చు పటాలము ఆస్థలమున కేగుదలచెను. సైనికులు అభయమును
చుట్టవేసిరి.

జనీవాలో జరుగు నాకాదళనిర్ణయసభకు ఇండియా తర
పున బ్రిజ్జిమన్ గారు ప్రతినిధిగా బోయెదరు.

ఇంగ్లండునుండి ఇండియాకు వైమానికసయనము

దెల్లీ, జూన్ 9:—ఈజిప్టులో మరల ఇండియాకు
సయనముజరుపుటకు నిశ్చయించిరి. విమానము నెవరు నడుపునది
యు లేలేదు.

లిండింబర్గారికి స్వాగతములు, బ్రహ్మగ్రథములు అఖం
డముగ జరిగినవి. కారు, గిల్మనుగారులు ఇండికివచ్చునపుడు
చడీ చప్పుడులేదు అధికారు లింత ఉదాసీనతను జూపుట వా
గులేదని పత్రికలు ఆక్షేపించడలమకొన్నవి.

లండనునుండి బగ్గాడుకు వారమురోజులు

కయగము

పార్సీస్, జూన్ 8:—భూమిమీదపోయిన లండను
నుండి బగ్గాడుకు వారమురోజులు ప్రయాణము. అచటనుండి
బెయిర్లుకు నాకమీద అలిపోగుండా క్రొత్త బెయిర్లుకు
బగ్గాడు ప్రాంతవైమానిక ప్రచారమును సలిపెదరు. బ్రిటిషువాదారి
మార్గపుసరలే యుండును. అపుడు వెడ్డహాటి ఏర్పడును.

టంకువెట్టెలో స్త్రీశవము

లండన్, జూన్ 8:—రాబిన్ సన్ గారు టంకువెట్టె
లో నున్న స్త్రీని (శవమును) జంపెనని అరస్తుజేసిరి. అరస్తు
జేయుటకు ఆధారము ఏమనగా రాబిన్ సన్ గారి ఇంట్లో పనికి
రాని కాగితములను పారవేయు బుట్టలో రక్తపు కణ్ణులతో
నున్న అగ్నిపల్ల కన్పించెనట. దానినిబట్టి పోలిషువారు అరస్తు
జేసిరి. 15 తేదీని విచారణజరుగును.

వ్యవసాయము

రాయలు కమిషను విచారణ

లండనులో 18 తేదీని ప్రారంభము

లండన్, జూన్ 9:—లండనులో బహిరంగవిచారణ
18 తేదీని జరుగును. సాంకేతిక విద్యార్థిమయములను గూర్చి
సాక్ష్యమును దీనికొనెను. బ్రిటిషు మాక్సెంటులందు భారత
దేశ వస్తువులు పొందుమన్న ప్రతిష్ఠను గూర్చిగూడ ఆలో
చించెదరు.

కార్మికపక్షముతో రాచకీయసఖ్యత

లండన్, జూన్ 8:—వై విషయమునుగూర్చి సహ
కారసంఘములను తెలియజేయనక్కరలే దనిరి. ఆ ప్రకారమే
తీర్మానమును తయారు చేయుచున్నార.

మిథూండు బ్యాంకువారు చెక్కులను ఆపుజేసిరి. చప్పలు
గారు పరిసితులను తెలిపిరి.

వార్తాపత్రికలు-ప్రాసిక్యూషనులు

క్రిందటి సవత్సరము 80 ప్రాసిక్యూషనులు
జరిగినవి

కలకత్తా, జూన్ 9:—జాతీయైవమ్యములను పెంపొం
దించు వార్తలను ప్రకటించినందులకై ముఖ్యముగా సంపాద
కులయొక్కగాని ముద్రాపకులయొక్కగాని ఒకప్పుడు కరపత్ర
ములను ప్రాసినవారియొక్కగాని వార్తాపత్రికలను సంబంధిం
చి ట్టి ప్రాసిక్యూషనులు కడచిన 12 నెలలలో వంగరాష్ట్రమున
80 జరిగినవి. వీరిలో 5 తప్ప తక్కిన అన్నింటిలోను ఒ ట్టి మొ
దలుకొని 6 నెలలవరకు శిక్షలు విధింపబడినవి. సంఘ వైషమ్య
ములు పెంపొందుటవల్ల నే యిన్ని ప్రాసిక్యూషనులు జరిగినవో
తలంపడమగుచున్నది. (ప్రీ.వె.సు.)

ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లా బందరిలోని శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ విద్యార్థి
వత్తుయొక్క పశ్చిమగోదావరిజిల్లా యేలూరు తాలూకా పో
నంగిగ్రామములోని జిరాయితి పల్లం డి. నె. 275 సి య
14. 60 భూమి అమ్మటకు తీర్మానించబడినది గాన సదగు
భూమి యేలూరు పవరుపేటలో మ. రా. రా. సోమంచి సీతా
రామయ్యసంతులుగారి గృహముందు 12-6-27 తేదీ ఆదివార
ఉ: యం 8 గంటలనుండి వేలం చేయబడునుగాన అప్పటికి కొ
నదలచినవారు స్వయముగాగాని వారియేజంటల్లాద్వారా గాని
వచ్చి వేలంపాడవచ్చును. వేలంపాటకు ప్రారంభములో రు
200 ధరావతు కట్టవలసియుండును. వేలంలో ఆఖరు పాటదా
రుగా యేర్పరచినవారి. ధరావతము(త్రంయుంచుకొని మిగతా
వారి ధరావతులు వాపసుచేయబడును. వేలం పూర్తిఅయిన వె,
టనే పాటమొత్తములో నాల్గవంతు మొత్తం యివ్వవలయు
ను. మిగతా పాటమొత్తం పదిరోజులలో యిచ్చి తమఖర్చు
మీద క్రయదస్తావేజును పొందవలయును. వేలం పూర్తిఅయిన
వేలంపే నాల్గవంతు సామ్యుయ్యస్సియెడల ధరావతు మొత్తం
తిరిగి యివ్వకపోవుట యేగాక అందువలన కలిగే నష్టంకూడ క్రి
యదార్థ వలన రాబట్టుకొనబడును. వేలంపాటలో తగినంత
ఖరీదురానియెడల వేలం కొట్టి కేయక ఆపువలచేయు అధికారము
మాయండుంచుకొనడమైనది.

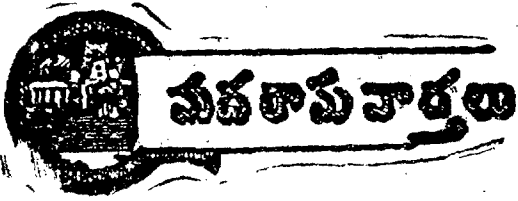
శ్రీ. హనుమంత రావు,

కార్యదర్శి, పాలకసంఘము అందు కవున్నిలు
ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, బందరు 8-6-27

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాఘవము, అంగ ఇంద్ర
జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతనైర్వయము, యంత్రములు,
దీప్తిచేక, తమాషాలు, వినోదవిద్యలు, మనుష్యునిమాయముచేయు
ట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, శీవముతో సమాధియగుట,
మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ 4
చమత్కార గణితము:—(బెప్టెన్ బుక్ కమిటి
వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర, వినోద, మ
నో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి, తమాషా
లెక్కలు, గణితావధానము గలవు. వెల రూ. 1. 12 కి రూ 9.
(పి.ఆర్. జనార్ధనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా.)

ప్రభుత్వము

మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలు:— డి. రాఘవేంద్రరావుగారు 17 డివిజనుల చూపు డివిజనుకు సభ్యుడుగా ఎన్నికైనట్లు అధికారిగా నుండటంబివారు.

మైసూరు సంగీతసభ:— ఈనెల 12 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు మైసూరు యాజమాన్యమున నడుపబడిన గోపాలనాయకరు వన్నియసంఘంస్థాపక చాంబల బెంగళూరు సోదరిమణులకు రామలికము రాజలక్ష్మి అనువారలచే సంగీతకచేరి జరుపబడును.

దేశీయ వైద్యవిద్యాల-సలహాసంఘము
ఉదకమండలము, జూన్ 9:—జిల్లా ఆస్పత్రులకు సలహా సంఘములు నియమింపబడు రీతిగానే దేశీయ వైద్యమునకై ప్రభుత్వమువారి వైద్యవిద్యాలమును తదనుబంధపు ఆస్పత్రికిని సలహాసంఘమును ఏర్పాటుచేయుటకై మద్రాసు గవర్నమెంటువారు దేశీయమున్నారని తెలియుచున్నది. గా|| డా|| వహమ్మదు ఉస్మాన్ గారు సదరు సంఘమున కధ్యక్షులుగా నుందురు.

ప్రపంచ యాత్రకులు

జాన్ డేవిడ్ గారు బ్రెజిలుమీద ప్రపంచయాత్ర చేయుచు మద్రాసువచ్చి వారిసహచరులకొరకై సిసిలుహాట్లలో మకాముచేసియుండిరి. వీరి సహచరులు తిరిగి వీరిని కలిసి కొన్నారు. ఈనెల 11 వ తేదీన తిరిగి బయలుదేరెదరు. వీరివద్దను, డిల్లీ, లాహోరు, కెన్టాక్కి, ఆస్ట్రేలియా, కాన్స్టాంటినోపిలు, లండనులమీదుగా వెళ్లదలచిరి.

మహమ్మదీయ విద్యార్థుల వసతిగృహము

దక్షిణ ఇండియా మహమ్మదీయ విద్యాలసంఘమువారు మదరాసు జార్జిటౌను సింగపూనాయకు వీధియందు నెం 11 గృహమున “బోర్డము మహమ్మదీయ వసతిగృహము” నేర్పరచిరి. ఇతరప్రాంతములనుండి వచ్చు మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు, నగరమునందలి కల్యాణాలకు సమీపముగ, వసతిగృహములేక చాల ఇబ్బందిపడుచున్నారు. అట్లు తీర్పుట కీవసతిగృహ మేర్పరుపబడెను. ప్రవేశముగోరువారు, భాక్ సాహెబు డా. జమాల్ డిన్ సాహెబుగారికి (ఆనరరీ వార్డును) వ్రాయవలెను.

పనివాండ్ల పరిస్థితులు

హాసీకంపెనీ పనివాండ్లను క్రిందటి నెల జీతములు యీ శుక్రవారమునాడు బట్టాడాయబడునని పనివాండ్లను ప్రకటనద్వారా తెలియజేయబడెను. పనివారి డ్లె వ రు ను జీతములు తీసికొనుటకు వారలెదు. ఎవరో కొద్దిమందిమాత్రము సింధులను తీసికొనుటకు వచ్చిరి. సోమవారమునుండియు, క్రొత్తపనివాండ్లను నాకరీలో జేర్చుకొందు మని మాసీకంపెనీవారు ప్రకటన చేసిరి.

డి. పి. డబ్ల్యు. వర్మలలోని పనివాండ్లొకనుపట్టుదలతోడనే యున్నారు. పనివాండ్లను ఖామందులను సమాధానము కుదురలేదు. పనివాండ్లు ప్రకాంతముగాయున్నారు. పోలీసు నిబ్బంది కాపలాకాయుచున్నారు.

నేటి ఉదయం రాజస్థాన్ పాఠశాలలో సింగార్యులుచెట్టిగారు మాసీకంపెనీ పనివాండ్లను హెచ్చరించుచు సమ్మెసాగించ వలసినదనియును పట్టుబడివలదనియు చెప్పిరి.

మాసీకంపెనీవారు పనివాండ్లను బాకీపడిన గతనెల జీతములను పనివాండ్లు వచ్చి తీసికొననందున కొద్దిలో దాఖలు చేసి కొద్దిద్వారా పనివాండ్లు తీసికొనవలసినదిగా ఏర్పాటు చేసిరి.

పి. డబ్ల్యు. డి. పనివాండ్ల నితి

పనివాండ్లను, అధికార్లుకు సమాధానము కుదురలేదు. పనివాండ్లకు ర్యాగరముల్లో హాజరుచున్నారనిగాని ఏవిధమైన పనియును చేయుటలేదు. పనివాండ్లజీతములవిషయములో జీతములు హెచ్చింపబడినవనియు ఆ హెచ్చింపులేట్లను గవర్నమెంటువారు నేటి ఉదయమే కాంక్ష చేసినదనియు అధికార్లు చెప్పిరి. సమ్మెయనంతరము పనిలోచేరినవారందరికి ఆహ్వానం

టికి జీతము లెక్కకట్టబడి యివ్వబడుననియు అధికార్లుచెప్పిరి. పోలీసువారి కాపలా బాగా బందోబస్తుగా ఉన్నది. పోలీసు డిప్యూటీకమిషనరుగారే స్వయముగా పహారాయుచున్నారు.

పనివాండ్లు మొరపెట్టున దేనునగా:— పనివాండ్లలో కొలది మందిని మాత్రమే ఉంచుకొని మిగిలినవాండ్లను పనిలోనుండి తీసివేయు నుద్దేశముతో ఆలూది మందికి మాత్రమే వేతనములను హెచ్చించి మిగిలినవారికిచేయలేదు. ఇదిహాదవనియు అందరికిని హెచ్చించవలసినదనిపనివాండ్ల పట్టుదల. పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించిన పిమ్మట సమాధానము కుదురనందున ఆయాపనివాండ్లందరును తాము పనిజేయు ఆయాస్థానములలోనే పనిమాత్రము చేయక స్తంభించి కూర్చుండియుండిరి, అధికారులే వారిని బయటకు వెడలనంపిరి.

బి. జి. హార్ని మనుగారికి సన్మానము

కాకినాడ మ్యునిసిపాలిటీ
హార్ని మనుగారికి స్వాగతపత్రము నొసంగు విషయమై ఆలోచించుటకు బుధవారం సాయంత్రం మ్యునిసిపలు కౌన్సిలుసభ జరిగినది. ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది. మ్యునిసిపలు ఛండ్సులోనుండి రు 5/00 వెచ్చించి సన్మానపత్రముకొరకు వెచ్చించు విషయమై వోట్లు తీసికొనగా 10 మంది అనుకూలముగాను 7 గురుప్రతికూలముగాను అధ్యక్షుడుతలకొనముగాను ఉండిరి.

కాకినాడ మ్యునిసిపాలిటీయొక్క వచ్చిపూర్తి యంత్రము జూలై 9 తేదీన నిశ్చయింపబడినది. ఆసందర్భమున ఎలెక్ట్రిక్ పవర్ హానుయొక్క శంఖుస్థాపన డాక్టరు నుబ్యరాయను ప్రధానమంత్రిగారిచే జరుపబడును.

శుక్రవారం సాయంత్రం మ్యునిసిపలు ఆఫీసులో హార్ని మనుగారికి స్వాగతపత్ర మొసంగబడిన పిమ్మట హార్ని మనుగారు మ్యునిసిపాలిటీ వచ్చిపూర్తి సంస్కరణార్థమై యుపన్యసించెదరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ

రాజమండ్రిలో 9 తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు ప్రారంభమైనది

40 మందిసభ్యులు హాజరు:— శ్రీ బం. ప్రకాశం పంతులు గారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభయం దీదిగవతీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

1. వంగదేశ నిర్వహణకు గుబాటుచంద్రబోసుగారు, ఇతరులను ప్రవాసమునుండి విడదల అయినందులకు సంతసించుచు వారుహాసిన త్యాగ స్థైర్యములకు వారిని ఎంతయు ప్రశంసించుచున్నారు.

2. (క) మద్రాసు కాంగ్రెసుపక్షమువారు గౌహతీ కాంగ్రెసు తీర్మానాభిప్రాయమునకు భిన్నముగా మంత్రిగృహమున ప్రోపిచేయుటకుటను వర్గింకుకమిటీవారు ఆమోదించుట సక్రమముకాదని ఈ సంఘమువారు రభిప్రాయపడుచున్నారు.

(గ) అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు కాంగ్రెసుపక్షమువారి చర్యనుగూర్చి వర్గింకుకమిటీవారు సమాధానము తీసికొని ఆ. భా. కాం. సంఘమువారి ఎదుట పెట్టవలసినదిగామాత్రమే తీర్మానించుచుండగా ఇట్లు నిర్ణయించుటకు వర్గింకుకమిటీవారి కధికారము లేదని ఈ సంఘమువారి అభిప్రాయము.

(చ) ఆ. భా. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు రాష్ట్రీయ కాసనసభలోని కాంగ్రెసుపక్షములవారికి ఒసంగిన సలహా గౌహతీ కాంగ్రెసు తీర్మానాభిప్రాయమునకు భిన్నమనియు పరస్పరసహకారవాద సిద్ధాంతమును కాంగ్రెసులో ప్రవేశపెట్టుటయే యనియు అని ఈ సభవారి వుద్దేశ్యము.

(ట) కావున వర్గింకుకమిటీవారి తీర్మానమును రద్దు చేయుటకై వెంటనే జూలై నెలఖరులోగా అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమును సమావేశపరచుటకు ఆంధ్రసభ్యులెల్లరు కృషిచేయవలెనని ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

19 రు అనుకూలురు, రుద్రవ్యతిరేకల అయినందున యీ తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

సాగవుారు సత్యాగ్రహవిషయమై చర్చజరుగుచున్నది.

(ఒక విలేఖరుడు)

సహకారాభివృద్ధి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, జూన్ 10:—సహకారాభివృద్ధి విషయమై పరిశీలనమొనర్చి నూదనలు గావింప విచారణసంఘము త్వరలో నియమింపబడుననియు సభ్యుల శేర్లు త్వరలో ప్రకటింపబడుననియు తెలియుచున్నది.

సింగారవేలుగారు ప్రాసిక్యూటు చేయబడెదరా?

నగరమునందలి సమ్మెలసందర్భమున సింగారవేలుగారిని ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూటుచేయుదురను వదంతియున్నది తెలివార్త.)

ట్రంకురోడ్లు

ప్రభుత్వమువారి విధానము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, జూన్ 10:—ట్రంకురోడ్లు విషయమై ప్రభుత్వమువారు చక్కని ఏర్పాట్ల గావింప ఉద్దేశించుచున్నారు. ప్రతిరోడ్డుకు ఒకసెంటరు వేసి అన్నివివరములను తెలుప బోర్డులను అచ్చటచ్చటనుండ ప్రభుత్వమువారుద్దేశించుచున్నారు. ప్రస్తుతము అచ్చటచ్చట కొన్నిగర్తులు మాత్రమున్నవి. ఈ కొత్తయేర్పాట్ల ప్రయోజనం అన్నివివరములు సులభముగ తెలియును. (తెలివార్త.)

విద్యార్థులు - చత్వారము

కలకత్తా జూన్ 10:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారు విద్యార్థులదృష్టివిషయమై పరిశీలనమొనర్చి ఈక్రిందివివరములను ప్రకటించుచున్నారు. కళాశాలలలో నూటికి 80 మందికి దృష్టిలోప మున్నది. 17 సంవత్సరములయందున్న రాగానే దృష్టియందు ఎక్కువలోపము కనుపట్టుచున్నది. విద్యార్థులలో మూడువంతులమంది దంతకొగములచే బాధపడుచున్నారు.

చౌనుస్లానిగుట్రు

టి. హెచ్. కచాటకేశను మొదలియారుగారు (దక్షిణ యిండియా ఎక్స్ పోజిషన్) యొక్క అసిస్టెంటు రుబాషీ యస్. వి. రామస్వామి మొదలియారుగారి స్థానే చౌను స్లానింగు డ్రిస్టువోర్డులో ప్రజ్ఞిగా నియమింపబడిరి.

నేతపరిశ్రమ పన్నులు

శ్రీనివాసయ్యంగారి అభిప్రాయము

భారతదేశ నేతపరిశ్రమ సరకురవాణానుంకముల విచారణసంఘమువారి నూదనలను నిరాకరించుచు గవర్నమెంటువారు చేసిన తీర్మానమువిషయమై బొంబాయి మిల్లు యజమానులు చేసినయోజనాలతో తాముహాదా ఏకీభవించుచున్నామని శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రకటించుచున్నారు. వర్తకులను నేత ఫ్యాక్టరీ ఖామందులందును కాంగ్రెసులో చేరి విశేషప్రయత్నము చేసిననేగాని హాతుమలేదు. “వ్యాపార పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ, కార్మిక మరీ ఏ యితరవిషయక ప్రయోజనములను సాధించుటకైనను నిస్సంకోచముగా సర్వకాలసర్వావస్థలందును రాజకీయాందోళనచేసిననేగాని కార్యనిర్దిష్టంగా బాలదనెడినాయభిప్రాయమును ఇదివరకనేకమారులు వెల్లడించినాను. దానినే తిరిగి పునశ్చరణజేసి చెప్పుచున్నాను. అని శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరి. సామ్రాజ్యసభలో నాకు కలిగిన అనుభవమునబట్టి యీవిషయ మొకవిప్లవముగాతో ముఖలేదు.

రాయలు కమీషను

రొనాల్డుషే ప్రభువు అధ్యక్షులుగ

నియమింపబడెదరా?

కలకత్తా, జూన్ 10:—వైస్రౌపత్రిక లండను విలేజుకుడు ఇట్లువ్రాయుచున్నాడు:—భారతదేశస్థులముఖ విచారణసంఘమునకు అధ్యక్షులుగ నుండవలయునని సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారు రొనాల్డుషే ప్రభువుగారిని కొరెనట్లు దుంధి వర్తమానము తెలియుచున్నది. బాధ్యతతో కూడిన ఈపదవికి అన్నివిధముల ఏకే అర్హులని చెప్పవచ్చును. (ప్రెస్)

“ఫార్వర్డు”ను బర్తాకు రాసియకుండుట

కారణములు

కలకత్తా, జూన్ 9:- ఫార్వర్డుపత్రికను బర్తాకు రాసియ రని వివరమును వదంతులకు బహుశః కారణముగా విమోచించు డనని ఫార్వర్డుపత్రిక యొక్క తెలుపుచున్నది:— ఫిబ్రవరి 13వ తేదిన మా బర్తాజాబు అనేపేరుతో చీవావారు “బ్రిటిషు ప్రభుత్వము”నియు “బ్రిటిషువారి అధికారధూర్జహణ”మనియు ఫార్వర్డుపత్రిక వార్తలను ప్రకటించెను. 16 తేదిన యీవార్తలపై “వొడ్డితోవను దొంగిలించుట” అను కీర్తికంప వ్యాఖ్యానము చేసెను. తరువాత రెండునాసయలకు “వొడ్డితోవను దొంగిలించుట” అనేపేరుతో ప్రకటించిన నిరాధారమైన వదంతులను పత్రిక మరియొకసారి ప్రకటించునని ఆపత్రికను బర్తాకు రాసియకుండు నుండుటకు తగుచర్యదీసికొనబడనని బెంగాల ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఒక జాబులో ఫార్వర్డుపత్రికకు తెలియజెసెను. దానికి ఫార్వర్డుపత్రికాసంపాదకుడు బర్తాప్రభుత్వమువారు నిష్పక్షికమైన కమిటీతో విచారణ జరిపెంతరని ఫార్వర్డుపత్రికయు విలేఖరియు వదంతులలోని సత్యమును రూపుచేయుటకు సిగ్గుగా నున్నారని జాబులో జవాబు వ్రాసెను. ఈ తగాదా పయములను తిరిగి ప్రకటించబడిన ఆపసరము కలిగినేని పత్రికను బహిష్కరింతురేమో యను భయము లేకయే “ఫార్వర్డు” ప్రకటించగలదు. (అ. ప్రె.)

భారతదేశమున ఆమెరికా ఫిలములు

కలకత్తా, జూన్ 10:- వేప్రసముల్లస్సగారు కలకత్తా పార్లమెంటు నందు మాట్లాడుచు భారతదేశమున ఆమెరికావారి ఫిలములే ఎక్కువగ ప్రదర్శింపబడుచున్నవనిరి. ఆమెరికా ఫిలముల దుష్ఫలితములను కలగజేయుచున్నవనిరి.

డాక్టరు యదుగోపాలముఖర్జీ

నిడువల చేయుటకు ప్రయత్నములు

కలకత్తా, జూన్ 10:- ఫార్వర్డు పత్రిక యొక్క తెలుపుచున్నది:— 1928 పెప్టెంబరులో అప్పుడు చేయబడిన రాజకీయ టైలీ డాక్టరు యదుగోపాలముఖర్జీగారికి వారు హిందూ నేతలను విడిచి పెట్టి అమెరికా జర్మనీ రుమ్మజేశములను పోమనియు బ్రిటిషు వ్యతిరేకముగ ప్రచారము చేయమనియు వాగ్దానము చేసిరని స్వాతంత్ర్య మొసంగబడు నని 1926 సంవత్సరము మధ్యలో అధికారులు తెలియజేసిరి. యదుబాబు అక్కరలేదని నిరాకరించెను. మరల నీ సంవత్సరము మొట్టమొదటిలో వారు యింగ్లాండు పోవచ్చుననియు కాని తిరిగి వరియొక యుక్తరువువచ్చుననియు చాల కాల మున్నటనే యింగ్లాండు నెవచ్చు ననియు వారికి తెలియజేసిరి. ఇంగ్లాండుకు పోవు ఖర్చును ఆవృతముండవలసివచ్చునని వాచే భరింపవలసియందునని చెప్పిరి. దీనినిగూడ యదుబాబు నిరాకరించెను. (ప్రీ. ప్రె.)

రాజకీయోద్యోగుల మహాసభ

జూలైమాసమున సిల్లూలో జరుగను కలకత్తా, జూన్ 10:- మహాసభను ప్రారంభముగానే సిల్లూయందు రాజకీయోద్యోగుల మహాసభ యొకటి జరుగనని ప్రెస్మెనుపత్రికకు సిల్లూవిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. హిందూదేశములోనన్న ముఖ్యమైన రాజకీయోద్యోగులందఱును యీ సభకు వత్తురు. రాజకీయశాఖకు హెడ్డుగావున ఆఫీసరులందఱిని కలుసుకొని వారిలో సర్వవిషయములను చర్చించుటకు రాజప్రతినిధి కనకశర్మ కలుగను. (ప్రీ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ జూన్ నెల 10-వ తేది శుక్రవారము

Table with 6 columns: Location, Max Temp, Min Temp, Humidity, Wind Speed, and Remarks. Rows include Ghatapada, Bhatapada, etc.

వట్టు వస్త్రములు

మా పనిశాలలో వేస్తు సిల్కు కుబ్బుల కండువాలు, పెద్దపన్నాలో పొత్తుపంచలు, ఆడ కట్టుపంచలు, లక్క-శాయి ఆర్డువట్టు తొవ్వలు మంచి నాణ్యమయ్యి రకములు తయారు అవుతున్నవి. ధరల్కు వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

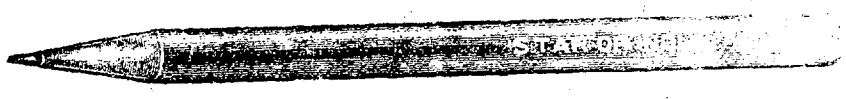
కస్తూరి బ్రదర్స్ పాలగుమ్మి, రాజోలుపోపు.

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద కలరకముల లోలాకులు, గుద్దులు, మోపులు, బంగారుమొదలెయినను, మొలతొడులు. బంగారు మొలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈడిను విలాసములకు వ్రాసుము. 4159. పొత్తిటర్లు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, కనగపాటి కోలయ్య అందు బ్రదర్స్. ది ఆంధ్రప్రదేశ్ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ కంపెనీ. షాఫీను: జనగాన. 1249 (3) 1597 బాంచి: 210 ప్రభుభాగ్యుల్లో ముద్రాను.

హిందూదేశము స్వశక్తివై ఆధారపడియున్నదా?

ఔను, మీరు దేశీయ పరిశ్రమములకు పోషణ నొసగినచో. ది మద్రాసు వెస్టిల్ ఫ్యాకరీ 1864

పోస్టుబాక్సు నెం 86 మద్రాసు.

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలికలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్ రెండు వల ట్లు, రూ. 4-0 లు. ఇందు సమస్తజనులు కుదిరేసి భిక్షములుచేయు యోగాని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు. రు 1-కి రు. 500 కిమ్మకుగల భిక్షములు కూడ గలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్ రెండు వల ట్లు, రు. 2-0-0. 24-1-1326 రు. పోదరులు, రాయవరం. గోదావరి.

సర్కారులు:—మన పాతము పాఠశాలముగ నున్నది గోపాలపురంలో 0.58". విశాఖపట్నములో 0.21" మచిలీ పట్నములో 0.17". కాకినాడలో వినుకలుపడెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. ఆర్ధ్రత ఎక్కువగ మధ్యభాగములందున్నది. కాకినాడలో కనటివేడిమి 15. డిగ్రీలు ఎక్కువ గోపాలపురంలో రాత్రివేడిమి మామ డిగ్రీలు తక్కువ. ఉష్ణోగ్రత:—బళ్లారిలో 0.77" కర్నూలులో 0.10" నర్సింకెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. బళ్లారిలో ఆర్ధ్రత కొంచెమెక్కువ. కర్నూలు, కడపలలో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలు బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలు:—కడపలో చివకులు పడెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. మద్రాసులో ఆర్ధ్రత కొంచెము తక్కువ. నెల్లూరులో 3 మద్రాసులో 3 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. నిన్న నెల్లూరులో 105.8 డిగ్రీలు పగటివేడిమి. నెల్లూరులో 4 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ కడపలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. సర్కారులు, ఉష్ణోగ్రత:—కొంతవత్సరము కురిసెను రాజధాని ముగ్ధభాగములందు కష్టంపము. మద్రాసు తీరమున ఉరుములు ఉరుముపచ్చెను. ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు, చరణం చాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇంపీరియల్ రికార్డులను ధీరికి

గొంపోవుట శాస్త్రపరిశోధకుల యిబ్బంది కలకత్తా, జూన్ 9:- ఈస్టు యిండియా కంపెనీవారి కాలమునండి కలకత్తాలో నడిచుచున్నటువంటి ఇంపీరియల్ రికార్డులను సూర్యముఖ్యపట్టణమును ధీరికి గొంపోవుచున్నార. పెన్సెల్వేనియాలో పెట్టె ప్రతిదినము సకారానుండి గొంపోబడుచున్నది. చరిత్రాత్మికమైన పరిశోధనలు సల్పుచున్న విద్యార్థుల కందువలన యిబ్బందికలిగినది. ప్రస్తుతము సీపాయి తిరుగుబాటుకు తరువాతి రికార్డులు నా ర్చబడుచున్నవి. అంతకు పూర్వపు రికార్డులు పరిశోధకవిద్యార్థుల సహాయకమైన కొంత కాలమువంతు కలకత్తాలోనే యుండును. (ప్రీ. ప్రె.)

గుడివాడ

(స్వకీయవిశేషం)

గృహస్థము

అను, 8:—ఈ నెల 4 వ తేదీన మా గ్రామమందలి హిందూధర్మోదయవారిచే 'రామదాసు' నాటకము కడునిపుణముగ బ్రదర్శింపబడెను. ఆంధ్రదేశమందలి ప్రసిద్ధనటులలో మోక్షగుడు, ప్రసిద్ధపట్టణములలో నాటకకళాభిమానులచే పెక్కు స్థావరప్రత్యేకములను, ప్రశంసాపత్రములను పొందినవాడను శ్రీనరాయణదాసు, నాట్యభూషణమున్నగు బిరుదాంకితులు వరుశ్రీ. డి. వి. యల్. నరసింహారావుగారు రామదాసు పాత్రము నత్యద్భుతముగ నభినయించిరి. ముఖ్యముగ వారి జైలు దృశ్యము ప్రత్యేక ప్రశంసకు తగి శ్రీ రాఘవాచార్యులగారిని స్మరింపజేయుచున్నది. వారికరుణమునకు కంటతడిపెట్టనివా యను భక్తికి పరమగుగానివారను నాటిప్రేక్షకులలో నుండువారును. ఆ సమయమున శ్రీమిశ్రామ శ్రీ జేబుగోపాల శ్రీబ్రహ్మరూ నరసింహారావుగారికి గుర్తొంటా కంకణము మోపి తమ నాట్యకళాభిమానమును వెల్లడించిరి.

అగ్నిభయం

ఈ పట్టణ పరిసర గ్రామములందు అగ్నిప్రమాదముల సూక్ష్మ విషాదవార్తలు తరచు వివృతమవుచున్నవి. ఇటీవలనె, మొట్టమొదట గ్రామమునకు చెందిన పంచముల గృహములను అగ్నిదేవుడు ఆహుతిగాగొనెను. సుమారు రెండు నందల మటుండుములు నిలవనీడలేక అల్లాడుచున్నారు. ఇట్టినిరుపేద, నిస్సహాయ పలుకుబడులకు మా తాలూకా బోర్డువారు తగిన సహాయ మొనర్చగోరుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు

మా తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడవారికి ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. జస్టిస్, స్వరాజ్యపక్షములకు తీవ్రసంఘర్షణ ప్రారంభమైంది. ఇరుపక్షములవారును ముత్రుల నాశ్రయించి నియామకములను కొన్నింటిని సంపాదించుకొనిరి. మొదటిసర్వాయమున, పభ్యుల సంఖ్య 18 వరకు పెచ్చింపబడెను. అప్పటికి యిరుపక్షములవారును సమానబలవంతులుగా నుండిరి. సర్వముతీన స్వరాజ్యపక్షమువారు మరి రెండు స్థానములను దెచ్చుకొనిరి. అంతటితో స్వరాజ్యపక్షమువారు తప్పక అధికారము చతు వచ్చెదరని ప్రజలు తలంచుచుండిరి. ఇంతలో జస్టిస్ పక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారి అనుగ్రహముచే నియామకము ముదొందిన ఒక సభ్యుని తమపక్షమునకు తీర్పుకొనినటుల తెలియచున్నది. ఇది రూఢియగుచో, స్వరాజ్యపక్షవిజయము ఘోషింపబడునకు ఎడమిచ్చుచున్నది.

జిల్లాబోర్డు

మిర్జాపూర్ సభ్యుని పరాజితునిజేయు నుద్దేశ్యముతో కావనపల్లి అభ్యర్థిగా నిలబడిన శ్రీయంత్ర అడ్వకేట్ గోపాల కృష్ణయ్య చాచరిగారు, పైబోర్డు అధ్యక్షుడవారి ఎన్నికల సంవత్సరమున మిర్జాపూర్ జమీందారుగారితో కలిసి పనిచేయుచున్నట్లు ఆయా తేలియచున్నది.

శ్రీలక్ష్మణకథలు
౧౨ భాగములు
చారికలు, యువకులు, వృద్ధులు
విత్తము వాచుకొను 64 వాములు
భాగము 1 కేవల ౧060 లు
ప్రతికర
బాలాంత్రపు వేంకటరావు,
చిరావరం, గోదావరిజిల్లా

పూర్వ చంద్రోదయం 3357
చుంగారుతో చేయబడినది, బుహీనుల పాలిటి సంజీవి, మేహము, తయ, పాండు, శుక్లనక్షత్రము, పురాణజ్వరము. చిక్కాక, నిశ్చలమైన మొదలగువాటిని పొరించి బలమును వీర్యవృద్ధిని కావించి గలిగించు ఔషధరత్నము, తులం 1. య 22-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-8-0. వి. పి. ఖర్చు 6 ఆ. యి. పి. పి. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా

జనరంజకత్వమునకు రహస్యము.

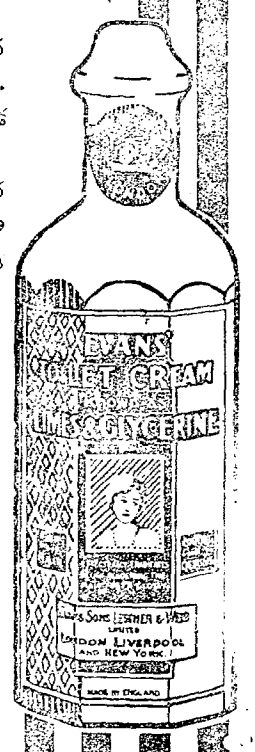
ఇవాన్సు లైమ్స్ అందు గిల్లసరైన అంతవిస్తారముగా వాడబడ చుండుట కొక కారణమునందనెను.

ఇవాన్సు లైమ్స్ అందు గిల్లసరైన వెండ్లకలను శుభ్రపరచి, కుదుళ్లకు మంచిసత్త్వము గలిగించుటయే కారణము. చుండును హాతమొనర్చి, సాధారణమైన టూనికుగా కూడ పనిచేయుచున్నది.

మీ రిదివరలో ఇవాన్సు లైమ్స్ గిల్లసరైన వాడకుండిన నేడే ఒకబుడిని ఉపయోగించి చూడుడు అయితే అది అప్పట్లమైనదా యని తెలుసుకొనుదు. ఎటుపులింపిన అది అప్పట్లమైనదని మీరు తెలుసుకొనగలరు.

Evans

లైమ్స్ అందు గిల్లసరైన ముఖ్యకెమిస్టలందరి యొద్దను, స్థావరలందును విక్రయించబడుచున్నది.

ఇవాన్సు సన్స్ లెక్కర్ అండు వెల్ లిమిటెడ్.
లివర్పూల్ అండు లండను,
ట్రావెలింగ్ రిప్రజెంటే టివ్ యఫ్. డబ్లియు. చీఫ్ మేజ్.
పోస్టు బాక్సు నెంబరు 313, బొంబాయి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ప్రాచ్య విద్యద్విరుద పరిక్షాఫలితములు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున మొన్న జరిగిన పరీక్షలలో విద్యార్థి (బి) శిరోమణి పరీక్షల ఫలితములు తృప్తికరముగ లేవనియు వారికి మఱు సెప్టెంబరు మాసమున తక్కినవారితో బాటు పరీక్షలు జరుపవలయుననియు రెండు మూడుమారు లాంధ్రపత్రికలో నొకరు వ్రాసియున్నారు. కాని నేనును గుంటూరు సెంటరులో పరీక్షకుహాజరై తప్పినవారిలో నొకడ నగుటచేతను నట్టివారి కేమాత్రము జ్ఞానమున్నదో తెలిసినవాడ నగుటచేతను (బి) విద్యార్థి పరిక్షాఫలితములు తృప్తికరముగనే యున్నననియు నిందు విశ్వవిద్యాలయమువారి దోష మేమియు లేదనియు వ్రాయ సాహసించుచున్నవాడ. ఈ పరీక్షకు పాదలచినవారు నాలుగు ప్రశ్నఫలితములకు సమాధానము వ్రాయ వలసియుండురు. ఇందు మూడు తెలుగునను నాలవది సంస్కృతమున నుండును. ప్రాథమ్యాకరణాది ప్రాథమ్యాకరణ గ్రంథములలో సంపూర్ణ జ్ఞానమున్నగాని మొదటి తెలుగు ప్రశ్నా పత్రములకు సమాధానమువ్రాయుట కష్టము. ఈ పరీక్షకువచ్చు వారందఱు ప్రైవేటుగా జదివినవారేకాని కళాశాలలో సుపాధ్యాయులవద్ద జదివినవారు కారు. అట్లుపాధ్యాయులవద్ద జదివిన గాని పాఠ్యపుస్తకములలో గొన్నిటి కర్ణ మేగాదనుట యంద టికి దెలిసినదే. మఱియు, విద్యార్థి (బి) శిరోమణి పరీక్షలకు ప్రవేశపరీక్షయున్నట్లు దీనికి ప్రవేశపరీక్ష లేదు. అట్లు ప్రవేశ పరీక్ష లేకపోవుటచే దెనుగున నేమాత్రము జ్ఞానములేక సామ్రాజ్య మను పదమును సాంబ్రాజ్య మని వ్రాయువారుగూడ బరీక్షకువచ్చుట కవకాశముగలదు. ఇంత యెందులకు! ఒక యె లిమెంటరీ పాఠశాలలోపాధ్యాయుడు పరీక్షకు దరఖాస్తుకట్టి పరీక్షకై గుంటూరునకువచ్చి "ఇంతంత పెద్దపుస్తకా లిన్ని పున్నవని నేననుకోలేదు. మొదట తెలిసియుంటే దరఖాస్తుకట్టు కుండేవాడనే" అని నాతో నుడివియున్నాడు. ఇట్టివారందఱు పరీక్షకువచ్చిన పాపము విశ్వవిద్యాలయమునా రేమి చేయ గలరు? ఇట్టివారినిందఱిని పాక్షకుచేసిన నాపరీక్షకేమైన విలువ యుండునా? కావున ఫలితములు తృప్తికరముగా లేకుండుట విశ్వవిద్యాలయమువారి దోష ముగాదనియు అభ్యర్థులు పలువు రనర్హులగుటనలన నే యనియు నాయుద్దేశము. అనర్హులనువచ్చు చుండుటచేతనే 1928-౨ సంవత్సరమునంపి ప్రవేశపరీక్షయం

దుత్తీర్ణులు కానివారీపక్షకు రా పీలులేదని విశ్వవిద్యాలయము వారు మొన్ననే ప్రకటించియున్నారు.

యథార్థవాది.

'యుగంధర' పత్రిక

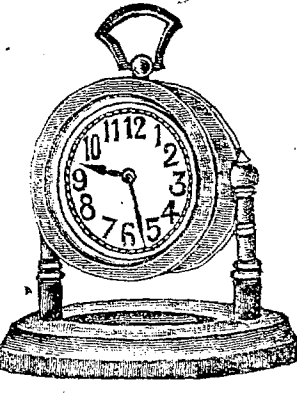
తెలుగు వారపత్రిక. రాగల ఆదివారము (12-6-27) నుండి బయలుదేరును. నిష్పక్షపాతముగ రాజకీయాది విషయముల జర్దింప నుద్దేశించినది. పౌరుల తోడ్పాటు ఎక్కుడుగ నున్నదని తెలియుచున్నది. మహారాజశ్రీ కందుకూరు అంబికానాథ వరప్రసాదరావు పంతులుగారు ఈ పత్రికా సాపకులు. శ్రీయంత్ర మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహశర్మగారు హితకారిణీపత్రికాసంపాదకులు దేశమునకు జిరపరిచితులు. ఈ 'యుగంధర, సంపాదకత్వమును వహించిరి. దేశమందలి ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నేపత్తమునకు జెందని ఇట్టి పత్రిక ఆత్యంతవసరము. పత్రికాస్వభావము చవిగొన్నపుడు తెలియగలదు. ఆంధ్రదేశకాభిమానులను, పత్రికానిర్యాహుకాది సంపాదకులును ఈ మా ఏలూరు పౌరులపత్రికా ప్రకటికసద్యమమునకు సహకారులగుదురగాత మని కోరుచున్నాను.

గుండు వెంకటకృష్ణమూర్తి

ధరస్వల్పము! (984) ఆధికలాభము!
పోలీసు మహాగనీ స్టాండు టేబిల్ క్లాకులు
(లేక) గడియారములు
ధర 1-కి రు 2-12-0 మాత్రమే?

ఈ టేబిల్ క్లాకులు పోలీసు మహాగనీ స్టాండుయందు పూనుచుండును. స్టాండు తెలుపు లేక నల్లరంగులలోను వున్నవి. ఇట్టి గడియారములు ఇంత వరకు ఎవరున్న రప్పించి వుండలేదు. లోక ప్రసిద్ధిచేయుటకు మేము క్రొత్తగా రప్పించి మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించెదము. ఒక్కదానిని కొని ఆనందింపుడు.

కె. ఎన్. రాధాక్రిష్ణ బ్రదర్స్
109, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్

తెన్నైలు టారిఫ్ బోర్డు వారి సూచనలు

జపాను యంత్రాలయాధికారుల అభిప్రాయములు

బొంబాయి, జూన్ 9:—టారిఫ్ బోర్డు వారి సూచనలు జపాను యంత్రాలయాధికారులకు తృప్తికరముగ నున్నవి. కాని జపానునందలి కార్మికపరిస్థితులను గురించి వారు వ్రాసిన వ్యాఖ్యానములను జపానువర్తకులు ఖండించుచున్నారు. భారత దేశమునందుకన్న జపానునందే కార్మికపరిస్థితులు చక్కగా నున్నవిని వారి అభిప్రాయము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వైఖరి మీఱు వ్యాఖ్యానము నున్నచని వారు చెప్పుచున్నారు. లంకావైరు వర్తకులతో ననుసరించి దిగుమతి సుంకమును పాచ్చింపవలయునని టారిఫ్ బోర్డువారు సూచించిరి గాని ధర్మమును గుర్తెరిగి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచనను అంగీకరింప లేదని ఒక జపానువర్తకుడు తెలిపెను.

బొంబాయి వర్తకుల వైఖరి

తెన్నైలు టారిఫ్ బోర్డు వారి సూచనలను ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించినందులకు బొంబాయియందలి మిల్లయజమానులు అసంతృప్తి కనుపరచుచున్నారు. ఈ సందర్భమున బలవంతముగ ప్రజాభిప్రాయమును కలుగజేయు ఉద్దేశించుచున్నారు. మొన్నటిదినము జరిగిన యజమానుల సభపు సభలో ఈవిషయమై దేశమునందు గొప్ప పచారము సోపి ప్రభుత్వమువారు తమ ఉత్తరువులను సహించింపుకొనునట్లు చేయవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. ఇందుల కొక ఉపసంఘము నియమింపబడెను.

మరియొక అన్యాయము

కాపిటలు ప్రత్యయందు డిబ్బరు అను నామాంతరముతో ఒక రీట్లు వ్రాయుచున్నారు:—విదేశీయుల లాభముకొరకు మరియొక అన్యాయము గావించబడినది. భారత దేశపుత్రమును సంరక్షణ మొనఁగుట అవసరమును సూచనను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి ఈ సందర్భమున లంకావైరువారు జపానువారు విజయము గాంచిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

దిమద్రాసు అందు సదరక్ష మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

విల్లి వాకము సమీపమునందున్న పాడియందు 11-6-27 తేది వ్యవభవాహన ఉత్సవము జరుగును.

పై ఉత్సవమునకు పో నుద్దేశించిన ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థము ప్రత్యేకబండ్లు మద్రాసునుండి విల్లి వాకమునకు, మరియు విల్లి వాకమునుండి మద్రాసుకు ఈ దినవ తేలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవును.

శనివారము 11-6-27 తేదిన

	గం. ని.
మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట	రాత్రి 9-15
బేసిక్ బ్రెడ్జి చేరుట	" 9-22
బేసిక్ బ్రెడ్జి నుండి బయలుదేరుట	9-24
పెరంబూరు చేరుట	9-30
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట	9-32
విల్లి వాకము చేరుట	9-38

ఆదివారము 12-6-27 తేది తిరిగివచ్చు

స్వేషల్ కాలపరిమితి

	పగలు
విల్లి వాకము నుండి బయలుదేరుట	10-40
పెరంబూరు చేరుట	" 10-46
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట	" 10-48
బేసిక్ బ్రెడ్జి చేరుట	" 10-53
బేసిక్ బ్రెడ్జి నుండి బయలుదేరుట	" 11-2
మద్రాసు చేరుట	" 11-10

జనరల్ ట్రాఫిక్ } హెచ్. డి. సిక్లెర్, ఆర్టింగు జనరల్, మేనేజరు ఆఫీసు, మద్రాసు 7-6-27 } ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

డిల్లీ బక్రీదు పండుగ

శాంతి ప్రయత్నములు

ఢిల్లీ, జూన్ 9:—బక్రీదు పండుగ సమయమున హిందూ మహమ్మదీయులకు సంఘర్షణలు జరుగకుండ శాంతిని నెలకొల్పటకై హాకీం అజ్మల్ ఖాన్ గారింటివద్ద యేర్పాటు చేయబడిన రాజీసంఘమువారు చేసిన ప్రయత్నములవలనను అధికారులు తీసుకున్న జాగ్రత్తలను బక్రీదు పండుగ కాలము గానే వెల్లి పోవునని తోచుచున్నది. రాజీసంఘసభ్యులు నిన్నటి దినమున నాలుగు గంటలపేపు చర్చించి గోడనోటిసుల ద్వారాను కరపత్రముల ద్వారాను, స్వయం సంభాషణల వలనను వలంతుల సహాయములను శాంతి నెలకొల్పటకై ప్రచారము సలుపవలె నని తీర్మానించిరి. సంఘక్షేమము నాలోచించి అనవసరమైన వ్రాసెలు వ్రాయకుడని దేశీయ భాషా ప్రతికలను వీరు కోరుచున్నారు. మరీకొన్ని చిన్న చిన్న రాజీసంఘముల నవ్వటచ్చుట సామింపవలెనని వీరు నిశ్చయించిరి.

గంగానక్షత్ర పండుగ కాలముగానే జరిగి పోయినది.

పోలీసువారు ఖర్లాం నొక్కరు చొప్పున పట్టావం దన్నీ చోట్లను నిలువబెట్టబడిరి. సందులు గొందులలో గూఢ పోలీసువారు కాపలా గాయుచున్నారు. నేటినుండి మిలిటరీ రక్షణను అపాయకరమున ప్రదేశములలో నెల్ల పెద్ద పెద్ద సీరం గులను యేర్పాటు చేయవచ్చును.

హిందువుల యిక్కట్లు

ఢిల్లీ, జూన్ 9:—గాలీబత్ నావాలీలో నున్న హిందువులు బలియవ్వబడుటకై గొంపోబడు గోవులను తమవీధులగుండా తీసుకొనిపోవలయునని డిప్యూటీ కమిషనరుతో చెప్పుకొనగా, డిప్యూటీ కమిషనరు రేమియనమ్మకముగా మాట్లాడకపోవుటచేత తాము కాపురముందు ప్రదేశములను వదలి పట్టాములో మరియొక తావునకు బోయిరి. అందువలన హిందువులలో కొందరు ప్రమాఖులు రాజప్రతినిధితో చెప్పుకొనుటకై సిల్లాకు బోయిరిని తెలియుచున్నది. హిందువుల ప్రార్థన లాలకింపబడకపోయినట్లయిన ఖాసీ బేలీ, గాలీబత్ నావాలీతో సహా ముఖ్యమైన బజారులలో తని ఆదివారములలో వారతాళము జరుపబడును. లాహోరు నుండి మిలిటరీ సహాయమును రప్పించుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

గోవధ నిషేధింపబడుట

పట్టుకోవాలి జూన్ 9:—మహమ్మదీయులు మసీదుల యందుగాని, ఇండ్లయందుగాని బక్రీదు పండుగ సందర్భమున గోవులను వధింపరాదని 144 సెక్షను ననుసరించి ఉత్తరువు లాసరిరి. (ఆ. ప్రె.)

సాదిండియన్ రైల్వే లాకౌటు

పనివారలందరును ఒక్కసారిగా రాకుండుటయే కారణము

తిరుచినాపల్లి, జూన్ 9:—ఒకరికి అంత్యక్రియలు జరుగుచుండ మానుటకై పోయియుండి పనివారందరును ఒక్కసారిగా రాకుండుటచేత నేడు గోల్డెన్ జూబిలీ వాగనుపాపులో సాదిండియన్ రైల్వే యేజెండు లాకౌటును ప్రకటించెను. మానుకొన్నవారిలో కొంతమంది ప్రతినిధులు నేటి మధ్యాహ్నమున ఏజెంటును కలుసుకొనిరి. నూటికి 10 మందిమాత్రమే అంత్యక్రియలు జరుగుచున్నప్పుడు పోవచ్చునని తెలుపుచున్న నిబంధన ప్రకారము నడదుకొనవలెననియు లేకున్న శిక్షించెదననియు ఏజెంటు పట్టుబట్టెను. ఆనాడు రానందుకు లేబరు కమిషనరు ఒడంబడికలో గ్రాంటు చేయబడిన ప్రివిలేజీ నెలవులో మాడు దినములు పోయినట్లుగా తలంపవలసినదని పనివారు కోరిరి. కాని ఆక్టావ్రకారము ఒక్కసారిగా నింతమంది రాకుండుటకు వీలులేదని ఏజెంటు తెలిపెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

కలకత్తా, జూన్ 9:—తన భార్యతో సంబంధ ముండెనని డిప్రజాగారు మల్లిక్కుగారిపై కొన్ని నెలల క్రింద ఒక కేసు తెచ్చెను. కాని మాజిస్ట్రేటు నిందితుని విడుదలచేసెను. మనస్సునందు క్రోధముపెట్టుకొని కోర్టునుండి తన భార్య వచ్చుచుండ డిప్రజాగారు ఆమెను సాడిదిచంప యత్నించెను. కాని చట్టు ప్రకృతి నున్నవారు ఆమెను రక్షించిరి. పోలీసువారు డిప్రజాగారిని పట్టుకొనిరి.

చెన్నై పరి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ జూన్ నెల 10 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దని చూలు బా 1-కి	రు 129	పందలు	150	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
కునుమ తెనాలివి ,, వ 42 కలవి	రు 14 0 0	15 0 0		
నెల్లూరివి ,, డిబ్బో	,, 15 8 0	16 0 0		
డిల్లీ ,, డిబ్బో	,, 16 4 0	17 0 0		
రాగులు ర. 164 చస్తా 1-కి	,, 9 10 0	10 0 0		
శువ్వలు ,,	,, 22 0 0	25 0 0		

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 15 0 0	18 0 0
సెనగలు ,, డిబ్బో	,, 14 0 0	15 0 0
పెసలు ,, డిబ్బో	,, 16 0 0	18 0 0
మినుములు ,, డిబ్బో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉలలు ,, ర 195	,, 14 0 0	16 4 0

3. నూనెనస్తువులు.

శువ్వలనూనె బా 1-కి	,, 158 0 0	159 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి,,	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	,, 50 0 0	52 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 128 మిమెక్ నూనె 125 రి 0		
ఆముదము బా 1-కి	,, 116 0 0	117 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	,, 77 0 0	78 0 0
మారపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	120 0 0	125 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,45	
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	50,50
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0	55 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	,, 80 0 0	
చదరం	,, 26 0 0	29 0 0
రవుండు	,, 25 0 0	29 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యా	,,	8 14 0
నెం 6 బెన్ని ధర	,,	8 14 0
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	,,	9 0 0
నెం 40 ,,	,,	10 0 0
నెం 44 ,,	,,	9 2 0
నెం 20 1/2 న్యూకాటక్	,,	6 4 0
నెం 12 1/2 చూక్	,,	5 8 0
నెం 16 1/2 ,,	,,	5 12 0
నెం 20 1/2 కాపురజీ	,,	6 2 0
నెం 40 జమ్మరు	,,	9 14 0
నెం 44 సాండ్	,,	5 0 0
నెం 4 బెన్ని	,,	8 10 0

7. దూది.

బోండావెస్తు బాదన 1-కి	రు 300 0 0	
పల్నాడుదూది ,,	,, 145 0 0	

8. లోహములు.

వెండి 100 తులంకు	,, 60 4 0	రు 60 6 0
బంగారు, తులము 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0
సవరము 1-కి		18 10 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 285 0 0	240
రాగి బా 1-కి	,, 257 0 0	280

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లనోములవలన చిగుళ్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటుమర్చుకొనే రేకయ్యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనంజిపో, బొంబాయి - మదరాసు

తిరుత్తని తాలూకావార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖరి)

అగ్నిప్రమాదములు

జూన్ 7:- ఈ తిరుత్తని తాలూకాలో ప్రతిదిన మే మోయొక గ్రామము తగులబడిపోయినట్లు వార్తలు వివరములు చేయవచ్చువి. ఈమందువేసవిలో, వర్షాభావముచే పాళిపంటలు లేని యొద్దున్నప్పుడు కాలములో, కొంపలతగులబడిపోయి, యీ తాలూకాలో అనేక గ్రామాదులవా రల్లాడుచున్నారు. సుమా కొండకుముడినములక్రితము మంగలము మజరా వేంకటపతి వ గ్రామంబు ఖండగయనగ్రామముపూర్తిగాదగ్గమై వేలకొలదిగ చచ్చియును కలిగించియుండెను. మొన్నను శ్రీరామాపురము, లోండరామపురమును రెండుగ్రామములు తగులబడి భస్మమై కైతొంగమునకు అపరిమితమున నష్టమునకు లిగించుటయ గాక, యాయెండలలో నీలవనీడతేకజేసి చైచినది. నిప్పుబెట్టకనే, పొండబెట్టకే గ్రామములు తగులబడునట్లు సూర్యభగవానుడు మండుచున్నాడు. ఈ దుర్మర కష్టములను మాలిరుత్తని తాలూకా ప్రాంతములవారగు తిరుపతి మహాంతువారు గమనించి, రైతులయందభిమాన ముంచి, భారతీయలబాధచే క్రుంగిపో ప్రయత్నపారి వ్యవసాయులచిత్రించి యీ జూన్ మాసపు తీర్వ వమాళ్లను రిమిషన్ యిప్పించియు కాలిపోయిన గ్రామాదుల చారికి కలపసామగ్రుల నిచ్చియు రక్షించు బాధ్యత వహించవల యునని ప్రార్థన.

వనంతోత్సవము

తిరుత్తని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారికి గత సంవత్సర ములవలె నీవారును గతవారమున వసంతోత్సవము లతి శ్రేష్ఠముగా జరిగినవి.

నాటక ప్రదర్శనము

చిత్తూరు శ్రీరామవిలాసభవనం గతవారమున తిరు త్తనియందలి గ్రోగిథియేటనగు "రామదాసు" అను నాటక మును మిగుల రసవంతముగ నాంధ్రభాషను బ్రదర్శించిరి. నాట కమండలి పాత్రధారులందరును ఔచిత్యభంగమున నది లేక తమ తమ పాత్రములను చక్కగపోషించి గౌరవమును బొంది యుండిరి.

తాలూకా బోర్డు

ఈ యూరియందుగల కార్యేటిసగరం తాలూకాబోర్డు ప్రతిసాలను ప్రజాసహాయమును మంచిపద్ధతులపై తృప్తిరముగ పొందింపబడుచున్నదిగాని, బోర్డునకు నామినేషన్ సభ్యులను మాత్రము నియోగించి జనరల్ ఎలక్షను జరుగక కాలవిలంబన మొనరున్నదిగాన బోర్డు అధ్యక్షులీయమును గమనించి త్వర గా ఎన్నికలుజరిపిన యుత్తముగానుండును.

హిందీప్రచారము - బెజవాడ.

ఈపురమున 9-6-27 తేది నుండి యీ క్రిందవివరించిన ప్రకారం ఆయాస్థలములలో నాయా సమయములయందు హిం దీ ఎల్లరకు ప్రారంభమునుండి యుచితముగ నేర్పబడును. కావు న అభిమానులెల్లరు అచ్చటికివచ్చేసి భావనభ్యసించును. ఆసమ యములలో నటకు రాజాలనివారలు గవర్నరుపేటలో ఈడుపు కంటి వెంకటప్పయ్యగారి మేడవద్ద దాబాలోనుండు ఆంధ్ర హిందీప్రచార కార్యాలయమునకు విసమయమునందైననువచ్చి నేర్చుకొనవచ్చును.

ఉదయం 7-30 నుండి 9 వరకు

రామమోహన రైలవరీ గవర్నరుపేట.

మధ్యాహ్నం 12½ నుండి 2 వరకు

ఖాదీభాండార్ బజారుపేట గవర్నరుపేట.

సాయంత్రం 5½ నుండి 7 వరకు

శ్రీ భువరాంబా మల్లేశ్వరాంధ్ర గ్రంథాలయము టవున్ (హిందీ ప్రచారకుడు.)

పాండురంగప్రతిష్ఠ - తుని

నిపురమున తాండవనదీతీరమున శ్రీపాండురంగ స్వామివారివేల గూహయాల ఖర్బుతో శ్రీలేటు తూము అూరు రామస్వామివెట్టిగా రాలయప్రతిష్ఠ నేర్పాటుచేసి స్వస్థులైయుకాగా వారిభార్యయగు లక్ష్మీనరసమ్మగారు దానిని లాత్రి చేసి ఆలయప్రతిష్ఠ 19-6-27 న ఉదయం 11 గం|| కు జరుపుటకు ఏర్పాటుచేసినారు. అందుకు సహాయము చేయ నుద్దేశించువారు శ్రీ పాండురంగ దేవస్థానం కమిటీవా రైక తెలియజేసినయెడల వారు దానిని స్వామికి సమర్పింతురు. గుంటూరు శీతారామదీక్షితులు.

కదిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

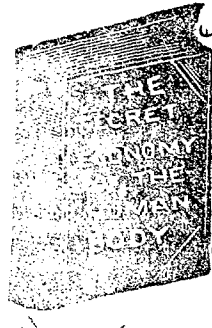
పోస్టల్ టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు ఆవశ్యకత.

జూన్ 7:- మా గ్రామము తాలూకా పట్టణము. కొంచె మిందుమిందుగ మునిసిపాలిటీ కాదగినంత జనసంఖ్య గలదు. సర్వవిషయములందును రామరాను దినదినాభివృద్ధి జెందుచున్నది. టవున్ టౌరలోనే మునిసిపాలిటీ కాగలదను నాశయముగలదు. తాలూకానగరమున కుండవలసిన ఆఫీసు లును, ఒక్క మునిసిఫికోర్టుకప్పు నితర డిపార్టుమెంటులకు సంబంధించిన ఆఫీసులును గలవు. స్వదేశ, విదేశ కంపె నీయను ఫ్యాక్టరీలును చాలినన్ని గలవు. వర్తక వాణిజ్యములకు ప్రసిద్ధికెక్కినది. గొప్పవ్యాపారస్థలము. పురాణచారిత్రకసు ప్రసిద్ధదేవాలయముండటచే యాత్రాస్థలముగనున్నది. జిల్లాకోర్టు తో నేమి, వ్యాపారాది యితర విధముల రాజభానుల ముఖ్య పట్టణములతోనేమి, అనుదినము ఎంతయో వ్యవహారసంబంధ ము ప్రజలకుగలదు. రైల్వే స్టేషన్ టవున్ కు సమీపముననే యున్నను, పాస్టులు సౌకర్యమున్నను టెలిగ్రాములు మాత్రము పంపుటకు బొత్తుగ సౌకర్యము లేదు. రైల్వే టెలిగ్రాముతో పని జరుపుకొనట దుస్సరముగ నున్నది. రైల్వేవారిపీలునబట్టి వారి దయాదాక్షిణ్యములకు లోను గావలసియుండును. టెలి గ్రాములు పంపుటలో నేమి, బదులువచ్చుటలోనేమి, కొన్ని సమయములందు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకంటె ఆలస్యము జరు గుటకూడ గలదు. అదియుగాక వారిపై ఆధారపడి ఆశ్రయించి అభిమానము సంపాదించుటసినచ్చును. పోస్టులు టెలిగ్రాఫ్ అధి కారులతో, యిందునుగరించి, నిర్మించవలసినదిగ ప్రయత్నము లుగూడ జరిగినవి. త్వరలో తంత్రికార్యాలయము నిర్మించు యేర్పాట్లుచేయబడునట్లును పుత్తరువుయిచ్చునట్లును తెలుపబడి నట్లు తెలియుచున్నది. కాని, యింతవరకు ఎట్టి ప్రయత్న పర్యవసానముగాని యున్నట్లు తోచుటలేదు. ప్రత్యేకముగ టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసులేనిది ప్రజలకు ఎంతయబ్బుందయో వ్రాయ నవసరములేదు. తదధికారులే యూహించవచ్చును. టవున్ లో నే ప్రస్తుతము పోస్టాఫీసునందే యుండుటకును, నిర్మించుటకు దూరముగను, వ్యయకరముగ నుండుటయేకాక సంవత్సరమున కొకతూరి రిఫోర్మేషన్ సమయమునందు టెలిగ్రాఫ్ పోస్టులు తీసి వేయవలసినచ్చును. లేదా భూమిలోనుండినిర్మించుటలన వ్యయ కరముగ నుండును. ఇదియే యింతవరకు ఏర్పాటు చేయబడకుం డుటకు కారణముగ నుండియుండవచ్చును. టవున్ కును రైల్వే స్టేషన్ కును మధ్య ఈరికిసమీపముగనే పోస్టాఫీసుమాచ్చిఅచ్చు టనే టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసునుంచిన నెంతయోగ్రామ తాలూకా ప్రజలకు సౌకర్యముగను మేలుగను నుండును. ప్రభుత్వకోశము నకు నష్టముగాని దుబారావ్యయముగాని అగుటలేదు. ప్రజలకు గల ప్రస్తుత యిబ్బంది తొలగి సౌకర్యముయేర్పడి సహాయ కారిగ నుండగలదు. ఇందునగరించి పోస్టులు అధికారులను టెలిగ్రాఫ్ జనరల్ సూపరిండెంటుగారును ప్రజలయిబ్బందిని గమనించి శ్రద్ధవహించి సాధ్యమైనంత శీఘ్రములో టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు నిర్మించుపుత్తరువునయచేసి తాలూకా ప్రజలకృతజ్ఞతా మన్ననలకు పాత్రులుక గలందులకు సమయముగ అధికారులను వేమనున్నాను.

ఇప్పుడే నాల్గవకూర్పు తయారైనది! త్వరపడుడు!! అనేకవివరములైన క్రొత్తక్రొత్త చిత్రములు ఈ కూర్పులో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుడు!!

శరీర మర్మ శాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీకు కావలసినదియు నీవు చూడవలసినదియు చాలాకోజులు వెదకిన శాస్త్రమిదియే!! అంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు ఎవరివల్లను బహి రంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీని లో శ్రీ, పురుషలక్షణములు, వారి యొక్క అవయవముల విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును, మొగ, ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములు ను, పూర్వము మహాబుధులు మర్మ ముగా వ్రాసివెట్టిన పుస్తకమును చక్కగా ఈ ముద్రాశాలములో ముద్రించి యున్నాము. శాస్త్రముల వి. పి. ఖర్బు 7 అణాలు. 2289 1287 ఎం. ఎస్. వరనర్సి అందు కంపెనీ, ఇం. ట్రై. బొంబాయినిధి, పానుకూరుపేట పోస్టు ముద్రాన.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

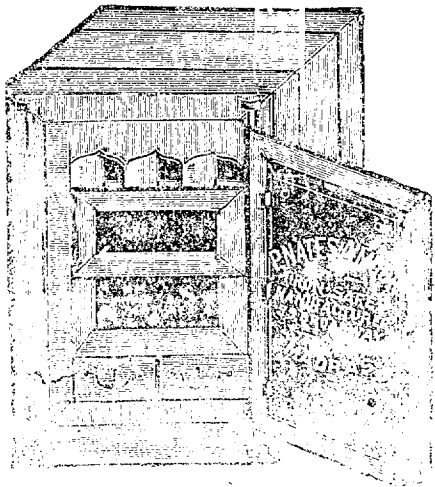
(10-6-27)

నీనుజవుళి దినుసులు
ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు ర. అ. పై
కారికమ్ములు 22 X 22 ముంగిసమార్పు (బి) 8-10 8-9-0
" సరాసరికము 7-7, 7-9-0
కారికమ్ములు 22 X 22 "మోటారు సైకిలు" (బి) రు 8-0-0
" సరాసరికము (20 X 20) రు 7-0-0
కారికమ్ములు 22 X 22 వేరుకములు (బి) రు 8-0-0
" సరాసరికములు రు 7-0-0
తెలుపు మల్లు 1708 (సెట్) రు 12-0-0 గ్లాస్ గో 9000 (సెట్) రు 12-4-0; 1702 రు 10-8-0 ఎత్. ఎత్. 78, 8-0-0 ఇ. సి. 78 రు 8-2-0; 88/888 రు 18-8-0; 8978 రు 7-14-0; 880 రు 8-2-0 Z. Z. రు 8; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 7-14; 7668 రు 7-12; 78078 రు 7-14; జి. ఎ. 88 రు 6-14-0.
తెలుపు వర్మింగ్స్—H.K. 62 రు 16-4; C. 40000 రు 21-14; బి. బి. బి. రు 15-0-0.
ట్వీట్ స్సు 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-6;
నూలు
40 సెంబరు సీమ (రె పా కట్టులు)—టూక్రి రు 5-2-0 చలువ (కొంగ) రు 7-0-0; చలువ ("ఎనిటిక్స్-ట్") రు 6-4-0; చలువ (నాగకన్యక) రు 6-6-0. చలువ (గుప్తి) రు 6-10-0; చలువ (గడ్డజండా) పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-5; పడవ (ఎర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాపారి రు 7-0; పచ్చపాము రు 7-12.
40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 10-7-0;
60 సీమ (రె పానులకట్టులు)—అడక్తైర రు 15-0, నెమలి రు 15-12; "డంబుల్ స్సు" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు 14-12; కలసము (ఎర్ర) రు 12-0; రుదుకారము రు 8-4-0; గడ్డిబండి—రు 8-4-0 ఎద్దు గడియారము రు 8-1-0; పెన్ సెట్ 7-14-0.
60 సెంబరు జపాక్ (10 పానులకట్టులు) నీలంచేప రు 15-14-0; లోహములు "బారుసధరలు"—
ఇత్తడిరేకులు—(డిట్-మేక్) రు 287 (కృషియర్) రు 284; రాగిరేకు రు 256, 258.
సిమెంట్ పీపా వెల:—
గిల్ గో-హేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-4; జర్మన్ "నెహ్" రు 10-0-0 జర్మన్ "లేడి" రు 9-4-0.
చక్కెర మూటయొక్క ధర—
జావా "రెడి" రు 30-0-0. జూన్ రు 30-0.
జాలయ రు 30-0-0.
వేరు సెనగనూనె
"ఇంగ్లీషు బారుసధరలు"—గానుగ రు 127, "సెన్" రు 124;
ఆముదము
(మిల్ డెలివరీ) రు 116.
పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు
అవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రీస్" రు 0-15-8; 0-15-9
" (8½ టు 9) " రు 0-14-6 టు 0-15-8
" (తేలిక) " రు 1-1-6 టు 1-2-0
" (8½ టు 9) బెంగళూరు రు 0-15-0 టు 0-15-9
" (7 టు 7½) " రు 1-0-0 టు 1-0-9
" (తేలిక) " రు 1-2-0 టు 1-2-6
" (8 టు 8½) బెజవాడ రు 0-15-0 టు 0-15-6
" (6½ టు 7) " రు 1-0-0 టు 1-0-8
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు 0-15-8 టు 1-0-6
" (6½ టు 6½) " రు 1-0-6 టు 1-0-8
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-6
" (6 టు 6½) " రు 1-0-9 టు 1-1-0
గేదతోలు రు 0-10-8 టు 0-10-9
గేదమాడతోలు రు 0-15-8 టు 0-16-3
అవుమాడతోలు రు 1-14-0 టు 2-0-0
పదునుచేసిన మేకడి రు 2-0-0 టు 2-13-0
పదునుచేసిన గొర్రెడి రు 2-8-0 టు 2-10-0

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

సటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

జరన్ అందు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయిత్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు, నైపుణ్యము కలవారినవారు.

సిలికన్, స్ట్రోన్గ్లెస్ వస్తువులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయన్ శ్రేణి, పెద్దనాయక్ శేట బ్రద్రాసు. మెషిన్లు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్హతయిచ్చినతరువాత చేసియివ్వబడును. ఈ తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

ఏల ఉపయోగింపరాదు.

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అద్భుతమైన ఔషధములను ప్రయోగింపుడు.

వేత్ర రోగములకు - "అఖ్యాకుర"ను

ఉపయోగింపుడు.

తామరకు - "కురెయిన్"ను

"

శ్వాసకాసరోగములకు - "ఆస్టాక్యూర్"ను

"

బలమునకు - { "స్ట్రోన్గ్ ఎమల్షన్ ఆఫ్ కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను

"

టానిక్ లకు -

"నెర్వైజ్ టానిక్ మాత్ర"ను

"

"పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను

"

"ఈస్టన్స్ సిరప్"ను

"

"సిరప్ వైఫ్ ఫస్టెట్స్ ఆఫ్ లైము"ను

"

గనేరియాకు -

"జిన్"ను

"

"లికర్ శాంటల్ ఫ్లావ"ను

"

సి. కొపెయిపాకం బుచు"ను

"

3421

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి.

గనుక చాలా నష్టమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

N. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

నైకలును తయారు చేయుటయందొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

స్వంతదారునికి మిక్కిలి ప్రేమమైనది

హెర్కూల్స్ నైక్లె పలురంగులలో తయారు చేయబడినది.

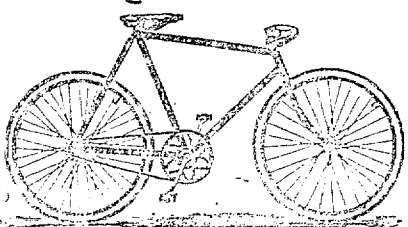
(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే

చౌకగా విక్రయించుటకు ఏలైనది)

611

వేరునందు

హెర్కూల్స్

బలమునందు

హెర్కూల్స్

1-కి ధర రూ 83 లు మాత్రమే

ఎలుపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊటా అన్ని రంగులు కలిపిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras

Sole Agents for RUDGE, PEARL & HINDA CYCLES.

AMRUTANJAN

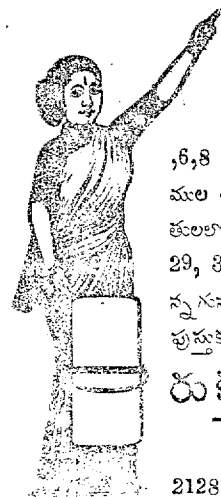
BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

తక్కువ శ్రమ

ప్రఖ్యాతిగన్న యీ బిక్కిరు తక్కువ యొక్క ముఖ్య విశేషము తక్కువ శ్రమచే. ఏకైక శ్రమకు బాల్కనీని తేట. ఇది 6, 8 మంది వచుద్యోలకు సరిపడు పదార్థముల తయారుచేయుటకు తగినది ఏ తరములో నందును. వెలలు రు, 18, 19, 22, 29, 38 లలో నుండును. కైలుచార్జీలు మాన్య నడవి ప్రత్యేకము. వివరములకు తెలుపు పుస్తకము ఉచితము.

రుక్మిణి కుక్కర్ కంపెనీ

నం. 19 మాదానడిబిల్డింగ్,

2128

రాయపురము, మద్రాసు

గణపతి బ్రాండ్

మేలురకపు కాఫీవిత్తులు

ఒకపాండుకు చాల పొడవుగను. మంచి రుచి

సనగలిగి యుండును.

7 పానుల సంచి 1-కి రు 7-2-0

25 " " 25-8-0

కైలుచార్జీలు, తిహాలచార్జీ ప్రత్యేకము

వీలైల తెక్కనుచూడబిల్లిరగ నియ్యబడును

డిపోలు:—(1) 12 బి, బందరుబిల్డింగ్, మద్రాసు.

(2) యస్.ఆర్. కత్రి, 10 బజారురోడ్,

మైలాపూరు, మద్రాసు.

(3) సావర్ అందుకంపెనీ

3560

9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

మాన సోల్గా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (నది అణాలు)

వెలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముగలవి

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి నైత్యకాశలు

కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వము, అరుచి, అవులింతులు

ఆగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, బొమ్మలు

వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులు

బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమారు

ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల వైద్య

ముగులచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.

ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పోస్టు నిమిషాలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.